

การบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์

โดย
นางสาวนิตยา แก่นพุด

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา แผน ข ระดับปริญญามหาบัณฑิต

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2562

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

การบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา แผน ข ระดับปริญญามหาบัณฑิต

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2562

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ENVIRONMENT ADMINISTRATION IN EXTRA LAREG SCHOOL OF
KANCHANANUKOR SCHOOL

A Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for Master of Education (EDUCATIONAL ADMINISTRATION)

Department of Educational Administration

Graduate School, Silpakorn University

Academic Year 2019

Copyright of Graduate School, Silpakorn University

หัวข้อ การบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษของ
โรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์
โดย นิตยา แก่นพุด
สาขาวิชา การบริหารการศึกษา แผนก ข ระดับปริญญาโท
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วรกาญจน์ สุขสดเขียว

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

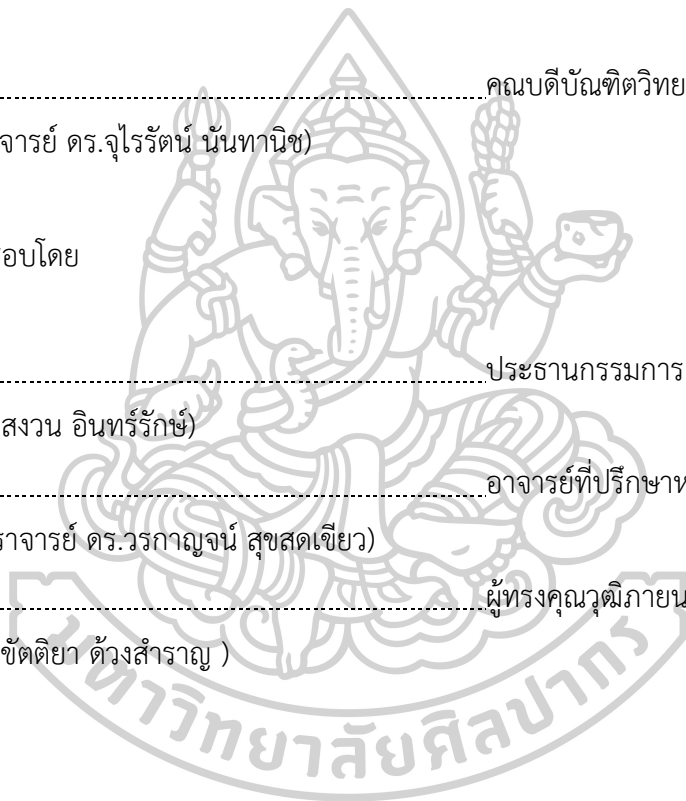
.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.จุไรรัตน์ นันทานิช)

พิจารณาเห็นชอบโดย

.....ประธานกรรมการ
(อาจารย์ ดร.สงวน อินทร์รักษ์)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรกาญจน์ สุขสดเขียว)

.....ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก
(อาจารย์ ดร.ชัตติยา ตังวสาราญ)

57252346 : การบริหารการศึกษา แผน ข ระดับปริญญาโทบัณฑิต

คำสำคัญ : การบริหารสภาพแวดล้อม สถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ

นางสาว นิตยา แก่นพุด: การบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษของโรงเรียนกาญจนา
นุเคราะห์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วรกาญจน์ สุขสดเขียว

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ทราบการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาขนาดใหญ่ของ
โรงเรียนกาญจนา นุเคราะห์ 2) เปรียบเทียบการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียน
กาญจนา นุเคราะห์ ตามความคิดเห็นของบุคลากรและนักเรียน จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง กลุ่ม
ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ โรงเรียนกาญจนา นุเคราะห์ ผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย ผู้บริหาร ครู จำนวน 135 คน
นักเรียน จำนวน 347 คน รวมทั้งสิ้น 482 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหาร
สภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ สถิติที่ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐาน และการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า

1. การบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษของโรงเรียนกาญจนา นุเคราะห์
โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาในแต่ละด้านจาก
ค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านกลุ่มเพื่อน ด้านการบริหาร ด้านอาคารสถานที่ และด้านการจัดการเรียนรู้ เมื่อ
พิจารณารายด้าน พบว่า 1.1 การบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษของโรงเรียนกาญจนา
นุเคราะห์ ด้านอาคารสถานที่ โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก 1.2 การบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา
ขนาดใหญ่พิเศษของโรงเรียนกาญจนา นุเคราะห์ ด้านการจัดการเรียนรู้ โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับ
มาก 1.3 การบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษของโรงเรียนกาญจนา นุเคราะห์ ด้านการ
บริหาร โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก 1.4 การบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษของ
โรงเรียนกาญจนา นุเคราะห์ ด้านกลุ่มเพื่อน โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก 2. เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อ
การบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนา นุเคราะห์ จำแนกตามเพศ โดยรวมและ
รายด้านไม่แตกต่างกัน 3. เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่
ของโรงเรียนกาญจนา นุเคราะห์ จำแนกตามอายุ โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน 4. เปรียบเทียบความคิดเห็น
ที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนา นุเคราะห์ จำแนกตามระดับ
การศึกษา โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน 5. เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของ
สถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนา นุเคราะห์ จำแนกตามตำแหน่ง โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

57252346 : Major (EDUCATIONAL ADMINISTRATION)

Keyword : ENVIRONMENTAL MANAGEMENT LARGE SCHOOLS

MISS NITTAYA KANPUT : ENVIRONMENT ADMINISTRATION IN EXTRA LAREG SCHOOL OF KANCHANANUKOR SCHOOL THESIS ADVISOR : ASSISTANT PROFESSOR VORAKARN SUKSODKITW, Ph.D.

This research aims to 1) To study the management of the environment of large educational institutions of Kanchananukoh school 2) To compare the management of the large school environment of Kanchananukoh school According to the opinions of students classified by gender, age, education level The sampling was used in this study is Kanchananukoh school the data were composed of 135 by teachers and administrators 347 students, totaling 482, The research instrument was a questionnaire on the management of large school environment. Statistics used for data analysis are frequency values, percentage, μ , and σ . and Pearson's product moment correlation coefficient

The research found that

1. The management of the environment of the large school of Kanchananukoh school the overall and individual aspects are at a high level in order to manage the environment of the school in each aspect from the average to the least such as group of friends ,management, building facility, and the learning management. When considering each side, found that. 1.1 School environment management of Kanchananukroh school, building facility overall, the list was at a high level. 1.2 School environment management of Kanchananukoh school, learning management overall, the list was at a high level. 1.3 The management of the school environment of Kanchananukoh school management overall, the list was at a high level. 1.4 The management of the school environment of Kanchananukoh School, group of friends overall, the list was at a high level. 2. Comparison of opinions on the management of the environment of the large schools of Kanchananukoh school by gender as a whole and in each aspect were not significantly different. 3. Comparison of opinions on the management of the environment of large schools of Kanchananukoh school by age and overall were not significantly different. 4. Comparison of opinions on the management of the large school environment of Kanchananukoh school by education level, the overall and individual aspects were not different. 5. Comparison of opinions on the management of the large school environment of Kanchananukoh school, classified by location the overall and individual aspects were not different.

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี โดยได้รับความกรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ ช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรกาญจน์ สุขสดเขียว ประธานอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก การค้นคว้าอิสระ ดร.สงวน อินทร์รักษ์ ประธานกรรมการตรวจสอบการค้นคว้าอิสระ อาจารย์ ดร. ชัดติยา ต้วงสำราญ ผู้ทรงคุณวุฒิ ขอขอบคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณคณาจารย์ประจำภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ด้านการบริหารการศึกษาให้เป็นอย่างดี และคณะผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือในการดำเนินการวิจัยในครั้งนี้

สำหรับคณะผู้บริหาร ครู และนักเรียน โรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ทุกท่าน ขอขอบคุณที่ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม รวมทั้งอำนวยความสะดวก และให้ความช่วยเหลือในการรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี

คุณความดีและประโยชน์อันเกิดจากการค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบแต่บิดา มารดา ครู อาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านที่ได้เลี้ยงดู อบรม สั่งสอน และให้ความเมตตาช่วยเหลือมาตั้งแต่อดีต จนถึงปัจจุบันที่มีส่วนสำคัญต่อความสำเร็จของการค้นคว้าอิสระในครั้งนี้

นิตยา แก่นพุด

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
บทที่ 1 บทนำ.....	60
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	61
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	64
ข้อคำถามของการวิจัย.....	65
สมมติฐานของการวิจัย.....	65
ขอบข่ายเชิงมนทัศน์สรุปของการวิจัย.....	65
ขอบเขตของการวิจัย.....	67
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	68
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	69
การบริหาร.....	69
ความหมายของการบริหาร.....	69
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหาร.....	72
สภาพแวดล้อม.....	77
ความหมายของสภาพแวดล้อม.....	77
ความสำคัญของสภาพแวดล้อมในโรงเรียน.....	82
การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของสถานศึกษา.....	87

ขั้นตอนการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนในโรงเรียน.....	101
สถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ.....	111
โรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์.....	112
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	115
งานวิจัยในประเทศ.....	115
งานวิจัยต่างประเทศ.....	121
สรุป.....	122
บทที่ 3 การดำเนินการวิจัย.....	123
ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย.....	123
ระเบียบวิธีวิจัย.....	124
แผนแบบการวิจัย.....	124
ประชากร.....	124
กลุ่มตัวอย่าง.....	125
ตัวแปรที่ศึกษา.....	125
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	126
การสร้างและพัฒนาเครื่องมือการวิจัย.....	127
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	127
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	127
สถิติในการวิเคราะห์.....	127
สรุป.....	128
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	129
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	129

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา ขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านอาคารสถานที่ ด้านการจัดการ เรียนรู้ด้านการบริหาร และด้านกลุ่มเพื่อน	131
ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา ขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านอาคารสถานที่ ด้านการจัดการ เรียนรู้ ด้านการบริหาร และด้านกลุ่มเพื่อน	138
ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียน กาญจนาอนุเคราะห์.....	179
บทที่ 5 สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ	180
สรุปผลการวิจัย	180
การอภิปรายผล	182
ข้อเสนอแนะ.....	191
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป	191
ภาคผนวก.....	198
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	199
ภาคผนวก ข	201
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	201
รายการอ้างอิง	2
ประวัติผู้เขียน.....	3

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 แสดงจำนวนประชากร.....	125
ตารางที่ 2 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	130
ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านอาคารสถานที่ ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการบริหาร และด้านกลุ่มเพื่อน.....	131
ตารางที่ 4 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ ด้านอาคารสถานที่.....	132
ตารางที่ 5 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ ด้านการจัดการเรียนรู้..	134
ตารางที่ 6 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ ด้านการบริหาร.....	135
ตารางที่ 7 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ ด้านกลุ่มเพื่อน.....	137
ตารางที่ 8 เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ จำแนกตามเพศ โดยรวม.....	138
ตารางที่ 9 เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ จำแนกตามเพศ ด้านอาคารสถานที่.....	139
ตารางที่ 10 เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ จำแนกตามเพศ ด้านการจัดการเรียนรู้.....	140
ตารางที่ 11 เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ จำแนกตามเพศ ด้านการบริหาร.....	142
ตารางที่ 12 เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ จำแนกตามเพศ ด้านกลุ่มเพื่อน.....	144

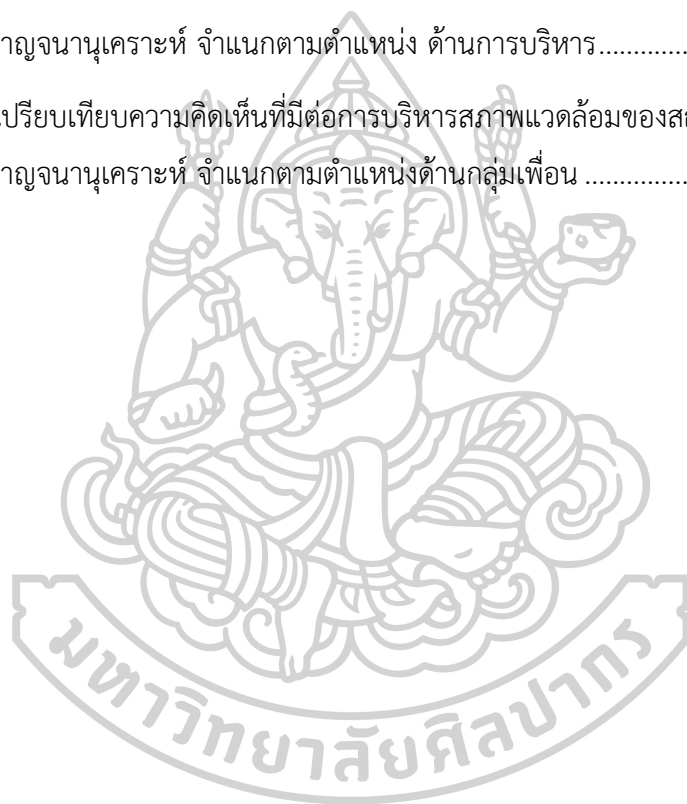
ตารางที่ 23 เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของ
โรงเรียนกาญจนาภิเษราชท์ จำแนกตามตำแหน่ง โดยรวม 167

ตารางที่ 24 เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของ
โรงเรียนกาญจนาภิเษราชท์ จำแนกตามตำแหน่ง ด้านอาคารสถานที่ 168

ตารางที่ 25 เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของ
โรงเรียนกาญจนาภิเษราชท์ จำแนกตามตำแหน่ง ด้านการจัดการเรียนรู้ 171

ตารางที่ 26 เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่
ของโรงเรียนกาญจนาภิเษราชท์ จำแนกตามตำแหน่ง ด้านการบริหาร 174

ตารางที่ 27 เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่
ของโรงเรียนกาญจนาภิเษราชท์ จำแนกตามตำแหน่งด้านกลุ่มเพื่อน 178

บทที่ 1

บทนำ

มนุษย์มีความสัมพันธ์กับสิ่งต่างๆ รอบตัวที่เป็นรูปธรรม ได้แก่ สิ่งต่างๆ ที่มนุษย์สร้างขึ้น เช่น ภาชนะ เครื่องเรือน อาคาร ถนน ชุมชน หรือเมือง สภาพแวดล้อมทางอุณหภูมิ แสงสว่าง ระดับเสียง ที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์ และสิ่งต่างๆ ที่ปรากฏตามธรรมชาติ เช่น ต้นไม้ พืชพรรณต่างๆ แม่น้ำลำธาร ที่ราบ ภูมิประเทศ ตลอดจนภูมิอากาศ และเพราะว่ามนุษย์ไม่อาจอยู่อย่างโดดเดี่ยวได้ มนุษย์อยู่รวมกันเป็นกลุ่ม สังคม มนุษย์จึงมีความสัมพันธ์กับมนุษย์ด้วยกันอย่างไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ มนุษย์มีความสัมพันธ์กับบุคคลหรือกลุ่มสังคมที่เป็นองค์การหรือสถาบัน ตามบทบาทหน้าที่และโครงสร้างทางสังคม นอกจากนี้มนุษย์ยังต้องสัมพันธ์กับสิ่งที่เป็นนามธรรม ได้แก่ ระบบคุณค่าที่ยึดถือ ซึ่งเป็นส่วนสำคัญของวัฒนธรรมของกลุ่มสังคม ข่าวสาร ความรู้ ความคิด ตลอดจนความรู้สึกและทัศนคติต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นอย่างใดหรือของผู้อื่นก็ตาม สิ่งที่เป็นนามธรรมนี้ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสภาพแวดล้อมกายภาพ และความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ด้วยกันเป็นไปได้ โดยเป็นไปตามบรรทัดฐานที่สังคมกำหนดไว้ ทั้งหมดนี้ล้วนเป็นองค์ประกอบของสภาวะหรือสภาพการณ์ที่เกิดความสัมพันธ์ขึ้นระหว่างมนุษย์กับสภาพแวดล้อม องค์ประกอบเหล่านี้ย่อมมีส่วนในการกำหนดสภาพทางพฤติกรรม อาจสนับสนุนหรือเป็นอุปสรรคต่อการเกิดพฤติกรรม¹ ปัจจัยด้านมนุษย์และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมกายภาพมีผลต่อการเกิดพฤติกรรม พฤติกรรมมนุษย์แตกต่างกันตามปัจจัยด้านสรีรวิทยา บุคลิกภาพ สังคม และวัฒนธรรม และพฤติกรรมมนุษย์เป็นไปตามโอกาสของสภาพแวดล้อมกายภาพที่ส่งเสริมหรือขัดขวางพฤติกรรม แปรเปลี่ยนไปตามคุณสมบัติต่างๆ ของสภาพแวดล้อมทางกายภาพในฐานะที่เป็นสิ่งเร้า และขึ้นกับตำแหน่งของสภาพแวดล้อมที่มนุษย์สัมพันธ์ด้วยในด้านระยะทางและทิศทาง พฤติกรรมมนุษย์แบ่งเป็นพฤติกรรมภายในและพฤติกรรมภายนอก พฤติกรรมภายใน ได้แก่ กระบวนการรับรู้ กระบวนการรู้รวมถึงกระบวนการทางอารมณ์ กระบวนการเหล่านี้เป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องกับกระบวนการทางพฤติกรรมในสภาพแวดล้อมซึ่งเป็นพฤติกรรมภายนอกและทำหน้าที่ร่วมกัน ประสบการณ์ในอดีตของบุคคลมีผลต่อการตีความสิ่งที่รับรู้ และมีผลต่อพฤติกรรมซึ่งจะถูกรวบรวมไว้เป็นส่วนหนึ่งของระบบบทโนทัศน์ พฤติกรรมใน

---

¹วิมลสิทธิ์ ทรายางกูร และคณะ, **จิตวิทยาสภาพแวดล้อม: มูลฐานการสร้างสรรค์และจัดการสภาพแวดล้อมน่าอยู่อาศัย Environmental Psychology: A Basis for Creation and Management of Livable Environment** (กรุงเทพฯ: บริษัท จี.บี.พี เซ็นเตอร์ จำกัด, 2554), 4.

สภาพแวดล้อมไม่ได้เกิดจากความสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมโดยตรงหากแต่มนุษย์สร้างความสัมพันธ์กับข้อมูลซึ่งถ่ายทอดมาจากสภาพแวดล้อมในลักษณะจินตภาพที่รวบรวมอยู่ในระบบมโนทัศน์ กระบวนการความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสภาพแวดล้อมกายภาพมีขั้นตอนหลักๆ เริ่มด้วยการกำหนดจุดมุ่งหมายของการกระทำ แล้วค้นหาข่าวสารหรือโอกาส ความพร้อมของสภาพแวดล้อม มีการวางแผนและทำการ และท้ายที่สุดมีการประเมินหรือทบทวนสิ่งที่เกิดขึ้นเพื่อชี้แนะการกระทำขั้นต่อไป สภาพแวดล้อมกายภาพมีคุณสมบัติที่ก่อให้เกิดความสัมพันธ์กับมนุษย์ได้ 7 ด้าน คือ ด้านสภาวะแวดล้อม ด้านการรู้สึก ด้านมิติ ด้านทิศทาง ด้านสัญลักษณ์ ด้านการกระทำระหว่างกันทางสังคม และด้านการผสมรวมกันทางวัฒนธรรม ซึ่งนี่ก็ออกแบบและวางแผนควรคำนึงถึงคุณสมบัติดังกล่าวของสภาพแวดล้อมกายภาพ เพื่อจัดการให้เกิดความสัมพันธ์ที่เหมาะสมในด้านต่างๆ ดังกล่าว เป้าหมายของงานออกแบบและวางแผนมี 3 ประการ ได้แก่ การก่อให้เกิดสุนทรียภาพของรูปทรง เกิดการสื่อความหมายทางสัญลักษณ์ และเกิดการตอบสนองความต้องการทางด้านหน้าที่ใช้สอย โดยสอดคล้องกับกระบวนการหลักทางพฤติกรรมทั้งกระบวนการเกิดพฤติกรรมในสภาพแวดล้อมตามลำดับ²

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สิ่งแวดล้อมทางการศึกษาเป็นการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ เป็นการมุ่งเน้นในหลักการพื้นฐานในการจัดการศึกษาที่ให้ความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมแก่ประชาชนทุกสาขาอาชีพ โดยผ่านการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบและนอกระบบและนอกระบบ ตลอดทั้งจัดการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนค่านิยมและพฤติกรรมในการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ ด้วยการสร้างจริยธรรมสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมกับสภาพของสิ่งแวดล้อม รวมทั้งให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมรับผิดชอบและพัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้ชุมชนที่ตนอยู่อาศัย การจัดการศึกษาสิ่งแวดล้อมศึกษาจะต้องอาศัยปัจจัยทางการศึกษาที่สำคัญ เช่น หลักสูตรที่เป็นสหวิทยาการ กระบวนการเรียนการสอนที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างจริงจัง ให้เกิดแนวความคิด ปัญหา มีคุณธรรมจริยธรรม “สิ่งเหล่านี้เรียกว่าสิ่งแวดล้อมศึกษา” อันเป็นรากฐานในการพัฒนาประเทศ สิ่งแวดล้อมมนุษย์ดำรงชีวิตอยู่ได้โดยการอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม ดังนั้น หากความหลากหลายทางชีวภาพลดลงจะส่งผลกระทบต่อมนุษย์และสิ่งมีชีวิตทั้งหลายกว่า 40 ปีที่ผ่านมาสิ่งแวดล้อมศึกษาเป็นกระบวนการสำคัญที่ทำให้ผู้คนได้ตระหนักถึงคุณค่าและรักษาความหลากหลายทางชีวภาพอย่างเป็นรูปธรรม³

²เรื่องเดียวกัน.

³จริยา มหาเทียร, “การบริหารสิ่งแวดล้อมทางการศึกษา,” **พุทธจักร** 70, 9 (กันยายน 2559):

กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา เมื่อวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2554 สำหรับสถานศึกษาทุกสังกัดที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ใช้เป็นเป้าหมายในการพัฒนาและยกระดับคุณภาพผู้เรียน คุณภาพการจัดการศึกษา คุณภาพด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ คุณภาพด้านอัตลักษณ์ของสถานศึกษา รวมทั้งคุณภาพด้านมาตรการส่งเสริม และหน่วยงานต้นสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ให้ความสำคัญในการนำมาตรฐานการศึกษาไปใช้เป็นแนวทางการจัดการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพ และมีมาตรฐานเดียวกัน และให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาใช้เป็นเครื่องมือในการส่งเสริม สนับสนุนให้ระบบการประกันคุณภาพในของสถานศึกษาเข้มแข็งและยั่งยืน⁴

การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมเป็นเรื่องที่ทุกคนควรจะสนใจและตระหนักถึงความสำคัญ เพราะสิ่งแวดล้อมเป็นปัญหาที่จะส่งผลกระทบต่อทั้งระดับโลก ระดับประเทศ ระดับกลุ่มชน และระดับบุคคลโดยมนุษย์เป็นผู้ที่ทำลายสิ่งแวดล้อมเสียเอง ซึ่งทำให้เกิดสภาวะวิกฤตไปทั่วโลกโดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศไทยได้สูญเสียทรัพยากรธรรมชาติ เช่น ป่าไม้ไปมากที่สุดเพื่อให้ประเทศไทยก้าวไปสู่การเป็นประเทศอุตสาหกรรมใหม่ ดังนั้นการปลูกจิตสำนึกของเด็กและเยาวชนอันเป็นพืชพันธุ์ใหม่ของแผ่นดินซึ่งโรงเรียนเป็นองค์การสำคัญในการปลูกจิตสำนึกของเด็กและเยาวชนเนื่องจากโรงเรียนเป็นสถานที่ที่เด็กจะต้องเข้าไปใช้ชีวิตอยู่ไม่ต่ำกว่าวันละ 6-7 ชั่วโมงเป็นเวลา 7-12 ปี สิ่งที่พบเห็นในโรงเรียนในระยะยาวร้ายจะส่งผลกระทบต่อเด็กเกิดชีวิตคนและโลกทัศน์ตลอดชีวิตของเด็กต่อไป กล่าวคือโรงเรียนจะต้องเป็นองค์กรที่จัดสิ่งแวดล้อมให้ถูกสุขลักษณะเป็นตัวอย่างที่ดีแก่นักเรียนและชุมชน⁵

การบริหารจัดการที่ทำให้โรงเรียนมีการเปลี่ยนแปลงที่สมบูรณ์ คือ โรงเรียนต้องมีสังคมบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวยให้เป็นโรงเรียนแห่งการเรียนรู้ มีความพร้อมในด้านทรัพยากร วัสดุ และเทคโนโลยี งบประมาณ และทรัพยากรบุคคล สามารถจัดการศึกษาได้อย่างดีทั้งในด้านการบริหารจัดการเรียนและการจัดการเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานกำหนด ได้รับการพัฒนาอย่างครบถ้วนทุกด้าน เป็นคนดี คนเก่ง มีความสุข เป็นโรงเรียนที่จัดการศึกษาได้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน เป็นที่ชื่นชมของชุมชน รวมทั้งเป็นโรงเรียนที่สามารถเป็นแบบอย่างในการให้ความช่วยเหลือชุมชน และโรงเรียนใกล้เคียง ให้ชุมชนเห็นความสำคัญของสภาพแวดล้อมทางการ

⁴สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, **คู่มือตรวจสอบและประเมินสถานศึกษา** (กรุงเทพฯ: จุฬาทอง, 2554), 17-19.

⁵ณัฐตะวัน ลิ้มประสงค์, **รายงานสืบเนื่องจากการประชุมสัมมนาวิชาการนำเสนองานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ (Proceedings) เครือข่ายบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ ครั้งที่ 15** (นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, 2558), 421.

เรียน ผู้เรียนจะประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนเป็นสำคัญ องค์ประกอบที่สำคัญยิ่งของการจัดการศึกษาคือ การจัดสภาพแวดล้อมโรงเรียนดังที่ แอสติน⁶ กล่าวว่า หน้าที่สำคัญของสถานศึกษาจะต้องพัฒนานักเรียนให้เป็นผู้มีคุณธรรม ซึ่งจะเห็นได้จากนักเรียนแสดงความคิดเห็นต่อสถานศึกษาและชื่อเสียงของสถานศึกษานั้นๆ สภาพแวดล้อมในสถานศึกษามีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของนักเรียนทุกด้าน โดยเฉพาะทัศนคติ บุคลิกภาพ และคุณธรรม ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่เอื้ออำนวยต่อการสร้างเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการ และทางวิชาชีพในอนาคตต่อไป

สภาพแวดล้อมในสถานศึกษาเป็นองค์ประกอบสำคัญในการดำเนินนโยบายที่จะนำไปสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา ซึ่งส่งผลต่อการเรียนรู้และการจัดการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด⁷ ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับความสำคัญของการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนว่า บรรยากาศและสภาพแวดล้อมของโรงเรียนเกี่ยวข้องกับความรู้สึกของครู นักเรียน นักศึกษา รวมทั้งคนอื่นๆ ที่มีต่อโรงเรียน โรงเรียนมีบรรยากาศและสภาพแวดล้อมไม่ดีจะทำให้นักเรียน ตลอดจนคนที่เกี่ยวข้องเกิดความรู้สึกที่ไม่ดีต่อโรงเรียน แต่ถ้าโรงเรียนมีบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่ดีก็จะทำให้นักเรียนอยากไปโรงเรียนและคนที่เกี่ยวข้องเกิดความรู้สึกที่ดีต่อโรงเรียนด้วย

โรงเรียนกาญจนาภิเษกเคราะห์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 มีหน้าที่จัดการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย ได้เห็นความสำคัญในการให้การศึกษามีเป้าหมายที่จะพัฒนาระบบการเรียนการสอนและสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อบรรยากาศการเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผลการดำเนินงานที่ผ่านมาพบว่า การจัดบริเวณโรงเรียนยังไม่เหมาะสม สภาพบริเวณโรงเรียนไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย แหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนไม่เหมาะสม แก่ผู้เรียน การจัดการอาคารเรียน อาคารเรียนของสถานศึกษาเป็นสิ่งก่อสร้างใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และกิจกรรมต่างๆ มีความหนาแน่น การจัดห้องเรียน สภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนประกอบด้วยห้องเรียนและอุปกรณ์ แสงสว่าง สี เสียง อุณหภูมิ อุปกรณ์การเรียน โต๊ะ กระจก กระจกตกแต่งห้องเรียน ไม่มีแสงสว่างจากธรรมชาติ เสียงบรรยายของผู้สอน เสียงการสนทนาระหว่างผู้สอนและผู้เรียน หรือผู้เรียนกับผู้เรียนไม่เพียงพอ เสียงจากเครื่องขยายเสียงมีระดับ

⁶Astin, A. W., *The college environment* (New York: American Council on Education, 1971), 64.

⁷พระมหาขุนทอง อคควโร (สนนนำพา), “ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย อำเภอบ้านสร้าง จังหวัดปราจีนบุรี.” (วิทยานิพนธ์การศึกษาพุทธศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2554), 17.

ความดังที่ไม่พอเหมาะ อุณหภูมิระดับความชื้นของอากาศ ไม่มีการถ่ายเทของอากาศ และไม่มีการระบายอากาศโดยธรรมชาติ ระบายอากาศจากอุปกรณ์อำนวยความสะดวกไม่ทั่วถึง การจัดโรงอาหาร ได้ถูกหลักสุขาภิบาลและจัดเก็บอุปกรณ์การประกอบอาหารอย่างไม่เป็นระบบ

จากการประเมินตนเองของสถานศึกษาพบว่า โรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ ยังมีปัญหาและข้อจำกัดหลายประการที่ยังต้องแก้ไข ปรับปรุงและพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น ผลการประเมินด้านผู้เรียนพบว่า มีนักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินผล ถึงร้อยละ 6.65 ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนดไว้คือร้อยละ 7 นอกจากนี้ นักเรียนส่วนหนึ่งยังไม่สนใจร่วมกิจกรรม ไม่สนใจการเรียน สำหรับด้านกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม การจัดระบบสาธารณูปโภคที่ดี จัดระบบให้สถานศึกษาปลอดภัยเสถียรและอบายมุข อยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนดไว้ นอกจากนี้ในด้านปัจจัยเกี่ยวกับอาคารสถานที่ พบว่า จำนวนห้องเรียนไม่เพียงพอ ในขณะที่ห้องพิเศษต่างๆ มีจำนวนมากเกินเกณฑ์ แม้ว่าโรงเรียนจะได้จัดแหล่งเรียนรู้ เพิ่มเติมก็ยังไม่สามารถลดปัญหาที่เกิดจากข้อจำกัดของจำนวนห้องเรียนได้ การหมุนเวียนสับเปลี่ยนห้องทำให้เกิดความล่าช้า ไม่สะดวก เวลาเรียนไม่พอ ส่งผลกระทบต่อการเรียนการสอนและคามมีวินัยของนักเรียน

ด้วยเหตุผลข้างต้นผู้วิจัยในฐานะเป็นบุคลากรภายในสถานศึกษา ซึ่งทำหน้าที่ทั้งเรื่องการจัดกรเรียนรู้ การดูแลอาคารสถานที่ การบริหารงานและด้านกลุ่มเพื่อน ผู้วิจัยจึงสนใจที่ศึกษาการจัดการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ โดยการสำรวจความคิดเห็นของบุคลากรในสถานศึกษาจากองค์ประกอบของการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในโรงเรียน 3 ด้าน คือ ด้านกายภาพ ด้านวิชาการ และด้านการบริหารจัดการ ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นสาระสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อฝ่ายบริหาร ได้นำไปวิเคราะห์การวางแผนการศึกษา กำหนดนโยบายและรวมทั้งใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงด้านอาคารสถานที่ ด้านบริหาร และเป็นประโยชน์ต่อครูและนักเรียนในด้านการวางแผนการจัดการเรียนรู้ และประโยชน์ต่อบุคลากรในโรงเรียน นักเรียนและผู้ปกครองในการสร้างสัมพันธภาพที่ดีในกลุ่มเพื่อน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อให้สอดคล้องกับปัญหาและความสำคัญของปัญหาผู้วิจัยจึงได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัยไว้ดังนี้

1. ทราบการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์

2. เปรียบเทียบการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ ตามความคิดเห็นของบุคลากรและนักเรียน จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง

ข้อคำถามของการวิจัย

เพื่อให้สอดคล้องกับปัญหาและความสำคัญของปัญหาผู้วิจัยจึงได้กำหนดข้อคำถามของการวิจัยไว้ดังนี้

1. สภาพที่เป็นจริงในปัจจุบันของการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ อยู่ในระดับใด
2. สภาพที่ควรจะเป็นในความคาดหวังของการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ อยู่ในระดับใด
3. ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาของการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ อยู่ในระดับใด
4. ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ มีอะไรบ้าง

สมมติฐานของการวิจัย

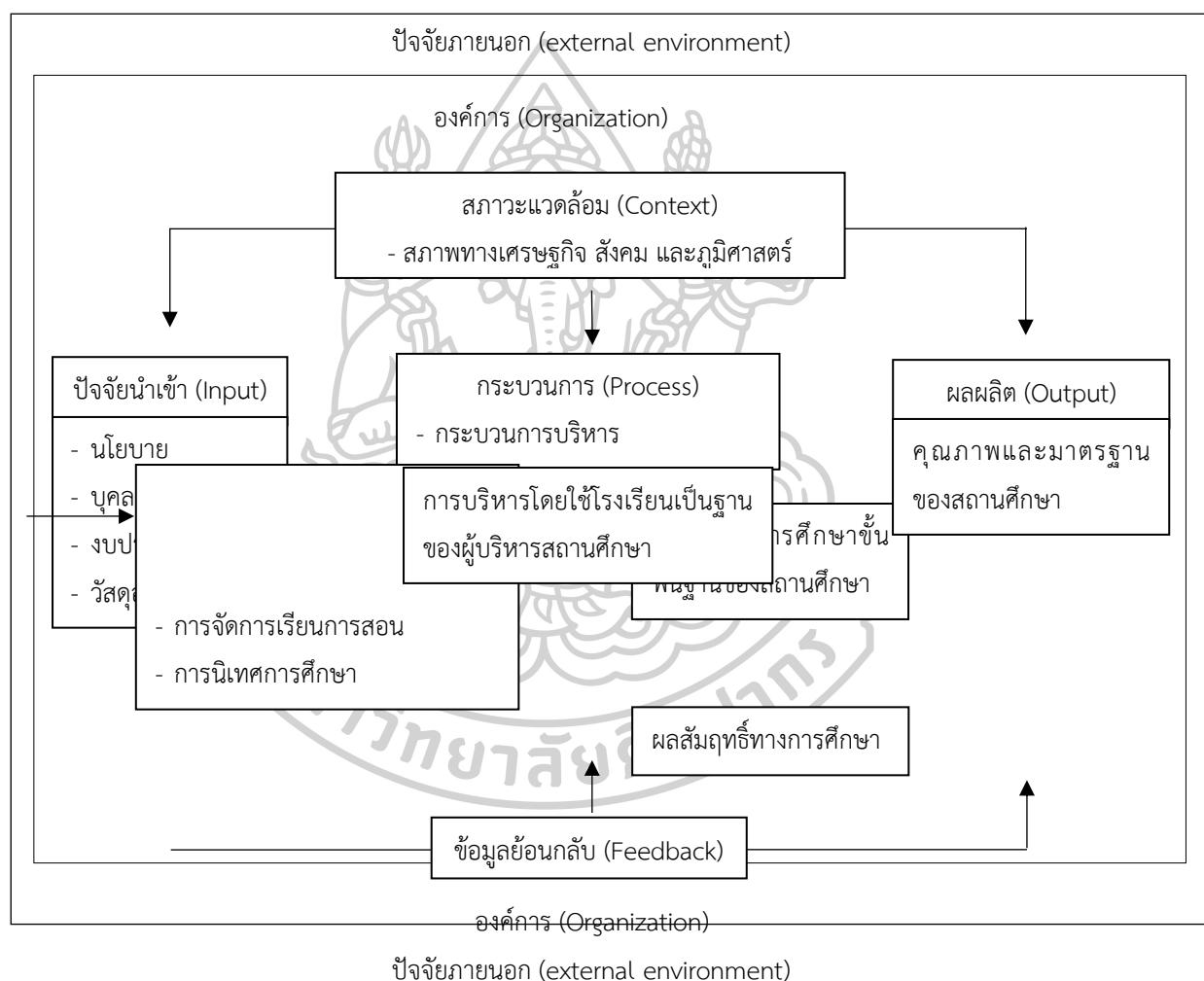
เพื่อเป็นแนวทางการศึกษาวิจัยเป็นไปตามจุดประสงค์ที่วางไว้ ผู้วิจัยจึงตั้งสมมติฐานของการวิจัยไว้ดังนี้

1. ครูผู้สอนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ แตกต่างกัน
2. ครูผู้สอนที่มีช่วงอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ แตกต่างกัน
3. ครูผู้สอนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ แตกต่างกัน
4. ครูผู้สอนที่มีตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ แตกต่างกัน

ขอบข่ายเชิงมโนทัศน์สรุปของการวิจัย

สถานศึกษาเป็นสถาบันหลักในการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งเป็นการศึกษาภาคบังคับที่มีลักษณะการจัดการเชิงระบบ (system approach) ตาม

แนวคิดของแคทซ์และคาน์ (Katz and Kahn)^๘ ที่กล่าวว่าองค์กรที่เป็นระบบเปิดจะประกอบด้วยระบบย่อยที่มีความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมภายนอก ประกอบด้วย 1) ปัจจัยนำเข้า (input) ได้แก่ บุคลากร การจัดการงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ 2) กระบวนการ (process) ได้แก่ กระบวนการบริหาร กระบวนการจัดการเรียนการสอน กระบวนการนิเทศ 3) ผลผลิต (out put) ได้แก่ มาตรฐานคุณภาพ สถานศึกษา องค์ประกอบเหล่านี้มีผลต่อคุณภาพในสถานศึกษาทั้งทางตรงและทางอ้อม ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิเคราะห์กระบวนการบริหารด้านการจัดสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาของโรงเรียนกาญจนาภิเษกเคราะห์ ดังแผนภูมิที่ 1

แผนภูมิที่ 1 ขอบข่ายทางทฤษฎีของการวิจัย

^๘Daniel Katz Robert L.Kahn, **The Social Psychology of Organization**, 2 ed. (New York: John Wiley & son., 1978), 3-4.

ที่มา : Fred C. Lunenburg and Allan C. Ormstein, **Educational Administration: Concepts and Practices**, 5 ed. (CA: Wadsworth Publishing, 2007) 31-33.

ขอบเขตของการวิจัย

จากขอบข่ายทางทฤษฎีของการวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ดังนี้ เพื่อศึกษาการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ ซึ่งได้นำแนวคิดในการบริหารเชิงระบบมาศึกษาโดยยึดรายละเอียดแต่ละองค์ประกอบการจัดสิ่งแวดล้อมตามแนวคิดของฟอกซ์ (Fox) ว่าโรงเรียนมีบรรยากาศที่ดีหรือไม่นั้นสามารถดูได้จากองค์ประกอบ 8 ประการ คือ 1) การยอมรับนับถือ (respect) 2) ความไว้วางใจ (trust) 3) การมีขวัญกำลังใจสูง (high morale) 4) การมีโอกาสในการทำงาน (opportunity for input) 5) ความเติบโตทางวิชาการอย่างต่อเนื่อง (continuous academic and school growth) 6) การผนึกกำลัง (cohesiveness) 7) การปรับปรุงโรงเรียน (school renewal) และ 8) ความเอื้ออาทรต่อกัน (caring) และแนวคิดของ Hoy และคณะ (Hoy and others) มีความเห็นว่าองค์ประกอบบรรยากาศโรงเรียนนั้นประกอบด้วยพฤติกรรมของผู้บริหารและพฤติกรรมของครู โดยพฤติกรรมของผู้บริหารมีสามมิติได้แก่ 1.1) การสนับสนุน (supportive) 1.2) การควบคุม (directive) และ 1.3) ความเคร่งครัด (restrictive) ส่วนพฤติกรรมของครูมีสามมิติเช่นกัน ได้แก่ 2.1) ความสนิทสนม (intimate) และ 2.2) การไม่ให้ความร่วมมือ (disengaged) ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดขอบข่ายการวิจัยตามแนวคิดของกรมสามัญ ซึ่งมี 3 องค์ประกอบ คือ 1) สิ่งแวดล้อมทางด้านกายภาพ ได้แก่ สภาพแวดล้อมที่เป็นวัตถุทั้งหลาย เช่น บริเวณโรงเรียน อาคารเรียน อาคารประกอบ วัสดุ ครุภัณฑ์ เป็นต้น 2) สิ่งแวดล้อมทางวิชาการ ได้แก่ การจัดบรรยากาศทางการเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียนตลอดจนการจัดบริการเพื่อส่งเสริมสนับสนุนทางวิชาการต่างๆ อย่างมีชีวิตชีวา 3) สิ่งแวดล้อมทางการบริหาร ได้แก่ การดำเนินการต่างๆ ภายในโรงเรียนให้ปฏิบัติงานสำเร็จลงได้ด้วยความร่วมมือร่วมใจของบุคลากร รายละเอียดดังขอบเขตของการวิจัยตามแผนภูมิที่ 2

การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน
1. ด้านอาคารสถานที่
2. ด้านการจัดการเรียนรู้
3. ด้านการบริหาร
4. ด้านกลุ่มเพื่อน

แผนภูมิที่ 2 ขอบข่ายทางทฤษฎีของการวิจัย

ที่มา : Fred C. Luneburg and Allan C. Ormstein, **Educational Administration: Concepts and Practices**, 5 ed. (CA: Wadsworth Publishing, 2007) 31-33.

นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อให้เข้าใจตรงกันเกี่ยวกับการสื่อความหมายของคำที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยจึงกำหนดนิยามศัพท์เฉพาะไว้ดังนี้

1. การบริหารสภาพแวดล้อม หมายถึง กระบวนการทำงานร่วมกับบุคคลและกลุ่มบุคคลซึ่งพร้อมด้วยปัจจัยทางการบริหาร โดยผ่านการวางแผน การจัดองค์การ การสั่งการและการควบคุมทรัพยากรขององค์การ เพื่อที่จะนำองค์การไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายขององค์การ สภาพแวดล้อมมนุษย์หรือสิ่งต่างๆ ที่อยู่รอบๆ ตัวเราทั้งที่มีอยู่ตามธรรมชาติและสิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้น ซึ่งครอบคลุมสภาพภูมิศาสตร์ เหตุการณ์ วัฒนธรรม ค่านิยมทั้งเป็นรูปธรรมและนามธรรม ซึ่งมีผลกระทบต่อภารกิจเติบโตทางร่างกาย สติปัญญา ความเชื่อ ความคิด และลักษณะนิสัยส่วนรวม การจัดการสภาพแวดล้อมที่ดีเหมาะสมกับวัยและระดับของผู้เรียนจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจและได้รับความรู้เป็นอย่างดีสามารถนำไปใช้คิดแก้ปัญหาและปฏิบัติงานให้สำเร็จ

2. สถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ หมายถึง โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดพิเศษ มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 2,500 คนขึ้นไป

3. โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย หมายถึง สถานศึกษาของรัฐที่จัดการเรียนการสอนระดับช่วงชั้นที่ 3 และช่วงชั้นที่ 4 ตำบลบ้านเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ เพื่อให้การศึกษาค้นคว้าดำเนินตามจุดมุ่งหมาย ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุปสาระสำคัญดังนี้

การบริหาร

ความหมายของการบริหาร

ในการบริหารสถานศึกษา ผู้บริหารควรมีหลักและกระบวนการบริหาร การบริหารการศึกษา หลักการแนวคิดในการบริหาร ภาพรวมของการบริหารทั้งนี้เพื่อให้การจัดการบริหารสถานศึกษามีความเหมาะสม ได้มีผู้ให้ความหมายของการบริหารไว้ดังนี้

ฉันทนา บุญพุ่ม⁹ ให้ความหมายของคำว่า การบริหารไว้ว่า การบริหาร หมายถึง การทำกิจกรรมโดยผู้บริหารและสมาชิกในองค์กรเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยการใช้ทรัพยากร และเทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์สูงสุด “การบริหาร (administration) เป็นกระบวนการทำงานร่วมกันของคณะบุคคล โดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะที่แน่นอนในการทำงาน” บางคนเห็นว่าการบริหารเป็นศิลปะของการเป็นผู้นำผู้อื่นให้ทำงานตามวัตถุประสงค์ มีลักษณะดังนี้ คือ ต้องมีวัตถุประสงค์หรือเป้าหมาย ต้องอาศัยปัจจัยเป็นองค์ประกอบสำคัญ ต้องใช้ทรัพยากรการบริหารเป็นองค์ประกอบพื้นฐาน มีลักษณะการดำเนินการเป็นกระบวนการทางสังคม ต้องเป็นการดำเนินการร่วมกันระหว่างกลุ่มบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจเพื่อให้การปฏิบัติตามภารกิจบรรลุวัตถุประสงค์เป็นการร่วมมือดำเนินการอย่างมีเหตุผล มีลักษณะเป็นการตรวจสอบผลการปฏิบัติงานกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้และการบริหารไม่มีตัวตน แต่มีอิทธิพลต่อความเป็นอยู่ของมนุษย์

---

⁹ฉันทนา บุญพุ่ม, “การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารโรงเรียนวิถิพุทธในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2.” (การค้นคว้าอิสระหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี, 2558), 12-13.

วิจิตรารณณ์ โตแก้ว¹⁰ ได้ให้ความหมายของคำว่า การบริหารไว้ว่า การบริหาร หมายถึง การดำเนินงานอย่างเป็นระบบในการจัดการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของหน่วยงาน

พระมหาเดชา อมรเมธี (สืบจันทร์)¹¹ ได้ให้ความหมายของคำว่า การบริหารไว้ว่า การบริหาร หมายถึง การใช้บุคลากรหรือทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการบริหารและให้การบริหารดำเนินไปอย่างมีความราบรื่นบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

ภารดี อนันต์นาวิ¹² ให้ความหมายของคำว่า การบริหารไว้ว่า การบริหารเป็นกิจกรรมของคนตั้งแต่ 2 คน ขึ้นไป มีการร่วมมือกันทำกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยใช้เทคนิคและวิธีการต่างๆ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกัน

จอมพงศ์ มงคลวนิช¹³ ให้ความหมายของคำว่า การบริหารไว้ว่า การบริหาร หมายถึง การดำเนินงานของกลุ่มบุคคลเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้

จรัส อติวิทยากรณณ์¹⁴ ให้ความหมายของคำว่า การบริหารไว้ว่า การบริหาร หมายถึง การใช้ศาสตร์และศิลป์ของบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปร่วมมือกันดำเนินกิจกรรมหรืองานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ร่วมกัน โดยอาศัยกระบวนการและทรัพยากรทางการบริหารเป็นปัจจัยอย่างประหยัดและให้เกิดประโยชน์สูงสุด

¹⁰วิจิตรารณณ์ โตแก้ว, “การมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในการบริหารการศึกษาระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี.” (การค้นคว้าอิสระหลักสูตรครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี, 2558), 9.

¹¹พระมหาเดชา อมรเมธี (สืบจันทร์), “การบริหารสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดอ่างทอง.” (วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2556), 15.

¹²ภารดี อนันต์นาวิ, **หลักการ แนวคิด ทฤษฎี ทางการบริหารการศึกษา**, พิมพ์ครั้งที่ 4 (ชลบุรี: สำนักพิมพ์มนตรี จำกัด, 2555), 1.

¹³จอมพงศ์ มงคลวนิช, **การศึกษาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน: การบริหารองค์การและบุคลากรทางการศึกษา** (กรุงเทพฯ: สถาบันเทคโนโลยีสยาม, 2554), 38.

¹⁴จรัส อติวิทยากรณณ์, **หลักการและทฤษฎีทางการบริหาร**, พิมพ์ครั้งที่ 3 (สงขลา: สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ, 2553), 178.

จันทรานี สวงวนนาม¹⁵ ให้ความหมายของคำว่า การบริหารไว้ว่า เป็นกระบวนการทางสังคม 3 ทาง คือ

1. ทางโครงสร้าง ได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่างผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นของสายการบังคับบัญชา
2. ทางหน้าที่ได้แก่ขั้นตอนของหน่วยงานที่ระบุบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบและสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ เพื่อให้การบริหารสำเร็จตามเป้าหมาย
3. ทางปฏิบัติ ได้แก่ กระบวนการบริหารที่บุคคลและกลุ่มบุคคลต้องร่วมกันทำปฏิกริยาซึ่งกันและกัน

คาร์เตอร์ วี กูด (Good)¹⁶ ได้ให้ความหมายของคำว่า การบริหารไว้ว่า การบริหาร หมายถึง เทคนิคและวิธีการต่างๆ ที่ใช้ในการดำเนินงานในองค์กรทางการเมืองเพื่อให้เป็นไปตามนโยบายที่ตั้งไว้

ด้าฟท์ (Daft)¹⁷ ได้ให้ความหมายของการบริหาร ไว้ว่า การบริหาร หมายถึง การทำงานให้เป้าหมายขององค์กรบรรลุอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลโดยผ่านการวางแผน การจัดองค์การ การสั่งการและการควบคุมทรัพยากรขององค์กร

ลูเธอร์ กุลlick (Luther Gulick)¹⁸ ได้ให้ความหมายของคำว่า การบริหาร ไว้ว่า การบริหาร หมายถึง สาขาวิชาความรู้อย่างหนึ่งที่แสวงหาความเข้าใจอย่างมีระบบว่าทำไมและอย่างไรคนจึงทำงานร่วมกันอย่างมีระเบียบเพื่อความสำเร็จของเป้าหมาย

ไซมอน (Simon)¹⁹ ได้ให้ความหมายของคำว่า การบริหาร ไว้ว่า การบริหาร หมายถึง กิจกรรมที่บุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปร่วมกันดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่างร่วมกัน

¹⁵จันทรานี สวงวนนาม, **ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา**, พิมพ์ครั้งที่ 2 (กรุงเทพฯ: บุ๊คพอยท์, 2551), 56.

¹⁶Good, C.V., **Dictionary of education** (New York: McGraw-Hill, 1973), 13.

¹⁷Daft Edwdwards, **Management**. (3rd) (America: The Dryden. 1976), 8.

¹⁸Luther Gulick, "Management is a Science." (Academy of Management Journal, Vol 8, No. 1 march. 1965), 13

¹⁹Simon, **Herberds A. Administrative Behavior**, r (3rd) (New York: The Free. 1976), 58.

เฮอร์เชย์ บลันชาร์ด และจอห์นสัน (Blanchard & Johnson)²⁰ ได้ให้ความหมายของคำว่า การบริหารไว้ว่า การบริหาร หมายถึง กระบวนการทำงานร่วมกับบุคคลและกลุ่มบุคคลซึ่งพร้อมด้วยปัจจัยทางการบริหาร ได้แก่ เครื่องมือต่างๆ งบประมาณ และเทคโนโลยีเพื่อที่จะนำองค์การไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมาย

ดังนั้นการบริหาร จึงสรุปได้ว่า การบริหาร หมายถึง กระบวนการทำงานร่วมกับบุคคลและกลุ่มบุคคลซึ่งพร้อมด้วยปัจจัยทางการบริหาร โดยผ่านการวางแผน การจัดองค์การ การสั่งการและการควบคุมทรัพยากรขององค์การ เพื่อที่จะนำองค์การไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายขององค์การ

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหาร

การบริหารเป็นการร่วมมือกันทำกิจกรรมของบุคคลเพื่อดำเนินการในสิ่งต่างๆ โดยใช้เทคนิควิธีการต่างๆ ร่วมกันเพื่อให้ดำเนินการเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย การบริหารเป็นกระบวนการอย่างหนึ่งต้องอาศัยความรู้และทักษะการบริหารเพื่อให้การบริหารมีความสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง โดยมีแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวข้องกับการบริหารดังนี้

พระธรรมโกศาจารย์ (ประยูร ธมฺมจิตฺโต)²¹ ได้กล่าวถึงหน้าที่ของนักบริหาร ไว้ว่ามีอยู่ 5 ประการ ตามคำย่อในภาษาอังกฤษว่า POSDC

P คือ Planning หมายถึง การวางแผน เป็นการกำหนดแนวทางดำเนินงานในปัจจุบัน เพื่อความสำเร็จที่จะตามมาในอนาคต

O คือ Organizing หมายถึง การจัดองค์กร เป็นการกำหนดโครงสร้างความสัมพันธ์ของสมาชิกและสายบังคับบัญชาภายในองค์กร

S คือ staffing หมายถึง งานบุคลากร เป็นการสรรหาบุคลากรใหม่ การพัฒนาบุคลากรและการใช้คนให้เหมาะกับงาน

D คือ Directing หมายถึง การอำนวยการ เป็นการสื่อสาร เพื่อให้เกิดการดำเนินการตามแผน ผู้บริหารต้องมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีและมีภาวะผู้นำ

C คือ controlling หมายถึง การกำกับดูแล เป็นการควบคุมคุณภาพของการปฏิบัติงานภายในองค์กรรวมทั้งกระบวนการแก้ปัญหาภายในองค์กร

²⁰Hersey, P., Blanchard, K.H. and Johnson, D.E., **Management of Organizational Behavior: Leading Human Resources**, Eight edition (New Jersey: prentice Hall. 2001), 1.

²¹พระธรรมโกศาจารย์ (ประยูร ธมฺมจิตฺโต), **พุทธวิธีบริหาร** (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2550), 4-5.

ฟาโยล์ (Fayol)²² ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารแบบวิทยาศาสตร์โดยมีเป้าหมาย คือ ต้องการเพิ่มผลผลิตในองค์การให้สูงขึ้นซึ่งสามารถใช้ได้กับการบริหารทุกชนิดไว้ 2 ประการ คือ

ประการแรก บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารเกี่ยวกับการจัดองค์การหรือที่นิยมเรียกสั้นๆ ว่า POCCoC ซึ่งเป็นวิถีทางที่จะให้ผู้บริหารทุกคนสามารถบริหารงานให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายได้ ประกอบด้วย

1. การวางแผน (planning) หมายถึง ภาระหน้าที่ของผู้บริหารที่จะต้องทำการคาดการณ์ล่วงหน้าถึงเหตุการณ์ต่างๆ ที่จะมีผลกระทบต่อธุรกิจและกำหนดขึ้นเป็นแผนการปฏิบัติงานหรือวิถีทางที่จะปฏิบัติเอาไว้เพื่อสำหรับเป็นแนวทางของการทำงานในอนาคต

2. การจัดองค์การ (organizing) หมายถึง ภาระหน้าที่ที่ผู้บริหารจำต้องจัดให้มีโครงสร้างของงานต่างๆ และอำนาจหน้าที่ทั้งนี้เพื่อให้เครื่องจักรสิ่งของและตัวคนอยู่ในส่วนประกอบที่เหมาะสมในอันที่จะช่วยให้งานขององค์กรบรรลุผลสำเร็จได้

3. การบังคับบัญชาสั่งการ (commanding) หมายถึง หน้าที่ในการสั่งงานต่างๆ ของผู้ได้บังคับบัญชาซึ่งกระทำให้สำเร็จผลด้วยดีโดยผู้บริหารจะต้องกระทำตนเป็นตัวอย่างที่ดีจะต้องเข้าใจคนงานของตน

4. การประสานงาน (coordinating) หมายถึง ภาระหน้าที่ที่จะต้องเชื่อมโยงงานของทุกคนให้เข้ากันได้และกำกับให้ไปสู่จุดหมายเดียวกัน

5. การควบคุม (controlling) หมายถึง ภาระหน้าที่ในการที่ต้องกำกับให้สามารถประกอบกันได้ว่ากิจกรรมต่างๆ ที่ทำไปนั้นสามารถเข้าได้กับแผนงานที่ได้วางไว้แล้วประการที่สองหลักการบริหารที่ใช้สำหรับเป็นแนวทางปฏิบัติสำหรับผู้บริหารประกอบด้วย

5.1 หลักเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ (authority and responsibility) คือ อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบเป็นสิ่งที่แยกจากกันมิได้ผู้ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ที่จะออกคำสั่งได้นั้นต้องมีความรับผิดชอบต่อผลงานที่ตนทำไปนั้นด้วย

5.2 หลักของการมีผู้บังคับบัญชาเพียงคนเดียว (unity of command) คือ ในการกระทำใดๆ คนงานควรได้รับคำสั่งจากผู้บังคับบัญชาเพียงคนเดียวเท่านั้นทั้งนี้เพื่อป้องกันมิให้เกิดความสับสนในคำสั่งด้วยการปฏิบัติตามหลักข้อนี้ย่อมจะช่วยให้สามารถจัดสาเหตุแห่งการเกิดข้อขัดแย้งระหว่างแผนงานและระหว่างบุคคลในองค์การให้หมดไป

---

²²Fayol, H., **General and industrial management** (London: Sir Isaac Pitman & Sons, 1949), 57.

5.3 หลักของการมีจุดมุ่งหมายร่วมกัน (unity of direction) กิจกรรมของกลุ่มที่มีเป้าหมายอันเดียวกันควรจะต้องดำเนินไปในทิศทางเดียวกันและสอดคล้องกันเป็นไปตามแผนงานเพียงอันเดียวร่วมกัน

5.4 หลักของการอ้างไว้ซึ่งสายงาน (scalar chain) สายงาน อันนี้คือ สายการบังคับบัญชาจากระดับสูงมายังระดับต่ำสุดด้วยสายการบังคับบัญชาดังกล่าวจะอำนวยความสะดวกให้การบังคับบัญชาเป็นไปตามหลักการมีผู้บังคับบัญชาเพียงคนเดียวและช่วยให้เกิดระเบียบในการส่งทอดข่าวสารข้อมูลระหว่างกันอีกด้วย

5.5 หลักของการแบ่งงานกันทำ (division of work) คือ การแบ่งแยกงานกันทำตามความถนัดโดยไม่คำนึงถึงว่าจะเป็นการงานด้านบริหารหรือด้านเทคนิค

5.6 หลักของความมีระเบียบวินัย (discipline) โดยถือว่าระเบียบวินัยในการทำงานนั้นเกิดจากการปฏิบัติตามข้อตกลงในการทำงานทั้งนี้โดยมุ่งที่จะก่อให้เกิดการเคารพเชื่อฟังและทำงานตามหน้าที่ด้วยความตั้งใจเรื่องดังกล่าวนี้จะทำได้ก็โดยที่ผู้บังคับบัญชาต้องมีความซื่อสัตย์สุจริตและเป็นตัวอย่างที่ดีข้อตกลงระหว่างผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชาจะต้องเป็นไปอย่างยุติธรรมมากที่สุดและจะต้องยึดถือเป็นหลักปฏิบัติอย่างคงเส้นคงวา

5.7 หลักของการถือประโยชน์ส่วนบุคคลเป็นรองประโยชน์ส่วนรวม (subordination of individual to the general interest) หลักข้อนี้ระบุว่าส่วนรวมย่อมสำคัญกว่าส่วนย่อยต่างๆ เพื่อที่จะให้สำเร็จผลตามเป้าหมายของกลุ่ม (องค์การ) นั้นผลประโยชน์ส่วนตัวส่วนเสียของกลุ่มย่อยต้องสำคัญเหนือสิ่งอื่นใด

5.8 หลักของการกำหนดค่าตอบแทน (remuneration) การให้และวิธีการจ่ายผลประโยชน์ตอบแทนควรที่จะยุติธรรมและให้ความพอใจมากที่สุดแก่ทั้งฝ่ายลูกจ้างและนายจ้าง

5.9 หลักของการรวมอำนาจไว้ส่วนกลาง (centralization) หมายถึง การบริหารจะมีการรวมอำนาจไว้ที่จุดศูนย์กลางเพื่อให้ควบคุมส่วนต่างๆ ขององค์การไว้ได้เสมอและการกระจายอำนาจจะมากน้อยเพียงใดก็ย่อมแล้วแต่กรณี

5.10 หลักของความเป็นระเบียบเรียบร้อย (order) ทุกสิ่งทุกอย่างไม่ว่าสิ่งของหรือคนต่างต้องมีระเบียบและรู้ว่าตนอยู่ในที่ใดของส่วนรวมหลักนี้ก็คือ หลักมูลฐานที่ใช้ในการจัดสิ่งของและตัวคนในการจัดองค์การนั่นเอง

5.11 หลักของความเสมอภาค (equity) ผู้บริหารต้องยึดถือความเอื้ออาทร และความยุติธรรมเป็นหลักปฏิบัติต่อผู้ใต้บังคับบัญชาทั้งนี้เพื่อให้ได้มาซึ่งความจงรักภักดีและการอุทิศตนเพื่องาน

5.12 หลักของความมีเสถียรภาพของการว่าจ้างทำงาน (stability of tenure) กล่าววามากย่อมเป็นสาเหตุให้ต้องสิ้นเปลืองและเป็นผลของการบริหารงานที่ไม่มีประสิทธิภาพ

5.13 หลักของความคิดริเริ่ม (initiative) เนื่องจากคนฉลาดย่อมต้องการที่จะได้รับความพอใจจากการที่ตนได้ทำอะไรด้วยตนเอง ดังนั้น ผู้บังคับบัญชาควรจะเปิดโอกาสให้ผู้ผู้น้อยได้ใช้ความคิดริเริ่มของตนเอง

5.14 หลักของความสามัคคี (esprit de Corps) เน้นถึงความจำเป็นที่คนต้องทำงานเป็นกลุ่มที่เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน (teamwork) และชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการติดต่อสื่อสาร (communication) เพื่อให้ได้มาซึ่งกลุ่มงานที่ดีของกูลิคและเออร์วิค (Gulick & Urwick)²³ นักทฤษฎีการบริหารองค์การได้ศึกษาวิเคราะห์บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารโดยนำเอาแนวคิดของฟาโยล์มาประยุกต์ใช้ได้สรุปว่าผู้บริหารมีหน้าที่ที่ต้องทำและรับผิดชอบอยู่ 7 ประการ คือ การวางแผน การจัดองค์การ การบริหารบุคคล การอำนวยความสะดวก การประสาน การเสนอรายงาน และการบริหารงบประมาณ หรือเรียกสั้นๆ ว่า “POSDCoRB” ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. การวางแผน (planning) คือ การกำหนดสิ่งที่จะทำในอนาคตว่าจะทำอย่างไรบ้าง ทำอะไรก่อนหลังรวมถึงการกำหนดวิธีการและงบประมาณที่จะทำงานนั้นๆ

2. การจัดองค์การ (organizing) คือ การจัดระบบต่างๆ ในองค์การให้เหมาะสม เช่น จัดระบบโครงสร้างของงานในองค์การว่าจะแบ่งงานกันอย่างไร มีกี่ฝ่าย อะไรบ้าง หรือจัดระบบการใช้อำนาจในองค์การกันอย่างไรเหล่านี้เป็นต้น

3. การบริหารงานบุคคล (staffing) คือ การดำเนินงานต่างๆ ที่เกี่ยวกับบุคลากรนับตั้งแต่การจัดหาบุคคลที่มีความรู้ความสามารถและทักษะที่เหมาะสมกับงานเข้ามาทำงาน การพัฒนาบุคลากรในระบบเพื่อเพิ่มสมรรถภาพการทำงานให้สูงขึ้น การดูแลควบคุมนิเทศงาน การจ่ายค่าตอบแทนรวมถึงการพิจารณาให้บุคลากรออกจากระบบงานด้วย

4. การอำนวยความสะดวก (directing) คือ การพิจารณาเลือกตัดสินใจเลือกวิธีการแนวทางที่เหมาะสมในการดำเนินงานและสั่งการให้บุคลากรปฏิบัติงานให้บรรลุตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

5. การประสานงาน (coordinating) การดำเนินงานเพื่อให้บุคลากรฝ่ายต่างๆ ได้ปฏิบัติอย่างประสานสอดคล้องไม่ทำซ้ำซ้อนกันหรือขัดแย้งกันทั้งนี้เพื่อให้งานดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและราบรื่น

6. การเสนอรายงาน (reporting) คือ การเก็บรวบรวมข้อมูลต่างๆ โดยให้บุคลากรผู้ปฏิบัติงานเสนอรายงานความก้าวหน้าและอุปสรรคในการทำงานเป็นระยะๆ เพื่อให้ผู้บริหารจะได้ทราบตลอดจนหาแนวทางช่วยเหลือแก้ไขต่อไป

---

²³Gulick, L., & Urwick, L., **Papers on the sciences of administration** (New York: Institute of Public Administration, Columbia University, 1937), 135.

7. การบริหารงานงบประมาณ (budgeting) คือ การจัดการเกี่ยวกับงบประมาณนับแต่การจัดทำงบประมาณจัดสรรงบประมาณตลอดจนควบคุมงบประมาณเพื่อให้การใช้งบประมาณเป็นไปอย่างรัดกุมประหยัดและเกิดประโยชน์สูงสุด

ลูเธอร์ กุลลิค (Gulick)²⁴ ได้ให้ความสำคัญของการควบคุม การสั่งการ การประสานงาน จะต้องสร้างขอบข่ายการควบคุม (span of control) ให้มีประสิทธิภาพต้องพิจารณาปัจจัยต่างๆ ประกอบ เช่น จำนวนคนที่เป็นหัวหน้า จำนวนคนที่เป็นลูกน้อง ความสามารถเฉพาะตัวของหัวหน้า ลักษณะเฉพาะของงานที่ทำ และเสถียรภาพขององค์การ อีกสิ่งหนึ่งที่ต้องคำนึงถึงในการบริหารจัดการองค์การคือเอกภาพการควบคุม (unity of command) องค์การที่ดีต้องสามารถสร้างโครงสร้างอำนาจภายในองค์การ ในลักษณะที่มีหัวหน้าฝ่ายบริหารควบคุมและประสานงานต่างๆ แต่เพียงผู้เดียว องค์การเกิดขึ้นมา เพราะมนุษย์ที่มีอยู่ร่วมกันได้ช่วยกันแบ่งงานกันทำตามความชำนาญพิเศษของแต่ละคนซึ่งเป็นการประหยัดเวลาและแรงงานในการทำงานอย่างยิ่ง เมื่อสั่งคนขยายตัวขึ้นลักษณะการแบ่งงานกันทำจะสลับซับซ้อนมากยิ่งขึ้นจนในที่สุดจำเป็นต้องสร้างกลไกหรือโครงสร้างบางประการเพื่อผูกโยงประสานหน่วยงานแต่ละหน่วย (work unit) เข้าด้วยกัน ดังนั้นหัวใจทฤษฎีเกี่ยวกับองค์การจึงเป็นเรื่องของความพยายามจัดโครงสร้าง การประสานงานระหว่างหน่วยทำงานย่อยให้มีประสิทธิภาพ หลักในการประสานงานหน่วยทำงานย่อยมีอยู่สองวิธีที่ต้องใช้ควบคู่กันไป คือ วิธีแรกเรียกว่า การประสานงานโดยการสร้างกลไกในความควบคุมภายในองค์การ หมายถึง การจัดตั้งโครงสร้างอำนาจ (structure of authority) ซึ่งประกอบด้วยสายการบังคับบัญชาระหว่างหัวหน้าและลูกน้องเป็นลำดับชั้น เชื่อมโยงจากยอดถึงฐานของโครงสร้างอำนาจ โดยให้คำในแต่ละชั้นของโครงสร้างดังกล่าวแบ่งงานกันทำเป็นหน่วยงาน วิธีที่สองเรียกว่า การประสานงานโดยการผูกมัดทางใจทำให้คนที่มาร่วมกันทำงานมีพลังจิตตั้งใจประกอบการงานเต็มความสามารถและทำด้วยความกระตือรือร้น บรรยากาศในการทำงานดังกล่าวจะสร้างขึ้นได้ต้องอาศัยความสามารถของผู้นำ (leadership)

กิจกรรม 7 ประการมีดังนี้

P คือ การวางแผน (planning) หมายถึง การกำหนดเป้าหมายขององค์การว่าควรทำงานเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์อะไร และจะดำเนินการอย่างไร

O คือ การจัดองค์การ (organizing) หมายถึง การจัดตั้งโครงสร้างอำนาจอย่างเป็นทางการภายในองค์การเพื่อประสานงานหน่วยทำงานย่อยต่างๆ ให้สามารถบรรลุเป้าหมายขององค์การได้

---

²⁴Gulick, L., *Management is a Science* Academy of Management Journal, 8, No.(1) (New York: American Council on Education, 1965), 7-13.

D คือ การสั่งการ (directing) หมายถึง การที่หัวหน้าฝ่ายบริหารมีหน้าที่ต้องตัดสินใจอยู่ตลอดเวลาโดยพยายามนำเอาการตัดสินใจดังกล่าวมาเปลี่ยนเป็นคำสั่งและคำแนะนำนอกจากนี้ยังหมายถึงการที่หัวหน้าฝ่ายบริหารต้องทำหน้าที่เป็นผู้นำขององค์การ

S คือ การบรรจุ (staffing) หมายถึง หน้าที่ด้านบริหารงานบุคคลเพื่อฝึกอบรมเจ้าหน้าที่และจัดเตรียมบรรยากาศในการทำงานที่ดีไว้

Co คือ การประสานงาน (co-ordinating) หมายถึง หน้าที่สำคัญต่างๆ ในการประสานส่วนต่างๆ ของงานให้เข้าด้วยกันอย่างดี

R คือ การรายงาน (reporting) หมายถึง การรายงานความเคลื่อนไหวต่างๆ ในองค์การให้ทุกฝ่ายทราบ ทั้งนี้อาจใช้วิธีการต่างๆ เช่น การวิจัยและการตรวจสอบ

B คือ การงบประมาณ (budgeting) หมายถึง หน้าที่ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับงบประมาณในรูปแบบของการวางแผนและการควบคุมด้านการเงินการบัญชี

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า การบริหารเป็นการใช้บุคลากรหรือทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการบริหารผู้บริหารจะต้องจัดการเกี่ยวกับบุคลากร ทรัพยากรอื่นๆ อย่างถูกต้องตามหลักการบริหารและสามารถประยุกต์ใช้ในการบริหารและแก้ไขปัญหาโดยอาศัยแนวคิดหลักการบริหารมาเป็นแนวทางในการดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

สภาพแวดล้อม

ความหมายของสภาพแวดล้อม

คำว่า “สภาพแวดล้อม” มาจากคำภาษาอังกฤษว่า “Environment” มีความหมายได้หลายประการขึ้นอยู่กับขอบเขตของความต้องการของผู้ใช้ ได้มีผู้ให้ความหมายของสภาพแวดล้อมไว้ดังนี้

สมพงษ์ ชาวโพธิ์สระ²⁵ ได้ให้ความหมายของสภาพแวดล้อม ไว้ว่า สภาพแวดล้อม หมายถึง สิ่งต่างๆ ที่มีลักษณะทางกายภาพและชีวภาพที่อยู่รอบตัวมนุษย์ ซึ่งเกิดขึ้นเองตามธรรมชาติและที่มนุษย์สร้างขึ้น

²⁵สมพงษ์ ชาวโพธิ์สระ, “การจัดการสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3.” (การค้นคว้าอิสระปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี, 2558), 10.

ณัฐภัก อุกโท²⁶ ได้ให้ความหมายของสภาพแวดล้อมทางการเรียนทางกายภาพ ไว้ว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนทางกายภาพ หมายถึง การจัดบริเวณโรงเรียน การจัดอาคารเรียน การจัดห้องเรียน การจัดโรงอาหาร การจัดห้องสุขา และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งผลต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้อง

เกรียงศักดิ์ บุญขวาง²⁷ ได้ให้ความหมายของสภาพแวดล้อมทางการเรียน ไว้ว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียน หมายถึง สภาวะ หรือลักษณะใดๆ ทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม ที่เป็นสิ่งเร้าที่มีผลและอิทธิพลต่อการเรียนของนักเรียนซึ่งทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ รับรู้ทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยเกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ หรือเกิดจากการสร้างขึ้นของมนุษย์ ทำให้นักเรียนเกิดการรับรู้ มีความประทับใจต่อลักษณะสภาพแวดล้อมต่างๆ ของโรงเรียนในทุกๆ ด้าน

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554²⁸ ได้ให้ความหมายของคำว่า สิ่งแวดล้อม ไว้ดังนี้ คือ สิ่งแวดล้อม หมายถึง สิ่งต่างๆ ทั้งทางธรรมชาติและทางสังคมที่อยู่รอบๆ มนุษย์มีทั้งที่ดีและไม่ดี เช่น โรงเรียนสร้างสวนดอกไม้ให้เป็นสิ่งแวดล้อมที่ดีแก่นักเรียน ชุมชนที่มีการทะเลาะวิวาทกันหรือเล่นการพนันเป็นสิ่งแวดล้อมที่ไม่ดีแก่เด็ก

ทรรศนีย์ วรหาคำ²⁹ ได้ให้ความหมายของสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ไว้ว่า สภาพแวดล้อมในโรงเรียน หมายถึง องค์ประกอบต่างๆ ภายในโรงเรียน ที่จะส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองในทุกๆ ด้าน ได้แก่ สภาพแวดล้อมในโรงเรียนที่สวยงาม ร่มรื่นเป็นระเบียบและมีบรรยากาศดี มีความปลอดภัย มีวัสดุอุปกรณ์เสริมสร้างการพัฒนาการและเสริมการเรียนรู้อย่างหลากหลาย มีสิ่งยั่วยุให้เกิดการเรียนรู้ และไม่มีมลภาวะ ซึ่งเป็นสิ่งที่ช่วยกระตุ้นส่งเสริม สนับสนุน ให้นักเรียนสามารถพัฒนาตนเองให้ไปสู่จุดมุ่งหมายตามที่โรงเรียนหรือสถานศึกษานั้นๆ กำหนด

²⁶ณัฐภัก อุกโท, “การจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนทางกายภาพของโรงเรียนอนุบาลวัดช่องลม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1.” (งานนิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2558), 22.

²⁷เกรียงศักดิ์ บุญขวาง, “สภาพแวดล้อมทางการเรียนและแนวทางการพัฒนาของนักเรียนวิทยาลัยสารพัดช่างชลบุรี.” (งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2556), 18.

²⁸ราชบัณฑิตยสถาน, พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 (กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน, 2556), 311.

²⁹ทรรศนีย์ วรหาคำ, “การศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม สังกัดสำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพฯ.” (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2554), 13.

อรพินธุ์ ประสิทธิ์รัตน์³⁰ ได้ให้ความหมายของสภาพแวดล้อม ไว้ว่า สภาพแวดล้อม หมายถึง สภาพสภาวะ หรือสิ่งต่างๆ ที่อยู่รอบๆ ที่มีอยู่ตามธรรมชาติหรืออาจเป็นสิ่งที่ถูกจัดทำสร้างขึ้น อาจเป็นรูปธรรมที่มองเห็นได้หรือเป็นนามธรรมที่ไม่สามารถมองเห็นได้ อยู่ในห้องเรียนหรือนอกห้องเรียน ซึ่งมีผลกระทบต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการเรียนรู้ของผู้เรียน และได้ชี้แจงเพิ่มเติมว่า พฤติกรรมของผู้เรียนจะเป็นอย่างไรนั้นเกี่ยวข้องกับ หรือได้รับอิทธิพลจากสภาพแวดล้อมเป็นส่วนใหญ่ การจัดสภาพแวดล้อมที่ดี ที่เหมาะสมกับวัยและระดับของผู้เรียนจะเป็นสิ่งที่พึงพอใจในการเรียนทำให้เกิดสมาธิและปัญญา

นันทวัน มุสิกบุตร³¹ ได้ให้ความหมายของสภาพแวดล้อมทางการเรียนไว้ว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียน (Learning Environment) หมายถึง สภาวะใดๆ ที่มีผลต่อการเรียนรู้ของมนุษย์ทั้งทางตรงและทางอ้อมทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม สภาพแวดล้อมที่เป็นรูปธรรม (Concrete Environment) หรือสภาพแวดล้อมทางกายภาพ (Aphysical Environment) ได้แก่ สภาพต่างๆ ที่มนุษย์ทำขึ้น เช่น อาคาร สถานที่ โต๊ะ เก้าอี้ วัสดุอุปกรณ์หรือสื่อต่างๆ ที่อยู่ตามธรรมชาติ อันได้แก่ ต้นไม้ พืช ภูมิประเทศ ภูมิอากาศ ส่วนสภาพแวดล้อมที่เป็นนามธรรม (Abstract Environment) หรือสภาพแวดล้อมทางด้านจิตวิทยา (Psychological Environment) ได้แก่ ระบบคุณค่าที่ยึดถือเป็นส่วนสำคัญที่ยึดถือซึ่งเป็นส่วนสำคัญของวัฒนธรรมของกลุ่มสังคม ข่าวสาร ความรู้ ความคิด ความรู้สึกและเจตคติ

พจนานุกรมไทย³² ได้ให้ความหมายของสภาพแวดล้อมโดยตรง แต่ให้ความหมายคำศัพท์แยกกัน เป็น 2 คำ คือ

สภาพ (น.) ความเป็นเองตามธรรมดา หรือตามธรรมชาติ
 แวดล้อม (ว.) ที่ล้อมรอบ ที่อยู่โดยรอบ เช่น สภาพแวดล้อม

³⁰อรพินธุ์ ประสิทธิ์รัตน์, “รายงานการวิจัยเรื่องการศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.” (กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2554), 10.

³¹นันทวัน มุสิกบุตร, “ความพึงพอใจต่อการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนสว่างบริบูรณ์วิทยา จังหวัดชลบุรี.” (งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2553) 15.

³²ฝ่ายวิชาการภาษาไทย ซี.เอ็ดยูเคชั่น, พจนานุกรมไทย (กรุงเทพฯ: ซี.เอ็ดยูเคชั่น, 2552), 407.

สา สีลากุล³³ ได้ให้ความหมายของสภาพแวดล้อม ไว้ว่า สภาพแวดล้อม หมายถึง สภาวะรอบตัวมนุษย์ ซึ่งครอบคลุมสภาพภูมิศาสตร์ เหตุการณ์ วัฒนธรรม และค่านิยม ที่มีผลต่อการเจริญเติบโตทางร่างกาย สติปัญญา ความเชื่อ แนวคิด และลักษณะนิสัยส่วนรวมของคน ทำให้ผู้เรียนเข้าใจและได้รับความรู้อย่างดี สามารถนำไปใช้คิดแก้ปัญหาและปฏิบัติงานให้สำเร็จลุล่วงไปได้ในที่สุดก็นับได้ว่าสภาพแวดล้อมที่ดีส่งผลให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียน

วิทยา วิทยวงศาโรจน์³⁴ ได้ให้ความหมายของคำว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนไว้ว่า สภาพแวดล้อม หมายถึง ลักษณะใดๆ ในโรงเรียนที่เป็นสิ่งเร้าที่มีศักยภาพและมีอิทธิพลต่อนักเรียน ซึ่งส่งผลต่อการเรียนของนักเรียนทั้งทางตรงและทางอ้อมที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม โดยเกิดขึ้นเองตามธรรมชาติหรือที่มนุษย์สร้างขึ้น ทำให้นักเรียนเกิดการรับรู้มีความประทับใจต่อลักษณะสภาพแวดล้อมต่างๆ ของโรงเรียน ไม่ว่าจะเป็นด้านบริหาร บรรยากาศการเรียนการสอน อาคารสถานที่ ครูผู้สอนกับนักเรียน กลุ่มเพื่อน

สักรินทร์ บุญกว้าง³⁵ ได้ให้ความหมายของคำว่า สภาพแวดล้อมในสถานศึกษา หมายถึง สภาพการณ์ของสิ่งต่างๆ ที่อยู่หรือเกิดขึ้นในโรงเรียน ทั้งที่เป็นวัตถุ สิ่งของ ตัวบุคคล วิธีการ หรือกระบวนการต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อบุคคลในโรงเรียน และส่งผลต่อพัฒนาการของนักเรียนทั้งในด้านบวกและลบ

ปฏิคม พงษ์ประเสริฐ³⁶ ได้ให้ความหมายของคำว่า สภาพแวดล้อมในโรงเรียน ไว้ว่า สภาพแวดล้อมในโรงเรียน หมายถึง องค์ประกอบต่างๆ ภายในโรงเรียนที่จะส่งเสริมให้นักเรียนเกิด

---

³³สา สีลากุล, “การบริหารสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาตามแนวคิดเห็นของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 5.” (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, 2552), 15.

³⁴ วิทยา วิทยวงศาโรจน์, “ศึกษาวิจัยเรื่องความพึงพอใจที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนบ้านวังดินสอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี เขต 2.” (งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2552), 21.

³⁵ สักรินทร์ บุญกว้าง, “การศึกษาความพึงพอใจของครูต่อการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอวิเชียรบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3.” (ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (วิทยาศาสตร์). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2551), 13.

³⁶ปฏิคม พงษ์ประเสริฐ, “การศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมและการบริการในโรงเรียนเทศบาล สังกัดเทศบาลเมืองนครนายก.” (สารนิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2550), 19.

การเรียนรู้ และพัฒนาตนเองในทุกๆ ด้าน ได้แก่ สภาพแวดล้อมในโรงเรียนที่สวยงาม ร่มรื่นเป็นระเบียบและมีบรรยากาศดี มีความปลอดภัย มีวัสดุอุปกรณ์เสริมสร้างการพัฒนาการและเสริมการเรียนรู้อย่างหลากหลาย

ประเสริฐ ด่านตระกูล³⁷ ได้ให้ความหมายของคำว่า สภาพแวดล้อม ไว้ว่า สภาพแวดล้อม หมายถึง สิ่งที่อยู่รอบตัวมนุษย์ และมีส่วนที่ไม่สอดคล้องกัน คือ สภาพแวดล้อมจะเกิดขึ้นเองตามธรรมชาติและมนุษย์ได้สร้างขึ้น เป็นสิ่งที่มีชีวิต และไม่มีชีวิต เป็นรูปธรรมและนามธรรม ตลอดจนผลรวมของสภาพทางกายภาพ เคมีและชีว

ประเสริฐ ด่านตระกูล³⁸ ได้ให้ความหมายของคำว่า สภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา ไว้ว่า สภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา หมายถึง สิ่งที่อยู่ในสถานศึกษาทั้งที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ และสิ่งที่ได้กระทำให้เกิดขึ้น ทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม ซึ่งจะมีความสัมพันธ์ต่อผู้อยู่อาศัย เนื่องจากสิ่งแวดล้อมอยู่รอบสถานศึกษาตลอดเวลา และเรายังต้องอาศัยอยู่ท่ามกลางของสภาพแวดล้อมที่โอบล้อมอยู่ และสถานศึกษาก็เป็นส่วนหนึ่งของสภาพแวดล้อมด้วยเช่นเดียวกัน

อาคม รุนสีงาม³⁹ ได้ให้ความหมายของคำว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียน ไว้ว่า สภาพแวดล้อม คือ ภาวะใดๆ ที่มีผลต่อการเรียนของมนุษย์ทั้งโดยทางตรงและทางอ้อม ทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม ตลอดจนความรู้สึกนึกคิดทัศนคติต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นอย่างตนเองหรือของคนอื่นก็ตาม

อรรถสิทธิ์ สุทธิวาริ⁴⁰ ได้ให้ความหมายของสภาพแวดล้อม ไว้ว่า สภาพแวดล้อมเป็นคำที่ได้มาจากการแปรความหมายของภาษาอังกฤษว่า “Environment” ซึ่งแปลว่า สิ่งที่เป็นอยู่โดยรอบหรือการปะปนกันของสภาพภายนอกและภายในที่มีผลกระทบต่อชีวิต

³⁷ประเสริฐ ด่านตระกูล, “การจัดการสภาพแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษาขนาดเล็ก: กรณีศึกษาในโรงเรียนวัดฤกษ์ห้วยสามัคคี หมู่ ตำบลวังยาง อำเภอคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร.” (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร, 2550), 16.

³⁸เรื่องเดียวกัน, 16.

³⁹อาคม รุนสีงาม, “สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนคลองน้ำใสวิทยาการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2.” (วิทยานิพนธ์ศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2550), 18.

⁴⁰อรรถสิทธิ์ สุทธิวาริ, “ศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนในโครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด.” (วิทยานิพนธ์ศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2550), 20.

เด่นชัย วงษ์ช่าง⁴¹ ได้ให้ความหมายของสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน หมายถึง ลักษณะที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน หลักสูตร วิธีสอน การวัดผล ตำรา และเอกสารประกอบการสอนความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับครู ทั้งภายในห้องเรียนและภายนอกห้องเรียน ตลอดจนการรับบริการเพื่อส่งเสริมสนับสนุนทางวิชาการต่างๆ ที่จะทำให้ผู้เรียนได้รับความรู้ ประสบการณ์ให้มากที่สุดภายใต้บรรยากาศที่มีชีวิตชีวา แจ่มใส น่าเรียนรู้ เรียนสนุก ไม่มีสภาพแห่งการกลัว หวาดผวาวิตกกังวล ผู้สอนประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี รวมทั้งบุคลิกลักษณะ เพราะผู้สอนถือเป็นส่วนสำคัญที่จะเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีคุณภาพและประสิทธิภาพ

แอสติน (Astin)⁴² ได้ให้ความหมายของสภาพแวดล้อม ไว้ว่า สภาพแวดล้อม หมายถึง การรวมตัวของสภาพภายนอกที่มีอิทธิพลต่อชีวิตและการพัฒนาอินทรีย์ ส่วนคำว่า สภาพแวดล้อมในสถานศึกษา (School environment) หมายถึง ลักษณะใดๆ ก็ตามของสถานศึกษาที่เป็นสิ่งเร้า (Stimulus) ที่มีศักยภาพและอิทธิพลต่อนักศึกษา

ดังนั้นสภาพแวดล้อม จึงสรุปได้ว่า สภาพแวดล้อม คือ สภาพแวดล้อมที่มนุษย์หรือสิ่งต่างๆ ที่อยู่รอบๆ ตัวเราทั้งที่มีอยู่ตามธรรมชาติและสิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้น ซึ่งครอบคลุมสภาพภูมิศาสตร์ เหตุการณ์ วัฒนธรรม ค่านิยมทั้งเป็นรูปธรรมและนามธรรม ซึ่งมีผลกระทบต่อการเจริญเติบโตทางร่างกาย สติปัญญา ความเชื่อ ความคิด และลักษณะนิสัยส่วนรวม การจัดสภาพแวดล้อมที่ดีเหมาะสมกับวัยและระดับของผู้เรียนจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจและได้รับความรู้ได้ดี สามารถนำไปใช้คิดแก้ปัญหาและปฏิบัติงานให้สำเร็จ

ความสำคัญของสภาพแวดล้อมในโรงเรียน

วิจิต เทพประสิทธิ์⁴³ กล่าวว่า การจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับวัยและระดับของผู้เรียนจะเป็นสิ่งที่สนับสนุนทำให้ผู้เรียนมีความรู้สึกที่อยากเรียนและเกิดประสิทธิภาพในการเรียนรู้เพิ่มขึ้น ความสำคัญของสภาพแวดล้อมการเรียนรู้มีหลายประการได้แก่

⁴¹ เด่นชัย วงษ์ช่าง, “สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร เขตนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด อำเภอเมือง จังหวัดระยอง.” (งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2556), 25.

⁴² Attin, A. W., *The methodology of research on college impact: Past II* (Sociology of education, 1968), 437-450.

⁴³ วิจิต เทพประสิทธิ์, *การยศาสตร์กับการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ในห้องคอมพิวเตอร์*, เข้าถึงเมื่อ 15 กรกฎาคม 2560, เข้าถึงได้จาก <https://www.gotoknow.org/posts/46080>

1. สภาพแวดล้อมการเรียนรู้สนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการเรียนการสอน สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เหมาะสม เช่น ห้องเรียนมีความสะดวกสบาย มีอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอนครบถ้วน ทำให้ผู้เรียนมีความสุขในการเรียน ผู้สอนก็มีความสุขในการสอน สิ่งต่างๆ เหล่านี้ก็จะช่วยสนับสนุนและส่งเสริมให้การเรียนการสอนดำเนินไปด้วยความราบรื่น สะดวก รวดเร็ว ตามแผนที่วางไว้

2. สภาพแวดล้อมการเรียนรู้สนับสนุนการเรียนรู้หลายด้าน เช่น ทำให้ผู้เรียนเกิดความประทับใจเป็นตัวกระตุ้นผู้เรียนให้มีความสนใจและเกิดแรงจูงใจในการเรียนเปลี่ยนเจตคติไปในทางที่ดี มีความสนใจและเกิดแรงจูงใจในการเรียนช่วยให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ปัจจัยสำคัญในกระบวนการเรียนการสอนก็คือความรู้สึกที่เกิดจากตัวผู้เรียน ความรู้สึกพึงพอใจ สนใจ อยากเรียน อยากรู้ ซึ่งจะเป็นตัวการนำไปสู่การเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพในที่สุด ดังนั้นถ้าผู้เรียนอยู่ในสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่สมบูรณ์ทั้งทางด้านกายภาพ จิตภาพ และทางด้านสังคมภาพแล้วจะช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกดังกล่าวได้

3. สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ช่วยจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่พึงประสงค์ให้แก่ผู้เรียน ประสบการณ์การเรียนรู้ขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมตามปกติแล้วการรับรู้และการเรียนรู้ของผู้เรียนจะเกิดขึ้นหลังจากที่ได้ปะทะสัมพันธ์กับสิ่งภายนอกที่มากระตุ้นประสาทสัมผัสของผู้เรียน การปะทะสัมพันธ์กับสิ่งต่างๆ เป็นการสร้างประสบการณ์ ดังนั้นถ้าเราต้องการให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์การเรียนรู้ที่ดีก็ต้องจัดให้ผู้เรียนอยู่ในสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ดีก่อนแล้วสภาพแวดล้อมต่างๆ เหล่านี้จะเป็นตัวกำหนดประสบการณ์ของผู้เรียนภายหลัง

4. สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ดีจะช่วยพัฒนาบุคลิกภาพของผู้เรียน จุดมุ่งหมายที่สำคัญของการจัดการศึกษาประการหนึ่งก็คือมุ่งให้ผู้เรียนมีบุคลิกภาพดี มีการแสดงออกทางกายวาจาและใจตามแบบอย่างที่ยอมรับกล่าวคือ มีคุณธรรม และจริยธรรมที่เป็นเครื่องหมายของคนดี มีการประพฤติปฏิบัติสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างดี การที่จะหล่อหลอมพฤติกรรม หรือปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้เรียนให้เป็นไปในทิศทางที่พึงประสงค์นั้นต้องใช้เวลา และอาศัยปัจจัยหลายอย่างประกอบกัน จึงจะสามารถกลมกล่อมเกล้าผู้เรียนได้ สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ถือว่าเป็นปัจจัยหนึ่งที่จะช่วยปรับหรือโน้มน้าวพฤติกรรมของผู้เรียนโดยเฉพาะสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่มีบรรยากาศที่อบอุ่น เป็นมิตร มีความเป็นประชาธิปไตย ยอมรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ตัดสินปัญหาด้วยเหตุผลต่างๆ เหล่านี้จะค่อยๆ แทรกซึมเข้าไปในความรู้สึกนึกคิดของผู้เรียน สะสมทีละน้อยจนในที่สุดก็จะแสดงออกในลักษณะของบุคลิกภาพรูปแบบในการรับรู้ ตลอดจนค่านิยมต่างๆ ของผู้เรียน

5. สภาพแวดล้อมการเรียนรู้มีส่วนช่วยในการควบคุมชั้นเรียนให้ผู้เรียนมีระเบียบวินัย สภาพแวดล้อมการเรียนรู้เป็นตัวกำหนดอาณาเขตของการเรียน ทำให้มีบรรยากาศที่แตกต่างไปจากกิจกรรมอื่นยกตัวอย่างเช่น ลักษณะของสภาพแวดล้อมในสถานเริงรมย์ ผู้เรียนเมื่ออยู่ในสภาพแวดล้อม

ทางการเรียนที่จัดไว้อย่างเหมาะสมก็จะรู้จักสำรวจอยู่ในระเบียบวินัย ควบคุมชั้นเรียนมีระบบระเบียบ และง่ายสำหรับผู้สอนมากขึ้น

6. สภาพแวดล้อมการเรียนรู้เป็นแหล่งทรัพยากรทางการเรียน การจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ในปัจจุบันเป็นอย่างกว้างขวาง หลายแห่งเห็นความสำคัญของมุมวิชาการ ศูนย์วิชาการ มุมสื่อ การเรียนการสอน ทำให้ทั้งผู้เรียนและผู้สอนสามารถใช้เป็นแหล่งค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมได้ตลอดเวลาที่ต้องการ เป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบยืดหยุ่นเป็นศูนย์กลางได้อย่างดี นอกจากนี้แหล่งทรัพยากรการเรียนจะช่วยพัฒนาความรับผิดชอบให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียนตลอดจนเป็นการสร้างนิสัยให้ใฝ่รู้ ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองไม่ยึดติดอยู่เฉพาะความรู้ที่ได้จากผู้สอน

7. สภาพแวดล้อมการเรียนรู้เสริมสร้างบรรยากาศในการเรียน สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ดีจะทำให้บรรยากาศในการเรียนเอื้อต่อการเรียนการสอนให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากที่สุด ในสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่มีความสะอาดสบาย สงบ ปราศจากสิ่งเร้าที่จะศึกษาหาความรู้หรือทำกิจกรรมการเรียนต่างๆ อย่างตั้งใจและมีสมาธิ ยิ่งถ้าผู้สอนและเพื่อนร่วมชั้นซึ่งจัดว่าเป็นสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ด้านจิตภาพมีบุคลิกลักษณะที่อบอุ่นเป็นมิตรก็จะยิ่งทำให้บรรยากาศในการเรียนการสอนเป็นไปในทิศทางที่พึงประสงค์มากยิ่งขึ้น

8. สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ช่วยสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนและผู้เรียนกับผู้เรียนด้วยกัน การจัดสถานที่ โต๊ะ เก้าอี้ อุปกรณ์ต่างๆ ให้ง่ายต่อการเคลื่อนไหวโยกย้าย ทำให้ผู้สอนไปถึงตัวผู้เรียนได้สะดวก ตำแหน่งของผู้สอนไม่จำเป็นต้องอยู่หน้าชั้นเสมอไป ผู้สอนอาจนั่งอยู่ท่ามกลางผู้เรียนเพื่อให้คำปรึกษา แนะนำแนวทางสภาพแวดล้อมเช่นนี้ช่วยให้ผู้สอนมีความใกล้ชิดกับผู้เรียนมากขึ้น ทำให้ได้รู้จักอุปนิสัยตลอดจนพฤติกรรมของผู้เรียนเป็นรายบุคคลได้ดี ส่วนผู้เรียนจะลดความกลัว และมีความกล้ามากขึ้น กล้าพูด กล้าแสดงความคิดเห็น มีเจตคติที่ดีต่อผู้สอน

9. สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เหมาะสมจะช่วยลดความเมื่อยล้า หรือความอ่อนเพลีย ทางด้านสรีระของผู้เรียน เช่น การจัดโต๊ะ เก้าอี้ที่มีขนาดพอเหมาะกับร่างกายของผู้เรียนช่วยให้การนั่งสบายสามารถนั่งได้นานๆ โดยไม่ปวดหลัง การให้แสงสว่างในห้องเรียนที่เหมาะสมจะช่วยให้ผู้เรียนคลายความเมื่อยล้าของสายตา นอกจากนี้ยังเป็นส่งเสริมพัฒนาการของผู้เรียนด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาด้วย

ณัฐภัค อุทโท⁴⁴ ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับความสำคัญและความจำเป็นของการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนในโรงเรียนว่า การจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนมีผลต่อความรู้สึกของครู นักเรียน นักศึกษารวมทั้งคนอื่นๆ ที่มีต่อโรงเรียน ลักษณะภูมิทัศน์ของอาคารสถานที่ อาคารเรียน ถูกสุขลักษณะ ห้องเรียนอยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน บริเวณโรงเรียน มีความปลอดภัย การเรียนรู้และการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียน ทำให้เข้าใจพื้นฐานความเป็นมนุษย์ สภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา การศึกษาเกิดความสัมพันธ์เกื้อกูลต่อกัน ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนสนใจและเรียนรู้ได้มากขึ้น ส่งผลต่อการเรียนรู้ทางด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ผู้เรียนมีความรู้คู่คุณธรรม จริยธรรมและมีวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข โดยส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้ได้ด้วยตนเองตลอดชีวิต

กรมวิชาการ⁴⁵ ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับความสำคัญและความจำเป็นของการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนในโรงเรียนว่า พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 6 การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขตามที่กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดนโยบายการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561) โดยมีวิสัยทัศน์ให้คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ สถานศึกษาทุกแห่งได้จัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้อย่างมีความสุข รู้จักแสวงหาความรู้ได้ตลอดเวลา ทุกสถานที่ได้เรียนรู้จากตนเอง รักการเรียนรู้จากสื่อ เทคโนโลยีจากแหล่งเรียนรู้ในและนอกสถานศึกษา

พระมหาขุนทอง อคฺควโร (สนนนำพา)⁴⁶ ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับความสำคัญและความจำเป็นของการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนในโรงเรียนว่า บรรยากาศและสภาพแวดล้อมของโรงเรียนเกี่ยวข้องกับความรู้สึกของครู นักเรียน นักศึกษา รวมทั้งคนอื่นๆ ที่มีต่อโรงเรียน โรงเรียนที่มี

⁴⁴ณัฐภัค อุทโท, “การจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนทางกายภาพของโรงเรียนอนุบาลวัดช่องลม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1.” (งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2558), 35.

⁴⁵กรมวิชาการ “การจัดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนเป็นสิ่งสำคัญ.” วารสารวิชาการ 16 (3), (กรกฎาคม-กันยายน 2556): 17.

⁴⁶พระมหาขุนทอง อคฺควโร (สนนนำพา), “ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดสภาพแวดล้อม ในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย อำเภอบ้านสร้าง จังหวัดปราจีนบุรี.” (วิทยานิพนธ์การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2554), 17.

บรรยากาศและสภาพแวดล้อมไม่ดีจะทำให้นักเรียน ตลอดจนคนที่เกี่ยวข้องเกิดความรู้สึกที่ไม่ดีต่อโรงเรียน แต่ถ้าโรงเรียนมีบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่ดีก็ทำให้นักเรียนอยากไปโรงเรียนและคนที่เกี่ยวข้องเกิดความรู้สึกที่ดีต่อโรงเรียนด้วย

ทรรศนีย์ วรหาคำ⁴⁷ ได้ให้ความสำคัญของสภาพแวดล้อมในโรงเรียนจะมีความสมบูรณ์ที่สุดและยุติการเจริญเติบโตเมื่ออายุ 17-18 ปี และมีแนวโน้มจะขยายเวลาออกไปอีก ถ้าสมองได้รับการกระตุ้นจากสิ่งแวดล้อมโดยเฉพาะถ้าเป็นบุคคลที่ได้เรียนรู้ในโรงเรียนหรือได้รับการศึกษาสูงๆ ไอ.คิวเพิ่มขึ้นจากผลการศึกษาดังกล่าวนี้ ทำให้นักการศึกษาต้องมาให้ความสนใจ และให้ความสำคัญกับการเตรียมสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อความอยากรู้อยากเห็น และการค้นพบของนักเรียนสภาวะเช่นนี้จะทำให้การเจริญเติบโตทางสมองดำเนินอยู่ต่อไป นอกจากนี้สภาพแวดล้อมคือสิ่งเร้าที่ทำให้มนุษย์แสดงพฤติกรรมที่มนุษย์อาศัยในสภาพแวดล้อม นักจิตวิทยาเชื่อว่าสภาพแวดล้อมมีหน้าที่เร้าให้มนุษย์แสดงพฤติกรรม ซึ่งในทางจิตวิทยาจัดแบ่งสิ่งแวดล้อม ออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. สิ่งแวดล้อมภายนอก ได้แก่ สิ่งซึ่งอยู่นอกกายมนุษย์ เช่น วัตถุ สิ่งของ คน และสัตว์ เป็นต้น รวมไปถึงสิ่งที่เป็นนามธรรมซึ่งไม่มีตัวตน ได้แก่ ขนบธรรมเนียมประเพณี ถ้าสิ่งแวดล้อมเหล่านี้เร้าให้มนุษย์แสดงพฤติกรรม เราเรียกว่า สิ่งเร้าภายนอก (External Stimulus)

2. สิ่งแวดล้อมภายใน ได้แก่ การกระทำของอวัยวะต่างๆ ภายในของมนุษย์เอง เช่น ความหิว กระหาย ถ้าสิ่งแวดล้อมภายในเหล่านี้เร้าให้มนุษย์แสดงพฤติกรรม เราเรียกสิ่งเร้าภายใน (Internal Stimulus)

กุลยา ก่อสุวรรณ⁴⁸ ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับความสำคัญและความจำเป็นของการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนในโรงเรียนว่า สิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ซึ่งสิ่งแวดล้อมนี้อาจช่วยส่งเสริมให้เด็กสนใจและเรียนรู้ได้มากขึ้นหรือทำให้เด็กเบื่อไม่อยากจะเรียนได้ สิ่งแวดล้อมดังกล่าวได้แก่ สถานที่ หากเด็กนั่งแถวหน้าของห้องเรียน เด็กย่อมจดจ่อกับสิ่งที่ครูสอนได้มากกว่าเด็กที่นั่งแถวหลัง บรรยากาศของห้องเรียนหากห้องเรียนสงบไม่วุ่นวายเด็กจะสนใจการเรียนมากกว่าห้องที่มีเสียงดังเกินไปหรือยุ่งเหยิงไม่เป็นระเบียบ แสงและกลิ่นก็เป็นปัจจัยสำคัญอีกประการหนึ่ง เมื่อเด็กต้องอ่าน

⁴⁷ทรรศนีย์ วรหาคำ, “การศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม สังกัดสำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร.” (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2554), 14.

⁴⁸กุลยา ก่อสุวรรณ, การสอนเด็กที่มีความบกพร่องระดับเล็กน้อย (กรุงเทพฯ: สหมิตรพรินต์ติ้งแอนด์ พับลิชชิ่ง, 2553), 100.

หนังสือแต่แสงไม่พอเด็กจะต้องเพ่งสายตามากเกินไปเด็กก็จะอ่านไม่ได้นาน อุณหภูมิหากห้องเรียนร้อนหรือหนาวเกินไปเด็กจะไม่สบายตัวทำให้เด็กไม่สามารถจดจ่อกับสิ่งที่ครูสอนได้

ดังนั้นความสำคัญของสภาพแวดล้อมในโรงเรียน จึงสรุปได้ว่า สภาพแวดล้อมในโรงเรียนควรมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันระหว่างครู และนักเรียน รวมทั้งช่วยส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตลอดเวลาเพราะนักเรียนได้รับการจัดการเรียนการสอนตามธรรมชาติ ได้ฝึกปฏิบัติจริงสภาพแวดล้อมในโรงเรียนจึงเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีความสำคัญและมีอิทธิพลต่อผู้เรียนและช่วยทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านความรู้ ความคิด บุคลิกภาพ มีความรับผิดชอบและประสบผลสำเร็จในการศึกษา

การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของสถานศึกษา

สภาพแวดล้อมเป็นปัจจัยอีกประการหนึ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน เพราะสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้จะช่วยพัฒนาเด็กให้เป็นผู้เรียนที่มีคุณภาพได้ ดังนั้นครูจึงมีความจำเป็นที่จะต้องจัดสภาพแวดล้อมที่กระตุ้นผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองเต็มศักยภาพเพื่อจะได้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ

สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่

การจัดบริเวณโรงเรียน

ณัฐภัก อูทโท⁴⁹ กล่าวว่า การจัดบริเวณโรงเรียนให้มีความสะอาด มีความเป็นระเบียบ มีภูมิทัศน์สวยงาม การจราจรภายในโรงเรียนสะดวก มีถังขยะเพียงพอต่อการรองรับขยะ สถานที่ที่ออกกำลังกายเพียงพอและมีความปลอดภัย มีระบบระบายน้ำที่รวดเร็วไม่ท่วมขัง มีสถานที่พักผ่อนอย่างเพียงพอและส่งเสริมการเรียนรู้

สุพัฒน์ สีนมะลิ⁵⁰ กล่าวว่า การจัดบริเวณโรงเรียน

1. ตั้งอยู่ในที่ที่เหมาะสม ในแง่ของชุมชนและโรงเรียนอื่นๆ และกว้างขวางเหมาะสมกับโครงการในปัจจุบันและอนาคต

⁴⁹ณัฐภัก อูทโท, “การจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนทางกายภาพของโรงเรียนอนุบาลวัดช่องลม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1.” (งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2558), 27.

⁵⁰สุพัฒน์ สีนมะลิ, “ความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนเทศบาล ตรีศึกษาโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 3 อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี.” (งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2555), 16.

2. ตั้งอยู่ในที่ที่ปลอดภัย สวยงาม และสามารถใช้ประโยชน์เพื่อกิจกรรมและนันทนาการได้มากที่สุด
3. วางแผนผังที่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ เพื่อความเหมาะสมกับความต้องการในการศึกษาต่างๆ
4. ตั้งอยู่ในที่ที่มีความสงบพอสมควร เพื่อความเหมาะสมในการเรียนการสอน
5. ควรตั้งอยู่ในที่ที่ก่อให้เกิดปัญหาการจราจรน้อยที่สุด
6. มีการระบายอากาศ และมีแสงสว่างถูกต้องตามหลักการ
7. จัดวางอาคารให้เหมาะสมกับหน้าที่ สวยงาม สะดวกสบายและใช้ประโยชน์ได้
8. สร้างด้วยวัสดุที่เลือกสรรมาอย่างดี ทนทานและราคาพอสมควร
9. ภายในตึกเรียนควรจัดวางวัสดุให้เหมาะสมกับหน้าที่ใช้สอน มีความสวยงาม สะดวกสบาย และเป็นประโยชน์

ทวินันท์ เนียมมะโน⁵¹ กล่าวว่า การจัดบริเวณโรงเรียน

1. บริเวณโรงเรียนซึ่งแบ่งออกเป็น
  - 1.1 ห้องเรียนทั่วไป หมายถึง ห้องเรียนโดยทั่วไปซึ่งใช้สอนตามปกติไม่มีวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้หรือกิจกรรมอื่นที่นอกเหนือจากการเรียนการสอนปกติ
  - 1.2 ห้องเรียนวิชาเฉพาะ หมายถึง บริเวณเพื่อการเรียนรู้ต่างๆ หรือห้องเรียนประจำวิชาที่มีลักษณะพิเศษ ซึ่งต้องการอุปกรณ์เครื่องใช้เป็นพิเศษต่างจากห้องอื่น เช่น ห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ ห้องเรียนวิชาดนตรี นาฏศิลป์ ห้องเรียนวิชาคหกรรมศาสตร์
2. บริเวณบริการและสนับสนุนการเรียน ได้แก่ บริเวณบริหารและธุรการ ห้องพักรู ห้องน้ำ ห้องแนะแนว ห้องพยาบาล ห้องสมุด บริเวณอเนกประสงค์ เป็นต้น
3. บริเวณพักผ่อนหย่อนใจ หมายถึง บริเวณที่นักเรียนใช้พักผ่อนอิริยาบถพบปะสังสรรค์ระหว่างเพื่อนฝูง เล่นกีฬา ฟังเพลง เช่น สโมสรนักเรียน สนามเด็กเล็ก ค่ายพักแรม สวนหย่อม เป็นต้น
4. บริเวณที่อยู่อาศัย หมายถึง บริเวณที่ใช้เป็นที่พักอาศัยของนักเรียน ครู คนงาน ภารโรง

⁵¹ทวินันท์ เนียมมะโน, “ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดสภาพแวดล้อมโรงเรียนบ้านคลองพร้าว อำเภอเกาะช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดรช.” (งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2555), 24-25.

นงนุช โสภี⁵² กล่าวว่า การจัดบริเวณโรงเรียน

1. หน้าโรงเรียน

1.1 มีการจัดวางผังที่ดี เป็นสัดส่วน การติดต่อระหว่างอาคารระดม บริเวณหน้าโรงเรียน และรอบอาคารระดม

1.2 หากเป็นโรงเรียนใหม่ควรวางแผนการใช้ที่ดิน และสถานที่ที่จะก่อสร้างอาคาร ล่วงหน้า สำหรับการขยายตัวในอนาคต

1.3 ประตูหน้าโรงเรียนควรเปิดให้นักเรียนเข้า-ออก ด้วยความสะดวกและสง่าผ่าเผย จัดทำป้ายชื่อโรงเรียนให้เด่นเป็นสง่า ใช้ตัวอักษรอ่านง่าย และถ้าจำเป็นต้องใช้ภาษาอังกฤษด้วยควร ใช้ที่มีขนาดเล็กกว่าภาษาไทย ถ้าโรงเรียนตั้งอยู่ในซอยควรมีป้ายบอกทิศทางไปโรงเรียนที่ชัดเจน

2. สนามหญ้า

2.1 ตกแต่งให้สวยงาม โดยทำความสะอาด ตัดหญ้าให้เป็นระเบียบ ปลุกต้นไม้ประดับ จัดสวนหย่อม ทำสระน้ำ ทำน้ำตก มีที่ทิ้งขยะที่จัดทำเรียบร้อยสวยงามมีฝาปิดวางไว้จุดต่างๆ

2.2 จัดให้นักเรียนดูแลร่วมกันทุกบริเวณ

3. พื้นที่เกษตร

3.1 จัดพื้นที่เพาะกล้าไม้ หรือเรือนเพาะชำ ปลุกผักสวนครัว ปลุกพืชไร่ ปลุกพืชสมุนไพร เลี้ยงเป็ด ไก่ หมู ทำบ่อเลี้ยงปลา เป็นต้น

4. สนามกีฬา

4.1 จัดทำสวนเอนกประสงค์เพื่อให้นักเรียนไปใช้ประโยชน์เต็มที่

4.2 จัดสนามกีฬาในร่ม ตกแต่งรอบสนามกีฬาให้ร่มรื่น สวยงาม ริมสนามจัดเก้าอี้ให้นักเรียนได้พักผ่อน

4.3 มีที่เก็บของสำหรับนักเรียนที่เล่นกีฬา และบำรุงรักษาอุปกรณ์ให้อยู่ในสภาพที่ใช้การได้และน่าดู

5. ถนนและบริเวณที่เหลื่อ

5.1 จัดสร้างถนน และทางเดินให้อยู่ในสภาพที่ดี และใช้ประโยชน์ได้ทุกฤดูกาล

5.2 ปลุกไม้ยืนต้นให้ร่มเงา โดยเฉพาะริมทางถนนให้นักเรียนได้พักผ่อน

---

⁵²นงนุช โสภี, “ความต้องการการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนชุมชนบ้านหนองแวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2.” (งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2554), 23.

5.3 จัดให้ความรู้ตามต้นไม้ เช่น จัดหนังสือแขวนตามต้นไม้ ป้ายคำขวัญ ป้ายสุขภาพ หรือป้ายอื่นๆ ติดตามต้นไม้

5.4 จัดผังสวนในโรงเรียนให้มีอ่างเก็บน้ำ ต้นไม้ สวนป่า

5.5 จัดให้มีระบบการจราจรที่เป็นระเบียบ มีทางข้ามของนักเรียนเพื่อป้องกันอุบัติเหตุ และนักเรียนได้เรียนรู้กฎจราจร

5.6 ไม่ควรมีทางเข้า-ออก มากทางเพื่อความสะดวกในการดูแลนักเรียน

6. อาคารเรียนประกอบ

6.1 ประวัติอาคาร มีการจัดทำทะเบียนอาคาร โดยมีชื่ออาคาร วันเดือนปีที่ก่อสร้าง งบประมาณ พร้อมทั้งกำหนดชื่อให้หมายเลขอาคารแต่ละหลัง

6.2 อาคารเรียน อาคารประกอบ เช่น ห้องสมุด โรงอาหาร เรือนเพาะชำ

6.3 ควรตกแต่งดูแล รักษาความสะอาด และอาจตกแต่งด้วยไม้ดอกไม้ประดับให้สวยงาม มีชีวิตชีวา

6.4 บำรุง ซ่อมแซมอาคารให้อยู่ในสภาพที่ใช้การได้ดี และควรปรับปรุงให้มีแสงสว่าง และการระบายอากาศเพียงพอ

6.5 จัดให้มีถังขยะในอาคารเป็นจุดๆ แบ่งนักเรียนดูแลเรื่องการทำความสะอาดเป็น บริเวณ หรือเป็นชั้นตอนตามความเหมาะสม

6.6 กรณีที่มีโรงฝึกงาน ควรจัดเครื่องมือและอุปกรณ์ให้เรียบร้อยพร้อมที่จะใช้งาน มี มาตรการปลอดภัยในการฝึกงาน และปฏิบัติตามแผนการบำรุงรักษา

7. ห้องน้ำห้องส้วม

7.1 ดูแลความสะอาดเรียบร้อยอยู่เสมอ จัดให้มีถังขยะ และมีถังเก็บน้ำทุกห้อง อาจมีไม้ ประดับเพื่อความร่มรื่น

7.2 ให้ความรู้เรื่องการใช้ห้องน้ำ ห้องส้วมถูกวิธี

8. ห้องเรียน

8.1 จัดทำป้ายหรือหมายเลขประจำห้องให้เห็นชัดเจน

8.2 จัดให้นักเรียนแบ่งกลุ่มกันรับผิดชอบในห้องเรียน เช่น การทำความสะอาด จัดที่นั่ง เรียน และจัดป้ายนิเทศ เป็นต้น

8.3 จัดแบ่งกลุ่มนักเรียนให้ดูแลความสะอาด ความเป็นระเบียบเรียบร้อยให้น่าอยู่น่าเรียน

8.4 แบ่งกลุ่มนักเรียนและจัดเตรียมห้องให้เหมาะสมกับการใช้งานหรือเหมาะสมกับวิชา ต่างๆ ที่เรียน

การจัดอาคารเรียน

ณัฐภัค อุทโท⁵³ กล่าวว่า การจัดอาคารเรียน หมายถึง การจัดอาคารเรียน มีระเบียบการชั้น-
ลง มีความสะอาดถูกสุขลักษณะ มีความมั่นคงแข็งแรงและปลอดภัย มีการตกแต่งอย่างเหมาะสม
สีสันทสวยงาม มีแสงสว่างเพียงพอ มีป้ายนิเทศ และมีบรรยากาศที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

สุพัฒน์ สินมะลิ⁵⁴ กล่าวว่า การจัดอาคารเรียน หมายถึง อาคารเรียนที่เหมาะสมปลอดภัย
และมีอุปกรณ์การสอนอยู่ในห้องเรียน เพื่อสะดวกในการนำมาใช้สภาพห้องเรียนต้องเหมาะสมกับ
ประโยชน์ใช้สอย

สุนันท์ สุขสวัสดิ์⁵⁵ กล่าวถึงหลักการจัดการอาคารสถานที่และการจัดสิ่งแวดล้อมอย่าง
เหมาะสมเอาไว้ 4 ประการดังนี้

1. การแบ่งสัดส่วนพื้นที่ของกิจกรรมต่างๆ ในสถาบันการศึกษาอย่างชัดเจน เช่น พื้นที่
อาคารสำหรับการเรียนการสอน พื้นที่สำหรับการจัดกิจกรรมกีฬาและนันทนาการ พื้นที่สำหรับการ
ฝึกงานพื้นที่สำหรับกำจัดสิ่งปฏิกูล
2. การวางผังบริเวณปลูกสร้างอาคารเรียนและอาคารประกอบ เช่น ถูกต้องตามทิศทางลม
เอื้อต่อการรับแสงสว่างและป้องกันเสียงรบกวนได้
3. การจัดให้มีทางเดินเท้าระหว่างอาคาร เช่น ทำทางเดินเท้าที่มีหรือไม่มีหลังคาเชื่อมระหว่าง
อาคารต่างๆ โดยจัดทำจากวัสดุในท้องถิ่นหรือใช้พื้นดินไม่ให้ร่มเงา พื้นดินไม่เลื้อยหรือพื้นดินไม่พุ่มดอก
4. การอนุรักษ์สภาพแวดล้อมที่จะให้ความสะดวกขึ้นและร่มเงาแก่นักเรียนหรือนักศึกษา เช่น
ต้นไม้ สนามหญ้า สระน้ำ ทางน้ำธรรมชาติ ไม้ดอกไม้ประดับ รวมทั้งจัดให้มีระบบการกำจัดขยะเปียก
ขยะแห้งให้หมดไป หรือปรับปรุงเพื่อนำกลับมาใช้ใหม่ในรูปแบบอื่น เช่น การทำปุ๋ยหมัก

⁵³ณัฐภัค อุทโท, “การจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนทางกายภาพของโรงเรียนอนุบาลวัด
ช่องลม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1.” (งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2558), 28.

⁵⁴สุพัฒน์ สินมะลิ, “ความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียน
เทศบาล ตรีศึกษาโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 3 อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี.” (งานนิพนธ์
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2555),
17.

⁵⁵สุนันท์ สุขสวัสดิ์, “สภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของคณะแพทย
ศาสตร์ศิริราชพยาบาลในทัศนะของนักศึกษาแพทย์.” (ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหาร
การศึกษา) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2552), 21-22.

ทรรศนี วรार्หคำ⁵⁶ กล่าวว่า สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ หมายถึง การจัดห้องเรียนเป็นระเบียบเรียบร้อยน่าดู อยู่ในตำแหน่งหรือบริเวณที่เหมาะสมและเอื้อต่อประโยชน์ใช้สอยโดยการจัดขึ้นอยู่กับสภาพความเป็นไปได้ และความเหมาะสมของห้องเรียนวัสดุที่ใช้และความสามารถการจัดห้องของผู้สอน และผู้เรียน รวมทั้งการจัดสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ภายนอกและภายในห้องเรียนและสิ่งปลูกสร้างให้มีความมั่นคง แข็งแรง ความเป็นระเบียบเรียบร้อย ความสะอาด เช่น อาคารเรียนอาคารประกอบ สวนหย่อม ห้องเรียน ห้องสมุด ห้องปฏิบัติการ โรงอาหารที่ถูกสุขลักษณะ ห้องน้ำห้องส้วมที่มีการดูแลและความสะอาดอย่างสม่ำเสมอ อุปกรณ์ในห้องเรียน สนามกีฬา เครื่องเล่นสนามที่พักผ่อนควรจัดให้เป็นระเบียบเรียบร้อยมีความเหมาะสมกับที่ตั้งของโรงเรียน ความปลอดภัยในสนามเด็กเล่น และบริเวณโรงเรียนตลอดถึงการปลูกไม้ดอกไม้ประดับเพื่อเป็นการเพิ่มความร่มรื่น สวยงาม เพื่อให้เป็นศูนย์รวมแห่งจิตใจของสมาชิกในโรงเรียนตลอดไป

นงนุช โสภี⁵⁷ กล่าวว่า การจัดอาคารเรียน หมายถึง อาคารเรียน อาคารประกอบเพียงพอแก่นักเรียน ห้องวิทยาศาสตร์ ห้องคอมพิวเตอร์ ห้องสมุด ห้องพยาบาล สถานที่รับประทานอาหารกลางวัน ห้องส้วมเพียงพอต่อครูและนักเรียน

สมฤทัย รอดพูนพงษ์⁵⁸ กล่าวว่า การจัดอาคารเรียนหมายถึง อาคารโรงเรียนที่ดีควรมีองค์ประกอบต่างๆ ที่เหมาะสม ดังนี้ คือ ขนาด รูปร่าง รูปลักษณ์ วัสดุอุปกรณ์ สี แสง ทัศนียภาพ การจัดระเบียบในอาคาร เป็นต้น และยังมีองค์ประกอบที่สำคัญนอกเหนือจากที่กล่าวมาแล้ว คือ สุขลักษณะ ความปลอดภัย ความสดชื่น ความสุขสบาย และอบอุ่น บรรยากาศที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ ความรักใคร่สามัคคีกัน และวิถีทางในการดำเนินชีวิตของผู้ใช้บริการ เช่น การเจริญเติบโต ความเหน็ดเหนื่อยเมื่อยล้า การอยู่ร่วมกัน ดังนั้น โรงเรียนและห้องเรียนจึงไม่ควรเป็นโลกหนึ่งต่างหากจาก

⁵⁶ทรรศนี วรार्หคำ, “การศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนวัดจันทรประดิษฐาราม สังกัดสำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร.” (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2554), 22.

⁵⁷นงนุช โสภี, “ความต้องการการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนชุมชนบ้านหนองแวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2.” (งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2554), 23.

⁵⁸สมฤทัย รอดพูนพงษ์, “การศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนมัธยมท่าแคลง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1.” (งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2553), 37.

ชีวิตประจำวันของนักเรียนและบรรยากาศอบอุ่นอยู่บ้าง เพื่อช่วยในการปรับตัวและเสริมสร้างสุขภาพจิตและประสบการณ์ของนักเรียน

การจัดห้องเรียน

ณัฐภัก อูทโท⁵⁹ กล่าวว่า การจัดห้องเรียนให้มีบรรยากาศที่ส่งผลต่อพฤติกรรมของผู้เรียน ทำให้เกิดความอบอุ่น ความสามัคคี รักห้องเรียน มีความสะอาดและปลอดภัย การตกแต่งภายในห้องเรียนสวยงาม การจัดโต๊ะ การจัดที่นั่งเพียงพอ มีมุมเสริมประสบการณ์ให้พร้อมต่อการเรียนการสอนของผู้สอน โดยวิธีสอนแบบกลุ่ม หรือบรรยาย สามารถเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา เพื่อสร้างบรรยากาศที่ดีที่มีความเป็นอิสระต่อการเรียน

รุ่งนภา คนเล⁶⁰ กล่าวว่า การจัดห้องเรียนเป็นได้จำแนกสภาพแวดล้อมในห้องเรียนเป็น 4 มิติ คือ

1. ลักษณะทางนิเวศวิทยา (Ecology) ได้แก่ ลักษณะทางกายภาพของนักเรียนและสภาพแวดล้อมทางวัตถุของห้องเรียน เช่น การจัดที่นั่ง การตกแต่งภายในห้องเรียน ความแออัด เสียง แสง เป็นต้น
2. สภาพของห้องเรียน (Milieu) ได้แก่ ลักษณะความเกี่ยวข้องของบุคคลและบุคลิกภาพส่วนรวมบุคคลในห้องเรียน
3. ระบบสังคม (Social system) ได้แก่ แบบแผนความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลหรือระหว่างกลุ่มที่กำหนดขึ้นภายในห้องเรียน
4. ระเบียบของการปฏิบัติ (Culture) ได้แก่ รูปแบบของการปฏิบัติเชิงสังคมภายในห้องเรียน อันประกอบด้วยความเชื่อ ค่านิยม บรรยากาศทางวิชาการ หรือกิจกรรมที่เกี่ยวกับการสร้างหรือการใช้สติปัญญา

สันติ บุญภิรมย์⁶¹ ได้กล่าวว่า การจัดห้องเรียน หมายถึง บรรยากาศในการเรียนการสอนโดยเน้นในห้องเรียนเป็นตัวแปรสำคัญที่ช่วยส่งเสริมสนับสนุนให้การเรียนมีประสิทธิภาพอย่างมีประสิทธิภาพ มีดังนี้

⁵⁹ณัฐภัก อูทโท, “การจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนทางกายภาพของโรงเรียนอนุบาลวัดช่องลม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1.” (งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2558), 31.

⁶⁰รุ่งนภา คนเล, “การศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนบ้านสองสลึง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2.” (งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2558), 24.

⁶¹สันติ บุญภิรมย์, การบริหารงานวิชาการ (กรุงเทพฯ: ไทยร่มเกล้า, 2552), 149-150.

การสร้างบรรยากาศทางกายภาพหรือสภาพแวดล้อมที่ดีในห้องเรียนมีผลต่อการเรียนการสอนและต่อเจตคติที่ดีของผู้เรียน ดังนั้นลักษณะของห้องเรียนที่มีบรรยากาศทางกายภาพเหมาะสมควรเป็นดังนี้

1. ห้องเรียนมีสีสันท่าดูและเหมาะสม อากาศถ่ายเทได้ดี ปราศจากเสียงรบกวนและมีขนาดกว้างขวางเพียงพอกับจำนวนผู้เรียน
2. ห้องเรียนควรมีบรรยากาศความเป็นอิสระของการเรียน การทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ตลอดจนการเคลื่อนไหวในกิจกรรมการเรียนการสอนทุกประเภท
3. ห้องเรียนต้องสะอาดถูกสุขลักษณะ น่าอยู่ ตลอดจนมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย
4. สิ่งที่อยู่ภายในห้องเรียน เช่น โต๊ะ เก้าอี้ สื่อการสอนประเภทต่างๆ เช่น กระดาน จอรับภาพ เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ สามารถเคลื่อนย้ายและสามารถดัดแปลงให้เอื้ออำนวยต่อการสอนและการจัดกิจกรรมประเภทต่างๆ
5. ควรจัดเตรียมห้องเรียนให้พร้อมต่อการสอนในแต่ละครั้ง เช่น ให้มีความเหมาะสมต่อการสอนวิธีต่างๆ ตัวอย่างเช่น เหมาะสมต่อวิธีสอนโดยกระบวนการกลุ่ม วิธีบรรยาย หรือวิธีการแสดงละคร ดังนั้นการจัดโต๊ะเรียนในห้องเรียนเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างบรรยากาศทางการเรียน การจัดโต๊ะเรียนทำได้หลายแบบขึ้นอยู่กับผู้สอนจะยึดวิธีสอนแบบใดเป็นหลัก เช่น จัดโต๊ะเรียนเพื่อเรียนแบบบรรยาย แบบสาธิต แบบประชุมกลุ่มย่อย หรือกิจกรรมการเรียนอื่นๆ อย่างไรก็ตามการจัดโต๊ะเรียนควรคำนึงถึง 1) จำนวนผู้เรียน 2) สภาพห้องเรียน 3) ความสามารถของผู้เรียน และ 4) สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา ซึ่งตัวอย่างการจัดโต๊ะเรียนแบบต่างๆ มีดังนี้

1. การจัดโต๊ะเรียนแบบธรรมดา เป็นการจัดโต๊ะเรียนแถวหน้ากระดาน จัดแบบชั้นเรียนปกติ ซึ่งเหมาะแก่การสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เช่น ใช้วิธีสอนแบบบรรยาย แบบสาธิต ประกอบการบรรยายห้องเรียนในลักษณะนี้นั้นความเข้มงวดระเบียบวินัยและเน้นบรรยากาศที่เงียบ

2. การจัดโต๊ะเรียนเป็นกลุ่มย่อย เป็นการจัดโต๊ะเรียนในกลุ่มเดียวกันนั่งหน้าเข้าหากัน ซึ่งกลุ่มย่อยอาจประกอบด้วย สมาชิกตั้งแต่ 4-8 คน การจัดแบบนี้ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางหรือเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เช่น ใช้วิธีสอนแบบกระบวนการกลุ่ม แบบอภิปราย กลุ่มย่อย แบบปฏิบัติการทดลอง เป็นต้น การจัดชั้นเรียนแบบนี้เปิดโอกาสให้ผู้เรียนทำงานร่วมกันแลกเปลี่ยนประสบการณ์ สร้างความคุ้นเคยซึ่งกันและกัน ตลอดจนศึกษาหาความรู้โดยใช้กระบวนการหาความรู้ด้วยตัวของผู้เรียนเอง

การจัดโรงอาหาร

ณัฐภัก อูทโท⁶² กล่าวว่า การจัดโรงอาหาร หมายถึง การจัดโรงอาหารที่ใช้เป็นที่รับประทาน อาหารและน้ำดื่มที่สะอาด ถูกสุขลักษณะ เป็นระเบียบ เช่น การเข้าแถวรับอาหาร การรับประทาน อาหาร ตลอดจนการรักษาความสะอาดในการรับประทานอาหาร รู้จักเลือกรับประทานอาหารที่มี ประโยชน์ต่อร่างกายและปลอดภัย มีความสะดวกในการทำ ความสะอาด วัสดุ อุปกรณ์ จัดเก็บ อุปกรณ์ที่ใช้รับประทานอาหาร มีโต๊ะ เก้าอี้เพียงพอ รวมทั้งใช้ความช่วยเหลือนักเรียนที่ยากจนให้ ได้รับประทานอาหารที่ถูกหลักอนามัย

ปิยะมาศ สิทธิเดช⁶³ กล่าวว่า การจัดโรงอาหาร หมายถึง บริเวณที่ใช้เป็นที่รับประทานอาหาร ของสถานศึกษา ซึ่งรวมถึงบริเวณขายอาหาร รับส่งของ ประกอบอาหาร เก็บของ และทำความสะอาด ด้วย

ภุริณี ตอบกลาง⁶⁴ กล่าวว่า การจัดโรงอาหาร หมายถึง การจัดบริเวณอาหารกลางวัน เพื่อให้ นักเรียนได้รับประโยชน์ด้านต่างๆ เช่น ได้รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ ถูกสุขลักษณะและราคาถูก ทางโรงเรียนจึงควรจัดบริการอาหารกลางวันให้กับนักเรียน นอกจากนี้นักเรียนจะได้ไม่ไปรับประทาน อาหารกลางวันที่บ้าน เมื่อโรงเรียนจัดบริการอาหารกลางวัน นักเรียนจะได้รับความสะดวกยิ่งไปกว่า นั้น นักเรียนบางคนฐานะยากจน โรงเรียนช่วยเหลือนักเรียนที่ยากจน เพื่อให้ได้รับประทานอาหาร กลางวัน

อาภาภรณ์ พายสำโรง⁶⁵ กล่าวว่า โรงอาหาร หมายถึง การจัดบริการอาหารกลางวัน เพื่อให้ นักเรียนได้รับประโยชน์ด้านต่างๆ เช่น ได้รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ถูกสุขลักษณะและราคาถูก

---

⁶²ณัฐภัก อูทโท, “การจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนทางกายภาพของโรงเรียนอนุบาลวัด ช่อลม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1.” (งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2558), 32.

⁶³ปิยะมาศ สิทธิเดช, “การศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาสภาพแวดล้อมทางการ เรียนของนักเรียนโรงเรียนเมืองพัทยา 4 (วัดหนองใหญ่).” (งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2556), 16.

⁶⁴ภุริณี ตอบกลาง, “การศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาสภาพแวดล้อมทางการเรียน ของนักเรียน โรงเรียนบ้านโนนสาวเอ้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3.” (งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2554), 29.

⁶⁵อาภาภรณ์ พายสำโรง, “ศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนพรพงษ์ กุล จังหวัดสระแก้ว.” (งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2552), 30.

ทางโรงเรียนได้จัดบริการอาหารกลางวันแก่นักเรียน นอกจากนี้นักเรียนจะได้ไม่ต้องไปรับประทานอาหารกลางวันที่บ้าน เพราะบ้านอยู่ไกลโรงเรียนและอาจเกิดปัญหามากมายตามมา โดยให้คนอื่นเข้ามาขายในโรงเรียน โดยทางโรงเรียนควบคุมดูแลในเรื่องความสะอาดของอาหาร ราคา คุณภาพ และต้องเป็นอาหารที่มีประโยชน์ ไม่มีสารพิษเจือปน

การจัดห้องสุขา

ณัฐภัก อูทโท⁶⁶ กล่าวว่า การจัดห้องสุขา หมายถึง การจัดห้องสุขาที่ใช้ในการขับถ่ายเพียงพอ มีความสะอาด มีความปลอดภัย มีอุปกรณ์ทำความสะอาด และอุปกรณ์อำนวยความสะดวกไว้บริการเหมาะสมกับวัย จัดภูมิทัศน์รอบๆ สวยงาม และดูแลรักษาความสะอาดอย่างสม่ำเสมอ

ดังนั้นสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ จึงสรุปได้ว่า สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ เป็นการจัดบริเวณห้องต่างๆ ภายในโรงเรียนให้เป็นระเบียบเรียบร้อยน่าดูอยู่ในตำแหน่งหรือบริเวณที่เหมาะสมและเอื้อต่อประโยชน์ใช้สอยโดยการจัดขึ้นอยู่กับสภาพความเป็นไปได้ และความเหมาะสมของห้องเรียนวัสดุที่ใช้และความสามารถ การจัดห้องของผู้สอน และผู้เรียน รวมทั้งการจัดสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ภายนอกและภายในห้องเรียนให้ปลอดภัย มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย สะอาด เช่น อาคารเรียน อาคารประกอบ สวนหย่อม ห้องเรียน ห้องสมุด ห้องปฏิบัติการ โรงอาหารที่ถูกสุขลักษณะ ห้องน้ำห้องส้วมที่มีการดูแลความสะอาดอย่างสม่ำเสมอ อุปกรณ์ในห้องเรียน สนามกีฬา เครื่องเล่นสนามที่พักผ่อนควรจัดให้เป็นระเบียบเรียบร้อยมีความเหมาะสมกับที่ตั้งของโรงเรียน ความปลอดภัยในสนามเด็กเล่น และบริเวณโรงเรียน ตลอดจนการปลูกไม้ดอกไม้ประดับเพื่อเป็นการเพิ่มความร่มรื่น สวยงาม เพื่อให้เป็นศูนย์รวมจิตใจของสมาชิกในโรงเรียน

สภาพแวดล้อมด้านการเรียนรู้

สภาพแวดล้อมด้านการเรียนรู้ ได้แก่ การจัดสภาพแวดล้อมทางด้านการเรียนตลอดจนการจัดบริเวณเพื่อส่งเสริมสนับสนุนทางวิชาการต่างๆ ที่จะทำให้นักเรียนได้รับความรู้ประสบการณ์ให้มาก

---

⁶⁶ณัฐภัก อูทโท, “การจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนทางกายภาพของโรงเรียนอนุบาลวัดช่องลม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1.” (งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2558), 33.

ที่สุด ภายใต้บรรยากาศที่มีชีวิตชีวา แจ่มใส น่าเรียน ไม่มีสภาพแห่งความกลัว หวาดผวา วิตกกังวล สิ่ง
ที่ชี้วัดลักษณะของสภาพแวดล้อมทางด้านวิชาการได้แก่ ครู อาจารย์มีความกระตือรือร้นในการเร่งเร้า
ให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ในการพัฒนาตนเองมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม รู้จักหาเทคนิค
หรือกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสม นักเรียนมาช่วยเสริมเปลี่ยนแปลงวิธีสอนเพื่อลดความเบื่อหน่าย
ซ้ำซากจำเจ

ทรรศนีย์ วรหาคำ⁶⁷ กล่าวว่า การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนด้านการจัดการเรียนรู้ หมายถึง
การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนพัฒนาเสริมสร้างคุณลักษณะค่านิยม
ของผู้เรียน ให้เป็นไปในทิศทางที่พึงประสงค์ การเรียนการสอนนั้นมียุทธศาสตร์ประกอบทางด้านสภาพแวดล้อม
ในการเรียนที่ละเอียดอ่อน และมีความสำคัญเท่าเทียมกับเนื้อหาวิชา และจุดประสงค์การเรียน ผู้สอน
จะต้องพิจารณาเลือกใช้สภาพแวดล้อมในการเรียนให้เป็นอย่างดีมีประสิทธิภาพ การสร้างสภาพแวดล้อม
ในการเรียนการสอนนั้นคือบรรยากาศที่ยกย่องหรือส่งเสริมความสำคัญของผู้เรียนให้มีความรู้สึกร่วม
สมัย ขจัดช่องว่างระหว่างกันและกัน ให้ความสำคัญและใช้ความสามารถของผู้เรียนมาเป็น
ประโยชน์ในการฝึกอบรม ทำที่และพฤติกรรมของผู้สอนจะต้องแสดงออกว่าผู้สอนมีความปรารถนาดี
ยกย่อง และนับถือสนใจปัญหาของผู้เรียนอยู่ตลอดเวลา จึงเป็นการสร้างบรรยากาศแห่งความไว้วางใจซึ่ง
กันและกัน ทั้งนี้จะต้องคำนึงถึงความต้องการของผู้เรียนเป็นหลักมากกว่าความต้องการของผู้สอน

สุนันท์ สุขสวัสดิ์⁶⁸ ได้เสนอแนวทางการสร้างบรรยากาศ และสิ่งแวดล้อมที่ช่วยกระตุ้นให้
นักเรียนมีความสนใจและแรงจูงใจในการเรียน คือ

1. การสร้างความเป็นกันเองระหว่างครูกับนักเรียน และระหว่างนักเรียนกับนักเรียน เช่น
การจัดที่นั่งเป็นกลุ่ม แผนที่นั่งของนักเรียน
2. การยิ้มแย้มแจ่มใส แสดงอารมณ์ดี
3. ใช้คำพูดที่แสดงความเมตตาและไม่ใช้วาจาเยาะเย้ยถากถางนักเรียนหรือใช้อำนาจ ช่มชู้
ให้นักเรียนกลัว ครูควรสนับสนุนให้นักเรียนมีส่วนร่วมในบทเรียนให้คำชมมากกว่าติ

⁶⁷ทรรศนีย์ วรหาคำ, “การศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนวัด
จันทร์ประดิษฐาราม สังกัดสำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร.” (วิทยานิพนธ์การศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2554),
25.

⁶⁸สุนันท์ สุขสวัสดิ์, “สภาพแวดล้อมที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาของคณะแพทยศาสตร์ศิริ
ราชพยาบาลในทัศนะของนักศึกษาแพทย์.” (ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. การบริหารการศึกษา บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2552), 27.

4. ให้ความรักความอบอุ่นนักเรียนทุกคนควรมีความรู้สึกว่าตนเป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะ เป็นที่รักและยอมรับของครูและเพื่อนๆ ครูจะต้องเป็นผู้สร้างความสัมพันธ์อันดี โดยต้องพยายามรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

5. ให้ความเข้าใจและเห็นอกเห็นใจโดยครูต้องเอาใจใส่ และสอนนักเรียนให้อยู่ด้วยกันอย่างราบรื่น ไม่ขัดแย้งซึ่งกันและกัน

6. ให้ความยุติธรรม การปฏิบัติต่อนักเรียนทุกคนด้วยใจเป็นกลางไม่มีอคติ ต้องพยายามควบคุมอารมณ์ให้ได้ พร้อมทั้งจะให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน

7. ให้ความวางใจและยกย่องให้นักเรียนทำงานหรือกิจกรรมตามที่มอบหมาย โดยครูเป็นที่ปรึกษาให้นักเรียนมีอิสระในการทำงาน เข้าใจตนเอง รับผิดชอบตนเอง และเรียนรู้ด้วยตนเอง

8. มีความไวในการรับรู้อารมณ์ต่างๆ ของนักเรียน เช่น ขณะที่ครูกำลังสอนเมื่อสังเกตเห็นว่านักเรียนไม่สนใจ ครูก็อาจจะเปลี่ยนกิจกรรมหรือเปลี่ยนเทคนิคการสอน เพื่อให้ทุกคนหันมาสนใจบทเรียนตามเดิม

9. มีการยอมรับนับถือ ครูเห็นคุณค่าในตัวนักเรียน ยอมรับว่านักเรียนเป็นบุคคลสำคัญมีคุณค่า และสามารถเรียนได้ ให้โอกาสแสดงความรู้สึก โดยวิธีสอนแบบต่างๆ อย่างหลากหลาย

10. ให้นักเรียนมีบทบาทในการแสดงความคิดเห็น ให้นักเรียนที่เก่งช่วยสอนให้แก่เด็กเรียนที่เรียนอ่อน

11. ไม่แสดงพฤติกรรมที่ซ้ำ ครูต้องพยายามเปลี่ยนพฤติกรรมการสอนไม่ให้ซ้ำๆ กันเป็นประจำ เพราะจะทำให้เกิดบรรยากาศที่น่าเบื่อหน่าย

12. ให้แรงเสริมหรือรางวัลควรมีการให้กำลังใจแก่นักเรียนที่มีจุดเด่นด้านต่างๆ อย่างทั่วถึง และตามความเหมาะสม เช่น ชมเชยนักเรียนที่แสดงพฤติกรรมเป็นกลุ่มเพราะจะทำให้ผู้ได้รับการชมเชยมีความภูมิใจ นักเรียนคนอื่นๆ ก็จะได้เห็นแบบอย่างที่ดี เป็นต้น

ดังนั้นสภาพแวดล้อมด้านการเรียนรู้ จึงสรุปได้ว่า สภาพแวดล้อมด้านการเรียนรู้ เป็นการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนพัฒนาเสริมสร้างคุณลักษณะค่านิยมของผู้เรียน ให้เป็นไปในทิศทางที่พึงประสงค์ ที่ช่วยกระตุ้นให้นักเรียนมีความสนใจและแรงจูงใจในการเรียน ครูใช้คำพูดที่แสดงความเมตตาเห็นคุณค่าในตัวนักเรียน นักเรียนเป็นบุคคลสำคัญมีคุณค่า และสามารถเรียนได้ ให้โอกาสแสดงความคิดความรู้สึก ให้ความยุติธรรมปฏิบัติต่อนักเรียนทุกคนด้วยใจเป็นกลางไม่มีอคติ พร้อมทั้งจะให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน สร้างความเป็นกันเองระหว่างครูกับนักเรียน มีความสนใจนักเรียนที่มีปัญหาเป็นรายกรณี และซ่อมแก้ไขเป็นรายบุคคลสภาพแวดล้อมที่ดีจะทำให้ทุกคนมีความสุข มีความมั่นใจ ถือเป็นปัจจัยที่สำคัญมากในการพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ประสิทธิภาพสูงสุด

สภาพแวดล้อมด้านการบริหาร

ทรศนีย์ วรหาคำ⁶⁹ กล่าวว่า การจัดสภาพแวดล้อมในการโรงเรียนด้านการบริหาร คือ การดำเนินการในโรงเรียนให้บรรลุวัตถุประสงค์ด้วยความร่วมมือร่วมใจของบุคลากร และจัดระบบทำงาน การบังคับบัญชาที่มีความเป็นกันเอง มีความเป็นประชาธิปไตย บุคลากรในโรงเรียนมีส่วนในการบริหารและตัดสินใจ ซึ่งเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้โรงเรียนพัฒนางานด้านต่างๆ ให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ ซึ่งผู้บริหารเป็นผู้มีบทบาทสำคัญและต้องสำนึกตลอดเวลาว่า บรรยากาศของการบริหารงานที่ดีนั้น ควรให้ครูได้มีส่วนร่วมในการคิด การตัดสินใจและร่วมปฏิบัติ ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะเป็นไปอย่างราบรื่นขึ้นอยู่กับสิ่งแวดล้อมด้านการบริหารทั้งสิ้น ดังนั้นสิ่งแวดล้อมด้านการบริหารที่เหมาะสมจึงเป็นองค์ประกอบสำคัญในการจัดการเรียนรู้และจะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ

เลิศศักดิ์ คำปลิว⁷⁰ กล่าวว่า การจัดสภาพแวดล้อมด้านการบริหาร หมายถึง การดำเนินการโดยวิธีที่หลากหลายเพื่อให้ครูได้มีโอกาสใช้ความสามารถของตนเองเต็มที่ และสามารถอุทิศเวลาปฏิบัติหน้าที่ได้มากพอในการพัฒนาสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้เกิดการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกระดับ ทุกฝ่าย ต้องมีความรู้ ความเข้าใจ รวมถึงรับทราบบทบาทหน้าที่ของตนเอง ตลอดจนแนวทางปฏิบัติที่ช่วยส่งเสริมสนับสนุนการใช้หลักสูตรสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพสูงสุด ซึ่งเกี่ยวข้องกับผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชนซึ่งสอดคล้องกับ ปฏิคม พงษ์ประเสริฐ⁷¹ กล่าวว่า ถ้าผู้ปฏิบัติงานส่วนใหญ่มีความเข้าใจในเรื่องระบบการดำเนินงานของหน่วยงานแล้ว ผู้ปฏิบัติงานส่วนใหญ่มีความเข้าใจในเรื่องระบบและเรื่องการทำงาน ผู้ปฏิบัติย่อมอุทิศตนเพื่องาน และมีขวัญในการปฏิบัติงานดีการมอบหมายงาน และการสั่งการก็เป็นไปตามสายการบังคับบัญชาอย่างแจ่มชัดเหมาะสมกับความสามารถไม่เกินกำลังมอบหมายงาน และติดตามดูแลช่วยเหลือถามไถ่ดูแลความเหน็ดเหนื่อยยกย่องชมเชย มีการสร้างขวัญกำลังใจ จัดสวัสดิการให้หลายๆ รูปแบบ เป็นต้น

⁶⁹ทรศนีย์ วรหาคำ, “การศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม สังกัดสำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร.” (วิทยานิพนธ์การศึกษา มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2554), 26.

⁷⁰เลิศศักดิ์ คำปลิว, “การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1.” (วิทยานิพนธ์ ค.ม. การบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 2551.), 20.

⁷¹ปฏิคม พงษ์ประเสริฐ, “การศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมและการบริการในโรงเรียนเทศบาล สังกัดเทศบาลเมืองนครนายก.” (สารนิพนธ์ กศ.ม. การบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ, 2550), 40.

ดังนั้นสภาพแวดล้อมด้านการบริหาร จึงสรุปได้ว่า สภาพแวดล้อมด้านการบริหาร ได้แก่ การดำเนินการต่างๆ ภายในโรงเรียนให้การปฏิบัติงานสำเร็จลงด้วยความร่วมมือร่วมใจให้บรรลุวัตถุประสงค์ของบุคลากร และจัดระบบทำงานการบังคับบัญชาที่มีความเป็นกันเอง มีความเป็นประชาธิปไตย เพื่อให้เกิดการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกระดับ ทุกฝ่าย ต้องมีความรู้ความเข้าใจ รวมถึงรับทราบบทบาทหน้าที่ของตนเอง

สภาพแวดล้อมด้านกลุ่มเพื่อน

สภาพแวดล้อมที่สำคัญและมีอิทธิพลต่อนักเรียนอย่างมากที่กำลังศึกษาในระดับมัธยมศึกษา เป็นกลุ่มที่อยู่ในช่วงวัยรุ่นกำลังเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ ร่างกายและจิตใจมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มีความอยากรู้อยากเห็นและต้องการความเป็นอิสระ มีการสัมพันธ์กับเพื่อนอย่างมาก กลุ่มเพื่อนจึงมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาทางด้านความรู้ ทักษะสติปัญญาและคุณธรรมของนักเรียนสภาพแวดล้อมสังคม กลุ่มเพื่อนยังมีอิทธิพลต่อความเป็นอยู่และพัฒนาการด้านการเลือกคบเพื่อน

วิลาคินี คูปัดตี⁷² กล่าวว่า ได้อ่านงานวิจัยเรื่องหนึ่งซึ่งแสดงให้เห็นว่าเด็กหรือวัยรุ่นที่มีปัญหาเรื่องพฤติกรรม เช่น ลักขโมย ติดยาเสพติด ก้าวร้าว สูบบุหรี่ หรือดื่มแอลกอฮอล์ล้วนติดมาจากการทำตามเพื่อนเป็นส่วนใหญ่โดยเฉพาะกลุ่มเพื่อนที่โรงเรียน ถ้าตอนนี้ลูกของคุณอยู่ในสภาพแวดล้อมที่มีแต่เพื่อนนิสัยไม่ดี ขอแนะนำว่าการย้ายบ้านก็เป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่พ่อแม่ควรพิจารณา สาเหตุที่แนะนำเช่นนี้เพราะผู้เขียนเคยอ่านงานวิจัยเรื่อง “การย้ายที่อยู่อาศัยเพื่อสร้างโอกาส (moving to opportunity)” ซึ่งได้ทำการทดลองใน 5 รัฐของสหรัฐอเมริกา การทดลองนี้ใช้วิธีสุ่มเลือกโดยแบ่งผู้ทดลองเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลองได้แก่ ครอบครัวที่อาศัยอยู่ในย่านยากจน จากนั้นแจกคูปองเข้าบ้านฟรีตลอดจนค่าขนย้ายทั้งหมดเพื่อให้ย้ายมาอยู่ในย่านคนมีฐานะ ส่วนอีกกลุ่มคือ กลุ่มคือ กลุ่มควบคุม ซึ่งอาศัยอยู่ในย่านยากจนตามเดิม ผลการทดลองพบว่า เด็กที่อาศัยอยู่กับครอบครัวที่ย้ายมาอยู่ในย่านคนมีฐานะมีอัตราการถูกจับเรื่องลักขโมยหรือพฤติกรรมก้าวร้าวน้อยกว่าเด็กอีกกลุ่มอย่างชัดเจน ดังนั้นการย้ายบ้านจึงช่วยให้เด็กออกห่างจากเพื่อนนิสัยไม่ดีได้ นอกจากนี้อังกฤษได้ทำการวิจัยขณะยุบย่านที่อยู่อาศัยที่รัฐบาลจัดสรรให้แก่ผู้มีรายได้น้อย (council house) ซึ่งเก็บข้อมูลโดยวิธีสุ่มทั้งจากครอบครัวที่ถูกบังคับให้ย้ายออกจากครอบครัวที่ไม่ถูกบังคับ การวิจัยนี้ทำภายใต้เงื่อนไขสภาพแวดล้อมที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ ผลลัพธ์ที่ได้พบว่า เด็กที่มีปัญหาเมื่อถูกย้ายออกไปอยู่ห่างพื้นที่

⁷²วิลาคินี คูปัดตี, *อย่างเลี้ยงลูกตามคนอื่น*, (กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์ จำกัด, 2560), 70.

คุ้นเคยที่เคยอยู่ เมื่ออยู่โรงเรียนจะมีพฤติกรรมดีขึ้นอย่างชัดเจน นอกจากนี้การย้ายที่อยู่ทำให้มีเพื่อนใหม่จึงส่งผลให้การดำเนินชีวิตประจำวันของเด็กเปลี่ยนไปด้วย เมื่อผลกระทบเชิงลบที่ได้จากเพื่อนนิสัยไม่ดีลดลง ย่อมทำให้เด็กกลับมาเป็นตัวของตัวเองง่ายขึ้น พ่อแม่หลายคนคงลังเลและกังวลว่าการย้ายบ้านอาจส่งผลไม่ดีต่อเด็กค่อนข้างมาก แต่หากคิดในแง่ดีการเปลี่ยนสภาพแวดล้อมเชิงบังคับเช่นนี้อาจช่วยปกป้องชีวิตลูกของคุณก็เป็นได้

ทรุศณีย์ วรหาคำ⁷³ กล่าวว่า การจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ด้านกลุ่มเพื่อนเป็นการจัดการที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของเพื่อนร่วมชั้นเรียนประกอบด้วย ความสนใจในการเรียน พฤติกรรมการเรียน และลักษณะส่วนตัวของเพื่อนร่วมชั้นเรียน กลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียนทั้งวิชาการและด้านความประพฤติตลอดจนบุคลิกภาพ รวมทั้งการดำเนินการที่ส่งผลด้านจิตใจซึ่งมีความสำคัญต่อพัฒนาการด้านการปรับตัวของนักเรียน เช่น การส่งเสริมการทำกิจกรรมกลุ่ม การเข้าค่ายลูกเสือ-ยุวกาชาด การแสดงงานประจำปีของโรงเรียน การแข่งขันกีฬา ซึ่งรวมถึงการปฏิสัมพันธ์ที่ระหว่างครูกับนักเรียน หรือครูกับครูซึ่งเป็นแบบอย่างที่ดีสำหรับนักเรียน

ดังนั้นสภาพแวดล้อมด้านกลุ่มเพื่อน จึงสรุปได้ว่า สภาพแวดล้อมด้านกลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลต่อลักษณะของวัยรุ่นที่มีความต้องการที่จะอยู่ในกลุ่มอย่างมีความสุข การเปลี่ยนแปลงและพัฒนาความรู้ ทักษะ ทักษะ บุคลิกภาพ คุณธรรม และสัมฤทธิ์ของนักเรียนที่ต้องใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่ในสถานศึกษา จึงต้องปรับตัวให้เข้าถึงสภาพแวดล้อมในกลุ่มเพื่อน

ขั้นตอนการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนในโรงเรียน

ณัฐภัก อูทโท⁷⁴ กล่าวว่า โรงเรียนควรสร้างบรรยากาศสิ่งแวดล้อมทางด้านกายภาพเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติ เช่น

1. การจัดสิ่งแวดล้อมด้านกายภาพ

⁷³ทรุศณีย์ วรหาคำ, “การศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม สังกัดสำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร.” (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2554), 29.

⁷⁴ณัฐภัก อูทโท, “การจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนทางกายภาพของโรงเรียนอนุบาลวัดช่องลม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1.” (งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2558), 36-40.

1.1 การสร้างสิ่งที่เป็นเอกลักษณ์ของโรงเรียน เพื่อเป็นศูนย์รวมทางจิตใจของสมาชิกทุกคน ให้มีความภาคภูมิใจในสถาบัน เช่น กำหนดต้นไม้ หรือดอกไม้ประจำโรงเรียน สิ่งปลูกสร้างที่เป็นสัญลักษณ์ของโรงเรียน เพลงประจำโรงเรียน การแต่งกายชุดที่เป็นเอกลักษณ์ของโรงเรียน เป็นต้น

1.2 การจัดบริเวณโรงเรียน มีการตกแต่งอาคารเรียน อาคารประกอบ ตัดแต่งสนามหญ้า รั้ว จัดห้องเรียน ห้องพักครู สำนักงาน ให้เกิดความสะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อย ดูแลแล้วสบายตา หยิบก๊วยใช้ที่คล้องและใช้การได้ดีอยู่เสมอ ซึ่งอาจใช้กิจกรรม 5 ส (5-S Activities) คือ สะสาง (Seiri) สะดวก (Seiton) สะอาด (Seiso) สุขลักษณะ (Seiketsu) และสร้างนิสัย

1.3 สร้างความรู้สึกให้มีความรัก ความผูกพันกับต้นไม้ โดยเปิดโอกาสให้ครูและนักเรียนได้ปลูกและดูแลรักษาต้นไม้ด้วยตนเอง ควรเป็นไม้ยืนต้นอย่างน้อยคนละ 1 ต้น หากบางโรงเรียนไม่สามารถปลูกไม้ยืนต้นได้ก็อาจปลูกไม้ดอกไม้ประดับ ตกแต่งสร้างซุ้ม สร้างศาลา สวนหย่อมที่พักผ่อนหย่อนใจให้เกิดความร่มรื่น สดชื่นสวยงามได้ ที่ต้นไม้อาจจะมีข้อความเป็นข้อคิดข้อเตือนใจไว้ที่เรียกว่า “ต้นไม้พูดได้”

1.4 มีการพัฒนาตัดแปลงให้เกิดสิ่งใหม่ เพื่อเป็นการขจัดความซ้ำซาก จำเจ เช่น การจัดสถานที่ทำงานของครู การจัดโต๊ะเรียน การตกแต่งไม้ดอกไม้ประดับ การจัดป้ายนิเทศ ป้ายประกาศ ตลอดจนจนถึงการนำทรัพยากรหรือสิ่งต่างๆ ในท้องถิ่นมาจัดหรือดัดแปลงใหม่เหมาะสมกับสภาพของโรงเรียน เช่น การใช้ต้นตาล ต้นมะพร้าวมาทำโต๊ะ เก้าอี้ การนำเปลือกหอยมาประดับตกแต่งห้องเรียนและสถานที่ต่างๆ การนำกระบอกไม้ไผ่มาทำถึงขยะ การนำหมวกหรืออบมาทำโคมไฟ การดัดแปลงต้นไม้ให้เป็นรูปทรงต่างๆ

1.5 คำนึงถึงความเหมาะสมกับสถานที่ เช่น การจัดห้องแสดงศิลปวัฒนธรรม การจัดทำเอกสารเผยแพร่ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรมท้องถิ่น การจัดป้ายประกาศในที่สามารถอ่านได้สะดวกและทั่วถึง จัดสถานที่บางส่วนไว้เพื่อให้นักเรียนได้เข้าไปใช้ได้ ในลักษณะที่มีความรู้สึกเป็นส่วนตัว เป็นตัวของตัวเอง อันจะก่อให้เกิดความรู้สึกที่สงบ เช่น มุมสงบในห้องสมุด ห้องจริยธรรม สวนจริยธรรม สวนสงบ ไม่จัดคอกหรือเล้าสัตว์ไว้ในที่เป็นการรบกวนการเรียนการสอน เป็นต้น

1.6 การใช้สิ่งของหรือสถานที่ของโรงเรียนอย่างคุ้มค่าหรือเกิดประโยชน์สูงสุด เช่น บริเวณใต้ถุนอาคารเรียน บริเวณหอประชุม โรงอาหาร ใต้ร่มไม้ ฯลฯ อาจจัดเพื่ออำนวยความสะดวกด้านอื่นๆ เช่น เป็นที่อ่านหนังสือ เรียกว่า ห้องโล่ง หรือใช้จัดนิทรรศการ ป้ายนิเทศ ป้ายประกาศ เป็นต้น

2. การจัดสิ่งแวดล้อมด้านการบริหาร สิ่งแวดล้อมด้านการบริหารเป็นการดำเนินการของโรงเรียน ให้ปฏิบัติงานสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ผู้บริหารและครูเป็นผู้มีความสำคัญยิ่งต่อการสร้างสิ่งแวดล้อม โดยเริ่มที่ตัวผู้บริหารเองจะต้องเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีให้เกิดขึ้นระหว่างครูด้วยกัน และระหว่างครูกับผู้บริหาร ความสัมพันธ์ที่ดีจะได้รับความไว้วางใจจากคณะครู ปฏิบัติต่อครู

เหมือนกันเป็นผู้ร่วมงานที่ดี ที่คอยให้คำแนะนำช่วยเหลือสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงานให้กับครู โดยยึดหลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม (Participative management) เช่น

2.1 การสำรวจสภาพปัจจุบันและปัญหา จัดทำข้อมูลสารสนเทศที่เป็นปัจจุบันแล้วนำข้อมูลเป็นพื้นฐานในการกำหนดนโยบายหรือแนวปฏิบัติของโรงเรียน มีการเปิดโอกาสให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วม และแสดงความคิดเห็นในลักษณะต่างๆ เช่น การกำหนดนโยบายการเสนอแผนงานโครงการ ซึ่งอาจใช้กระบวนการวางแผนที่เป็นทีม (Team planning) คือ กิจกรรม ข้อเสนอแนะ (Suggestion system) เป็นต้น

2.2 ส่งเสริมให้บุคลากรของโรงเรียนทำงานร่วมกันในลักษณะต่างๆ เช่น ในการประชุมเชิงปฏิบัติการ ส่งเสริมการรวมกลุ่มควิซี การนิเทศภายใน เพื่อการอภิปราย แก้ปัญหา หาข้อยุติ และกำหนดเป็นแนวทางปฏิบัติร่วมกัน การมอบหมายงานหรือการสั่งการเป็นไปตามสายการบังคับบัญชาชัดเจนจนเหมาะสมกับความสามารถไม่เกินกำลัง

2.3 มีการสร้างขวัญกำลังใจ จัดสวัสดิการให้บุคลากรหลายๆ รูปแบบ เช่น

2.3.1 มอบหมายงานให้แล้วติดตามดูแล ถามไถ่ให้ความช่วยเหลือยกย่องชมเชย

2.3.2 ส่งเสริมสนับสนุนด้านงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ในการปฏิบัติงานอย่างเหมาะสม

2.3.3 จัดสวัสดิการต่างๆ เช่น สหกรณ์ ทุนการศึกษา ที่พักอาศัย สาธารณูปโภค ฯลฯ

2.3.4 เมื่อมีบุคคลใดหรือกลุ่มบุคคลมีผลงานดีเด่น ก็ส่งเสริมสนับสนุนให้แสดงความสามารถในรูปแบบต่างๆ เช่น เขียนบทความ เป็นวิทยากร ส่งผลงานเข้าประกวดแข่งขันในโอกาสต่างๆ

2.3.5 จัดให้มีการยกย่องชมเชย ประกาศเกียรติคุณ เผยแพร่ผลงานของบุคลากรที่มีผลงานดีเด่น

2.3.6 สนับสนุนให้บุคลากรได้มีโอกาสเพิ่มพูนความรู้ เพื่อความก้าวหน้า เช่น การศึกษาต่อ อบรม ศึกษาดูงาน การทำผลงานทางวิชาการ

2.3.7 ส่งเสริมให้บุคลากรมีการพบปะสังสรรค์กันในโอกาสอันควร เช่น การต้อนรับผู้มาใหม่หรือผู้จากไป วันสำคัญต่างๆ การฉลองความสำเร็จ

2.3.8 ส่งเสริมให้บุคลากรในโรงเรียนช่วยเหลือเกื้อกูลกัน เมื่อคนใดคนหนึ่งหรือญาติพี่น้องได้รับความเดือดร้อน หรือมีงานฉลองต่างๆ เช่น เจ็บป่วย เสียชีวิต แต่งาน บวช วันเกิด เป็นต้น

2.4 จัดระบบการต้อนรับแขกผู้มาเยือน ด้วยบรรยากาศแห่งความเป็นมิตรไมตรี ส่งเสริมให้บุคลากรปฏิบัติตนต่อกันอย่างมีสัมมาคารวะตามขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมไทย เช่น การไหว้ การทักทาย การใช้วาจาสุภาพ

3. การจัดสิ่งแวดล้อมด้านวิชาการ สิ่งแวดล้อมด้านวิชาการเป็นการปรับสภาพของสิ่งแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียน ซึ่งเป็นการกระตุ้นและยั่วยุที่จะช่วยเหลือนักเรียนให้ได้รับความรู้และประสบการณ์ให้มากที่สุดในการเรียนรู้ เช่น

3.1 พฤติกรรมของครู ครูควรแสดงพฤติกรรมทั้งในด้านคำพูด กิริยา สีหน้าที่ยิ้มแย้มแจ่มใสด้วยความรักความเมตตาอย่างจริงใจ และมีเหตุผลด้วยความสม่ำเสมอ เพราะนักเรียนจะรู้และเข้าใจดีว่าครูของเขามีความรู้และจริงใจต่อเขาเพียงใด โดยไม่สามารถปิดบังอำพรางได้เลย สิ่งต่างๆ เหล่านี้จะเป็แม่แบบของนักเรียนและมีผลทางด้านจิตใจต่อการแสดงความรัก ศรัทธาในตัวครูของเขาด้วยความจริงใจ หากครูสามารถครอบครองหัวใจของนักเรียนได้แล้ว ความรู้สึกที่ดีต่อกันก็จะสร้างสรรค์บรรยากาศการเรียนการสอนที่สดชื่น ความรัก ความผูกพัน ความเอื้ออาทรให้อภัยต่อกันตลอดไป ครูควรให้ความรักความผูกพันเป็นทั้งเพื่อน พี่ บิดา มารดาที่มีความปรารถนาดีร่วมทุกข์ร่วมสุขสามารถเข้าไปในโลกแห่งความคิด ความรู้สึกของนักเรียนแต่ละคนได้

3.2 การจัดกระบวนการเรียนการสอน ส่งเสริมให้นักเรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอน โดยครูพยายามจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้กระทำได้ด้วยตนเอง และมีโอกาสเรียนรู้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ซึ่งสิ่งที่ลืมไม่ได้คือ ต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล บทบาทของครูจะเป็นผู้คอยให้ความช่วยเหลือ แนะนำ ให้ขวัญกำลังใจ เพื่อให้นักเรียนได้สมหวังและมีพลังในผลสำเร็จแห่งการเรียนของตนเอง และส่งเสริมให้นักเรียนคิดและทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม เพื่อสร้างบรรยากาศความช่วยเหลือ เป็นมิตร ไว้วางใจและเอื้ออาทรต่อกัน

3.3 การจัดห้องเรียนและวัสดุอุปกรณ์ เปลี่ยนบรรยากาศการเรียนการสอนจากการเรียนภายในห้องเรียนแคบๆ ไปเรียนได้ร่มไม้ สนาม หรือสถานที่อื่นๆ ที่ทำให้มีชีวิตชีวาและเกิดการเรียนรู้มากขึ้น พยายามใช้สื่อการสอนและอุปกรณ์ที่จะช่วยให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนและเรียนด้วยความสนุกสนานยิ่งขึ้น วิชาบางวิชาที่นักเรียนบางคนเห็นว่าเป็นเรื่องที่ยากต่อความเข้าใจและเบื่อหน่ายครูผู้สอนต้องพยายามเข้าใจเด็ก พยายามดูพื้นฐานของเด็ก แล้วทำเรื่องยากให้เป็นเรื่องง่าย สร้างบทเรียนเกมสนุกๆ ให้นักเรียนได้เล่น คอยให้กำลังใจเรื่องใดที่นักเรียนไม่เข้าใจ อาจจัดกลุ่มสอนพิเศษหรือให้เพื่อนๆ ที่เรียนเก่งกว่าช่วยสอน

3.4 การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนการสอน โดยมีการจัดกิจกรรมที่หลากหลายให้นักเรียนได้มีโอกาสแสดงออกและเข้าร่วมทุกคนตามความถนัด และความสนใจอย่างต่อเนื่องและเสรี เช่น ดนตรี กีฬา ศาสนา และศิลปวัฒนธรรม ควรมีสถานที่และอุปกรณ์ให้นักเรียนได้ฝึกซ้อม เล่น และเข้าร่วมอย่างอิสระ ซึ่งจะมีผลทำให้นักเรียนได้รับการพัฒนาให้มีความสมบูรณ์ครบทุกด้าน จัดห้องสมุดโดยให้มีสถานที่กว้างขวางและมีวัสดุอุปกรณ์เพียงพอสำหรับให้นักเรียนเรียนด้วยตนเอง เปิดบริการให้นักเรียนได้ใช้มากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นแบบห้องสมุดโล่งในบริเวณระเบียง ใต้ถุนอาคาร ชุมศาลา

หรือได้ร่วมมือกันได้ จัดให้มีกิจกรรมส่งเสริมงานวิชาการในโอกาสต่างๆ เช่น งานนิทรรศการของโรงเรียน สัปดาห์ห้องสมุด ฯลฯ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนได้มีเวทีแสดงออกทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน

ดังนั้น หากโรงเรียนสามารถจัดสภาพแวดล้อมทั้งด้านกายภาพ ด้านบริหาร และด้านวิชาการ ได้อย่างเหมาะสมแล้ว โรงเรียนก็จะเป็นสถานที่สร้างความหรรษาใหม่ๆ ที่รื่นรมย์เปรียบเสมือนบ้าน หลังที่สองของนักเรียนที่อาจช่วยพัฒนาร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้เป็นคนที่มีคุณภาพ ทั้งด้านความรู้ความสามารถที่เป็นพื้นฐานของการเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ สามารถปรับตัวให้เข้ากับ ความเปลี่ยนแปลง การพึ่งตนเองและการดำรงชีวิตที่ประสบผลสำเร็จในอนาคตได้

นฤมล เนียมหอม⁷⁵ กล่าวว่า การจัดบรรยากาศภายในห้องเรียน อาคารเรียน และบริเวณ โรงเรียนเป็นองค์ประกอบสำหรับการจัดการศึกษาตลอดชีพ ความงดงามของธรรมชาติจะปรากฏอยู่ ทั้งบริเวณกลางแจ้งและภายในอาคาร มีการนำภาพศิลปะ งานประติมากรรม กลิ่นหอมของธรรมชาติ เข้ามาตกแต่ง ทำให้บรรยากาศของโรงเรียนสงบ และอ่อนโยน ภายใต้แนวคิดที่ว่า เด็กวัย 0-7 ปี เป็น วัยที่เรียนรู้จากการเลียนแบบ สิ่งของเด็กเลียนแบบในช่วงนี้จะฝังลึกลงไปในตัว หล่อหลอมเด็กทั้งกาย และจิตวิญญาณ และฝังแน่นไปจนโต จึงได้นำเสนอแนวทางจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพของการ จัดการศึกษาตลอดชีพ ไว้ดังนี้

1. บริเวณภายในห้องควรจะเป็นกันเอง และสว่างไสวเพียงพอ ไม่จ้าจนเกินไปเพราะจะทำให้ เกิดความร้อน เด็กจะขาดสมาธิในการเรียน อาจใช้ผ้าม่านเพื่อช่วยกรองแสงให้อยู่ในระดับที่พอเหมาะ ไม่ควรเป็นห้องที่มีแดดจนเกินไป หากห้องมีลักษณะมีแดดควรเปิดไฟ หรือตั้งโคมไฟในบางจุดที่จำเป็น และ หลีกเลี่ยงการใช้แสงที่ไม่ใช่แสงธรรมชาติในเวลากลางวัน ใช้เฟอร์นิเจอร์ไม้สีธรรมชาติ สีอ่อนบนผนัง ห้องเรียนหาสีอ่อนเพื่อสร้างบรรยากาศที่น่าอยู่ ให้เด็กที่ได้มานั่งในห้องนี้ถึงความสดชื่นยามอยู่ได้ ต้นไม้ที่ออกดอกบานสะพรั่ง

2. บริเวณกลางแจ้ง แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ส่วนแรกเป็นสนามเด็กเล่นติดอยู่กับตัวอาคาร โดย จัดให้ใช้ได้ในสภาพภูมิอากาศที่หลากหลาย พื้นผิวควรแข็งเพื่อให้แห้งเร็วเมื่อฝนตก ควรตั้งอยู่ ทางด้านที่แดดส่องถึงเพื่อให้เด็กๆ ได้รับแสงแดดยากเข้า บ่อทรายควรอยู่บริเวณนี้ ไม้เลื้อยบนกำแพง ต้นไม้ และแปลงดอกไม้ช่วยให้บริเวณนี้เป็นสถานที่ที่น่าสบายสำหรับเด็กๆ ส่วนที่สองอยู่ห่างจากตัว อาคารใช้เป็นที่เล่นและออกกำลังกาย ควรจัดเป็นอาณาจักรสำหรับเด็ก ทำทางสำหรับรถเข็นและทาง สำหรับเดิน โดยออกแบบทางเดินให้โค้งไปมานำเดินและผ่านจุดที่น่าสนใจ เนินเขาเป็นจุดเสริมที่มี คุณค่ามากในสนามเด็กจะได้วิ่งขึ้นและลง เป็นการใช้กล้ามเนื้อหลายส่วนอย่างเป็นอิสระและเป็น

⁷⁵นฤมล เนียมหอม, การจัดสภาพแวดล้อมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้, เข้าถึงเมื่อ 16 กรกฎาคม 2560, เข้าถึงได้จาก http://www.nareumon.com/index.php?option=com_content&task=view&id=24&Itemid=46&limit=1&limitstart=2

ธรรมชาติ ส่วนหนึ่งของพื้นที่เป็นที่ตั้งของชิงช้า ไม้สั่น ต้นไม้พุ่มเตี้ยๆ และปลูกไม้ดอกหรือพืชผักสวนครัว

3. อุปกรณ์ภายในห้องเรียน ควรมีอ่างล้างมือขนาดใหญ่ที่อยู่ในระดับต่ำพอที่เด็กๆ จะเอื้อมมือถึงระดับน้ำได้ง่าย ลอดเรือลำเล็กๆ หรือแข่งกระดาษวาดเขียนได้ มีช่องเก็บของส่วนตัวของเด็กแต่ละคน มีตู้ขนาดใหญ่สำหรับเก็บวัสดุที่ครูต้องใช้ มีชั้นสำหรับวางอุปกรณ์และของเล่น อาจมีมุมตุ๊กตา มุมงานช่าง มีโต๊ะสำหรับทำกิจกรรมที่มีน้ำหนักเบาที่เคลื่อนย้ายได้ ของเล่นที่จัดไว้เป็นของเล่นที่มีความสมบูรณ์น้อยแต่มีช่องทางในการเล่นได้มาก เช่น ตุ๊กตาที่ไม่ได้วาดหน้าไว้อย่างตายตัว นอกจากนี้ยังให้ความสำคัญต่อการเลือกใช้สีน้ำ ฟูกัน กระดาษ สีเทียน ซีฟิ่งที่มีคุณสมบัติพิเศษเฉพาะอีกด้วย

4. อุปกรณ์กลางแจ้ง อุปกรณ์ชิ้นสำคัญ คือ บ่อทรายที่บรรจุทรายพูนเหนือระดับดินเล็กน้อย มีม้านั่งยาวตัวเตี้ยล้อมรอบ สิ่งที่ทำให้ความเพลิดเพลินแก่เด็กเป็นพิเศษ คือ บ้านเด็กเล่นที่ไม่ประณีตหรือเสร็จสมบูรณ์จนเกินไป โดยจัดเตรียมโครงไม้และหลังคาไว้เพื่อให้เด็กทำส่วนที่เหลือกันต่อเอง มีลิงไม้สำหรับใส่อุปกรณ์กลางแจ้ง อุปกรณ์อื่นๆ ได้แก่ รถเข็นให้เด็กเข็นหรือลากไปตามทางเดิน หรือจะขึ้นไปนั่งก็ได้ มีชิงช้า ไม้สั่น ราวสำหรับห้องโถง ตาข่ายปีนป่าย มีอุปกรณ์ก่อสร้าง เช่น กระดานนั่งร้าน บันได อิฐ พลั่ว ถัง เครื่องมือทำสวน เป็นต้น

เบญจพร ธัญญาวุฒิ⁷⁶ กล่าวว่า แบ่งการจัดสภาพแวดล้อมเป็น 4 ประเภท ได้แก่

1. สภาพแวดล้อมทางกายภาพ หมายถึง สภาพแวดล้อมที่เป็นวัตถุ เช่น บริเวณโรงเรียน อาคารเรียน อาคารประกอบ ห้องเรียน ห้องประกอบ ครุภัณฑ์และวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ

2. สภาพแวดล้อมทางวิชาการ หมายถึง การจัดบรรยายการเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียน ตลอดจนการจัดบริการเพื่อส่งเสริมสนับสนุนทางด้านวิชาการต่างๆ ที่จะทำให้นักเรียนได้รับความรู้ ประสบการณ์ให้มากที่สุด

3. สภาพแวดล้อมทางสังคมปฏิสัมพันธ์ หมายถึง การสร้างบรรยากาศในชั้นเรียน เพื่อก่อให้เกิดความสัมพันธ์อันดีระหว่างนักเรียนกับครูผู้สอน และระหว่างนักเรียนกับเพื่อนร่วมชั้นเรียน และร่วมโรงเรียน

4. สภาพแวดล้อมทางการบริหารจัดการ หมายถึง ระบบการบริหารจัดการในโรงเรียนที่ส่งเสริมให้บุคลากรปฏิบัติงานให้สำเร็จลงด้วยความร่วมมือร่วมใจกันเอื้อต่อการเรียนของนักเรียน และรวมถึงการจัดสิ่งต่างๆ ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน

⁷⁶เบญจพร ธัญญาวุฒิ, “ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของโรงเรียนพนมสารคาม “พนมอดุลวิทยา” จังหวัดฉะเชิงเทรา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเขต 6.” (งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2556), 40.

พระมหาขุนทอง อคฺควโร⁷⁷ กล่าวว่า บรรยากาศและสภาพแวดล้อมทั้งด้านกายภาพ และบรรยากาศ ของ “โรงเรียนเป็นบ้าน” จะเสริมสร้างคุณภาพชีวิตและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ให้นักเรียนเป็นพื้นฐานที่สามารถนำไปสู่การพัฒนาตนเองที่ยั่งยืนต่อไปในอนาคต

วรารกรณ์ เปี้ยขุนทด⁷⁸ กล่าวว่า การจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียน ดังนี้

1. เพื่อให้เป็นผู้มีระเบียบวินัย
2. เพื่อให้มีความจงรักภักดีต่อสถาบัน ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
3. เพื่อให้มีความเข้าใจและเลื่อมใสในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์

เป็นประมุข

4. เพื่อให้มีความรับผิดชอบในการปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่ภายในขอบเขตของกฎหมาย
5. เพื่อให้มีความซาบซึ้งในคุณค่าและดำรงส่งเสริมเอกลักษณ์และวัฒนธรรมอันดีงามของไทย
6. เพื่อให้เกิดความรักและความสามัคคีในหมู่คณะ
7. เพื่อส่งเสริมทักษะ ความถนัด และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
8. เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางร่างกายและจิตใจ และให้รู้จักใช้เวลาให้เป็นประโยชน์
9. เพื่อให้รู้จักบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม และสร้างเสริมความมั่นคงของชาติ
10. เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา

ดังนั้นขั้นตอนการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียน จึงสรุปได้ว่า มี 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. การจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนด้านกายภาพ

1.1 การสร้างสิ่งที่เป็นเอกลักษณ์ของโรงเรียน เพื่อเป็นศูนย์รวมทางจิต
1.1 การสร้างสิ่งที่เป็นเอกลักษณ์ของโรงเรียน เพื่อเป็นศูนย์รวมทางจิตใจของสมาชิกทุกคน ให้มีความภาคภูมิใจในสถาบัน

1.2 การจัดบริเวณโรงเรียน มีการตกแต่งอาคารเรียน ให้เกิดความสะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อย ดูแล้วสบายตา หยิบก้่ง่ายใช้ก็คล่องและใช้การได้ที่อยู่เสมอ

⁷⁷พระมหาขุนทอง อคฺควโร (สนนำพา), “ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดสภาพแวดล้อม ในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย อำเภอบ้านสร้าง จังหวัดปราจีนบุรี.” (วิทยานิพนธ์การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2554), 40.

⁷⁸วรารกรณ์ เปี้ยขุนทด, “สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนมัธยมวัดหนองจอก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2.” (งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2554), 36.

1.3 สร้างความรู้สึกให้มีความรัก ความผูกพันกับต้นไม้ โดยเปิดโอกาสให้ครูและนักเรียน ได้ปลูกและดูแลรักษาต้นไม้ด้วยตนเอง

1.4 มีการพัฒนาตัดแปลงให้เกิดสิ่งใหม่ เพื่อเป็นการขจัดความซ้ำซาก จำเจ

1.5 คำนึงถึงความเหมาะสมกับสถานที่

1.6 การใช้สิ่งของหรือสถานที่ของโรงเรียนอย่างคุ้มค่าหรือเกิดประโยชน์สูงสุด

2. การจัดสิ่งแวดล้อมด้านการบริหาร สิ่งแวดล้อมด้านการบริหารเป็นการดำเนินการของโรงเรียน โดยยึดหลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม

2.1 การสำรวจสภาพปัจจุบันและปัญหา จัดทำข้อมูลสารสนเทศที่เป็นปัจจุบันแล้วนำข้อมูลเป็นพื้นฐานในการกำหนดนโยบายหรือแนวปฏิบัติของโรงเรียน

2.2 ส่งเสริมให้บุคลากรของโรงเรียนทำงานร่วมกันในลักษณะต่างๆ

2.3 มีการสร้างขวัญกำลังใจ จัดสวัสดิการให้บุคลากรหลายๆ รูปแบบ

2.4 จัดระบบการต้อนรับแขกผู้มาเยือน ด้วยบรรยากาศแห่งความเป็นมิตรไมตรี ส่งเสริมให้บุคลากรปฏิบัติตนต่อกันอย่างมีสัมมาคารวะตามขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมไทย

3. การจัดสิ่งแวดล้อมด้านวิชาการ สิ่งแวดล้อมด้านวิชาการเป็นการปรับสภาพของสิ่งแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียน ซึ่งเป็นการกระตุ้นและช่วยที่จะช่วยเหลือนักเรียน ให้ได้รับความรู้และประสบการณ์ให้มากที่สุดในการเรียนรู้

3.1 พฤติกรรมของครู ครูควรแสดงพฤติกรรมทั้งในด้านคำพูด กิริยา สีหน้าที่ยิ้มแย้มแจ่มใส

3.2 การจัดกระบวนการเรียนการสอน ส่งเสริมให้นักเรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอน โดยครูพยายามจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้กระทำได้ด้วยตนเอง

3.3 การจัดห้องเรียนและวัสดุอุปกรณ์ เปลี่ยนบรรยากาศการเรียนการสอนจากการเรียนภายในห้องเรียนแคบๆ ไปเรียนในสถานที่ที่เหมาะสม

3.4 การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนการสอน โดยมีการจัดกิจกรรมที่หลากหลายให้นักเรียนได้มีโอกาสแสดงออกและเข้าร่วมทุกคนตามความถนัด

4. ด้านกลุ่มเพื่อน จัดสภาพแวดล้อมทางสังคมปฏิสัมพันธ์กัน โดยเป็นการสร้างบรรยากาศในชั้นเรียน เพื่อก่อให้เกิดความสัมพันธ์อันดีระหว่างนักเรียนกับเพื่อนร่วมชั้นเรียน

ดังนั้นขั้นตอนการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนในโรงเรียน จึงสรุปได้ดังนี้

1. การจัดสภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียน จัดอาคารสถานที่และบริเวณโรงเรียนให้สะอาด ปลอดภัย สวยงาม สร้างบรรยากาศให้ปลอดโปร่ง สบายใจ ใกล้ชิดธรรมชาติ และกลมกลืนกับสภาพแวดล้อมในชุมชน

2. การจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน ห้องเรียนควรมีอากาศถ่ายเทสะดวก มีแสงสว่างเพียงพอและสม่ำเสมอทั่วห้อง โต๊ะ เก้าอี้มีขนาดเหมาะสมกับวัย น้ำหนักเบาเคลื่อนย้ายสะดวก สื่อ

การเรียนรู้ที่มีความสร้างสรรค์ ทนทาน จัดการจราจรทั้งในและนอกห้องเรียนให้สะดวกต่อการเคลื่อนไหวของเด็กขณะทำกิจกรรม บรรยากาศห้องเรียนให้ดูอบอุ่นเป็นมิตร

3. ครูควรยิ้มแย้มแจ่มใส มีกิจกรรมายาทแบบไทย แต่กายเหมาะสมกับวัฒนธรรมท้องถิ่น บุคลิกภาพของครูช่วยเสริมบรรยากาศในการเรียนรู้

4. ครูดูแลใส่ใจนักเรียนให้อยู่ร่วมกันในห้องอย่างมีความสุข จัดทำข้อตกลงร่วมกัน แบ่งหน้าที่รับผิดชอบ มีแนวทางปฏิบัติเมื่อนักเรียนไม่ทำตามข้อตกลง

กิจกรรมดำเนินการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียน

ณัฐภัค อุทโท⁷⁹ กล่าวว่า กิจกรรมดำเนินการการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียน มีกิจกรรมดำเนินการที่สำคัญ ดังนี้

1. กระบวนการเรียนรู้ในการปลูกฝังสิ่งต่างๆ มุ่งมั่นจัดการเรียนการสอนที่เป็นธรรมชาติให้ผู้เรียนรู้จักคิด ค้นคว้า วิเคราะห์เป็น

2. ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ ได้รับประสบการณ์ให้มากที่สุดเช่น กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และการปกครองครูเป็นผู้ที่ส่งเสริมให้เด็กได้รับความรู้และพัฒนาความคิดสร้างสรรค์กลุ่มเพื่อนร่วมโรงเรียนและร่วมชั้นหลักสูตรและวิชาที่เรียน

3. กิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้นด้วยความร่วมมือของนักเรียน เช่น กิจกรรมสภานักเรียน การกีฬา ศิลปวัฒนธรรม การบำเพ็ญประโยชน์ หรือการสังคมสงเคราะห์ และกิจกรรมเกี่ยวกับชุมชน

4. การมีส่วนร่วมในการบริหารมักจะทำให้ผู้ปฏิบัติงานเกิดความภูมิใจที่มีการสร้างขวัญและกำลังใจ

5. ในตัวผู้เรียนนั้นจะต้องได้รับประสบการณ์ตรงในการทำงาน ได้ฝึกปฏิบัติจริงจนค้นคว้าพบความถนัดและวิธีการของตนเอง ได้แสดงออกและฝึกคิดอย่างหลากหลาย ได้ฝึกค้นคว้ารวบรวมข้อมูล และสร้างสรรค์ความรู้ด้วยตนเอง

สุริวัสสา นิธิมาพงศ์ไธ⁸⁰ กล่าวว่า กระบวนการเรียนรู้ในการปลูกฝังสิ่งต่างๆ เหล่านี้ให้เกิดกับผู้เรียนจึงมุ่งมั่นจัดการเรียนการสอนที่เป็นธรรมชาติ ให้ผู้เรียนรู้จักคิด ค้นคว้า วิเคราะห์ แก้ปัญหาได้

⁷⁹ณัฐภัค อุทโท, “การจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนทางกายภาพของโรงเรียนอนุบาลวัดช่องลม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1.” (งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2558), 43.

⁸⁰สุริวัสสา นิธิมาพงศ์ไธ, “ความพึงพอใจที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนวัดมโนรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3.” (งานนิพนธ์การศึกษามหา บัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2555), 41.

อย่างเหมาะสมกับสภาพแวดล้อม ครูผู้สอนจำเป็นต้องสร้างบรรยากาศทางการเรียนรู้ที่น่าสนใจให้ผู้เรียนรักที่จะเรียนรู้ตลอดชีพ บทเรียนจะต้องให้ผู้เรียนใช้ปัญหาหาทางแก้ไขปัญหา สืบค้น ค้นคว้า พยายามหาคำตอบ รู้จักและรักการทำงานเป็นทีม ขณะเดียวกันบทเรียนก็ต้องท้าทายให้อยากเรียนรู้ และเกิดความสุขสนุกสนาน เพลิดเพลินไปพร้อมกันมากกว่าฟังคำบรรยายหรือจดจำตามคำบอกของครู อาจารย์ เพราะว่ากระบวนการเรียนรู้เพื่อมุ่งสู่การศึกษาขั้นต่อไปหรือการดำเนินชีวิตในวันข้างหน้า

จิปภานท์ สันตติลภ⁸¹ กล่าวว่า โรงเรียนจะต้องจัดสิ่งต่างๆ ต่อไปนี้ให้มีสภาพที่เอื้อและสร้างสรรค์บรรยากาศให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ ตลอดถึงได้รับประสบการณ์ให้มากที่สุด คือ

1. กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และการปกครอง ซึ่งโรงเรียนมุ่งหมายเพื่อฝึกหัดให้เด็กพัฒนาบุคลิกภาพให้สอดคล้องกับสภาพของนักเรียน
2. ครูเป็นผู้ที่ส่งเสริมให้เด็กได้รับความรู้และพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ ครูมีอิทธิพลต่อเด็กทั้งทางด้านการแสดงออกและจิตใจ ดังนั้นครูควรจะเป็นแม่แบบที่ดีสำหรับเด็ก
3. กลุ่มเพื่อนร่วมโรงเรียนและร่วมชั้น มีอิทธิพลในการปรับตัวและการดำรงชีวิตในสังคมของโรงเรียน ซึ่งเปรียบเสมือนสังคมย่อย
4. หลักสูตรและวิชาที่เรียน มีส่วนทำให้บุคคลได้รับการพัฒนาด้านความรู้ ความคิด และประสบการณ์

นันทวัน มุสิกบุตร⁸² กล่าวว่า ในตัวผู้เรียนนั้นจะต้องได้รับประสบการณ์ตรงในการทำงาน ได้ฝึกปฏิบัติจริงจนค้นคว้าพบความถนัดและวิธีการของตนเอง ได้แสดงออกและฝึกคิดอย่างหลากหลาย ได้ฝึกค้นคว้า รวบรวมข้อมูลและสร้างสรรค์ความรู้ด้วยตนเอง ได้ทำกิจกรรมตามความสามารถ ความถนัดและความสนใจของตนเองอย่างมีความสุข ได้ฝึกความรับผิดชอบและความมีวินัยในตนเอง เกิดการเรียนรู้จากกลุ่มและมีโอกาสได้แลกเปลี่ยนกิจกรรมรวมไปถึงการรู้จักประเมินตนเอง และยอมรับการประเมินจากผู้อื่นที่สำคัญผู้เรียนจะต้องเรียนรู้อย่างยั่งยืน โดยมีแรงจูงใจในการทำงานให้ความสนใจใฝ่หาความรู้อย่างต่อเนื่อง ส่วนครูจะต้องเตรียมการทั้งด้านเนื้อหาและวิธีการที่จะส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้ทักษะกระบวนการต่างๆ ทั้งกระบวนการคิด กระบวนการกลุ่ม กระบวนการแก้ปัญหา เพื่อนำไปสู่การเรียนรู้ในบรรยากาศที่ครูเตรียมไว้ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน รวมไปถึง

⁸¹จิปภานท์ สันตติลภ, “ความพึงพอใจของนักเรียนต่อสภาพการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนเมืองพัทยา 8 สังกัดเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี.” (งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2553), 42.

⁸²นันทวัน มุสิกบุตร, “ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนสว่างบริบูรณ์วิทยา จังหวัดชลบุรี.” (งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2553), 42.

สิ่งแวดล้อมต่างๆ ให้เกิดแรงบันดาลใจ จูงใจ หรือเศร้าใจ เพื่อเสริมให้เกิดการเรียนรู้มากขึ้น ครูต้องพยายามจัดหาและรู้จักใช้แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย และเชื่อมโยงประสบการณ์กับชีวิตจริง ครูต้องจัดกิจกรรมและสร้างสถานการณ์ต่างๆ อย่างหลากหลายที่ฝึกให้นักเรียนรู้จักคิดแก้ปัญหา ค้นพบความรู้ และแสดงออกอย่างสร้างสรรค์ ส่งเสริมให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากกลุ่มเพื่อน ในขณะเดียวกันครูต้องจัดเวลาในการดูแลนักเรียนเป็นรายบุคคลด้วยการกระตุ้นให้ฝึกคิด ฝึกทำด้วยตนเอง ตามศักยภาพที่แตกต่างของแต่ละคน รู้จักสังเกตและประเมินพัฒนาการของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง

ดังนั้นกิจกรรมดำเนินการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียน จึงสรุปได้ว่า ปัจจัยต่างๆ มีประโยชน์เกี่ยวเนื่องกันไม่ว่าจะเป็นสถานที่ คณะครูรวมถึงตัวผู้เรียนที่เป็นปัจจัยหลักในการดำเนินการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนและสถานที่เรียนไปในทางที่ดีขึ้นหรือแย่ลง ทุกคนทุกฝ่ายจะต้องช่วยกันรับผิดชอบในหน้าที่ของตนเองอย่างดีที่สุด ช่วยกันสร้างบรรยากาศในสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาที่จะเอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียนการสอน ที่จะเพิ่มศักยภาพของผู้เรียนให้ได้มากที่สุด ทุกคนจึงมีความสำคัญในการจัดสภาพแวดล้อมสถานศึกษาพร้อมพัฒนาการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น

สถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน⁸³ โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษเป็นหน่วยงานที่ถูกจัดตั้งขึ้นโดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อสนองความต้องการของสังคมในการจัดการศึกษา มีจำนวนบุคลากร ครู อาจารย์ และนักเรียน รวมทั้งการจัดการเรียนการสอนมากกว่าในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง และโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ ทำให้การจัดโครงสร้างองค์การบริหารงานมีขอบข่ายงานที่กว้างขวาง เพื่อให้ครอบคลุมภารกิจที่รับผิดชอบทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน รวมทั้งกำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบแก่บุคลากรอย่างทั่วถึงโดยเฉพาะอย่างยิ่งการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ได้แก่ การจัดกิจกรรม การบริหารหลักสูตร การวัดผลและการประเมินผล โรงเรียนจำเป็นต้องเปิดกว้างเสนอทางเลือกที่หลากหลาย เพื่อสนองความต้องการของนักเรียนและชุมชน อีกทั้งโรงเรียนตั้งอยู่ในเขตชุมชนที่มีขนาดใหญ่ เป็นศูนย์รวมทางด้านวิชาการ เช่น ที่ตั้งกลุ่มโรงเรียนหรือ

⁸³สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, รายงานประจำปี 2558 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2558), 4.

ที่ตั้งศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนต่างๆ ทำให้ผู้บริหารโรงเรียนที่กำหนดให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการ ต้องมีภาระหน้าที่และความรับผิดชอบสูงขึ้น และต้องเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถในการบริหาร เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ทางราชการ ดังนั้นการบริหารงานด้านวิชาการจึงเป็นหัวใจของการจัดการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา จะสำเร็จตามวัตถุประสงค์มากน้อยเพียงใดก็ขึ้นอยู่กับความรู้ความสามารถในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน

โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก มีจำนวนนักเรียนระหว่าง 0-500

โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง มีจำนวนนักเรียนระหว่าง 500-1,500

โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ มีจำนวนนักเรียนระหว่าง 1,501-2,500

โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดพิเศษ มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 2,500 คนขึ้นไป

โรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์

โรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์⁸⁴ จังหวัดกาญจนบุรี ตั้งอยู่เลขที่ 65 ตำบลบ้านเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ เปิดสอนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีเนื้อที่ 20 ไร่ 2 งาน 6.1 ตารางวา เขตพื้นที่บริการ ในการรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนให้บริการทางการศึกษาแก่เด็กและเยาวชนในท้องถิ่นใกล้เคียง รวม 11 ตำบล ได้แก่ พื้นที่บริการ ตำบลบ้านเหนือ ตำบลบ้านใต้ ตำบลปากแพรก ตำบลท่ามะขาม ตำบลแก่งเสี้ยน ตำบลหนองบัว ตำบลลาดหญ้า ตำบลเกาะสำโรง ตำบลหนองหญ้า ตำบลวังเย็น และตำบลท่าล้อ

เปิดสอนครั้งแรกเมื่อ 5 ตุลาคม พ.ศ. 2472 โดยเป็นสาขาหนึ่งของโรงเรียนประจำจังหวัดชาย มินายฮั่ว เวชวงศ์ รักษาการแทนครูใหญ่ ประมาณปลายปี พ.ศ. 2472 กระทรวงธรรมการได้แต่งตั้ง ม.ล.เชื้อ พรหมเดช มาดำรงตำแหน่งครูใหญ่จนถึงปี พ.ศ. 2503 ในระยะเริ่มแรกได้เปิดเรียนโดยไม่มีอาคารเรียนต้องอาศัยเรียนที่ตึกสโมสรข้าราชการจังหวัดกาญจนบุรี พ.ศ. 2523 เปลี่ยนชื่อจาก “โรงเรียนสตรีกาญจนาอนุเคราะห์” มาเป็น “โรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์” ปี พ.ศ. 2549 ได้รับการประเมินคุณภาพภายนอกจาก สมศ. ครั้งที่ 2 โดยมีผลการประเมินทั้ง 14 มาตรฐานในระดับดีมาก และในปี พ.ศ. 2553 ได้รับการประเมินคุณภาพภายนอกจาก สมศ. ครั้งที่ 3 โดยมีผลการประเมินอยู่ในระดับ ดีมาก 17 มาตรฐาน และระดับพอใช้ 1 มาตรฐาน ปัจจุบันเปิดทำการสอนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8

⁸⁴โรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์, รายงานการประเมินตนเอง (SAR) (กาญจนบุรี: โรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์, 2558), 1.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ มีนายณรินทร์ ชำนาญดู เป็นผู้อำนวยการโรงเรียนคนปัจจุบัน

โรงเรียนมีอาคารเรียนถาวร 3 หลังอาคารเอนกประสงค์ 3 ชั้น 1 หลัง โรงอาหาร 2 หลัง โรงฝึกงาน 2 หลัง หอประชุม 1 หลัง ศาลาเฉลิมพระเกียรติรัชกาลที่เก้า 1 หน่วย 11 หลัง ศาลา ญ.ส.ส 1 หน่วย 9 หลัง ห้องประชุมกาญจนาภิเษก เรือนพยาบาล 1 หลัง ห้องแก้วกาญจนา 1 หลัง ห้องสหกรณ์ 2 หลัง อาคารซ่อมบำรุง 1 หลัง สนามกีฬาประกอบด้วยสนามวอลเลย์บอลและสนามบาสเกตบอล ห้องบริการทางการศึกษาประกอบด้วยห้องพักครู 11 ห้อง ห้องเรียนคอมพิวเตอร์ 6 ห้องฯ ละ 50 เครื่อง ห้องเรียนโฮตค 58 ห้อง ห้องเรียนสี่เหลี่ยม ห้องแนะแนว ห้องศตปีประภาและห้องแก้วกาญจนา

วิสัยทัศน์ (VISION)

“โรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์⁸⁵ เป็นโรงเรียนคุณภาพและต้นแบบแห่งการเรียนรู้สู่มาตรฐานสากล ตามแนวทางหลักเศรษฐกิจพอเพียง”

พันธกิจ (MISSION)

1. ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียน ให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้แบบพึ่งตนเองได้ และมีคุณภาพตามเกณฑ์ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานและสู่ความเป็นสากล
2. ปลูกฝังผู้เรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ ให้สามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข
3. ส่งเสริมและสนับสนุนผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษเฉพาะด้าน ให้สามารถพัฒนาได้เต็มตามศักยภาพ
4. ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา
5. ส่งเสริมการบริหารจัดการให้เอื้อต่อการพัฒนาครูและนักเรียนทุกด้าน
6. สร้างเครือข่ายชุมชน องค์กรภายนอก เพื่อพัฒนาและส่งเสริมการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

เป้าประสงค์ (GOAL)

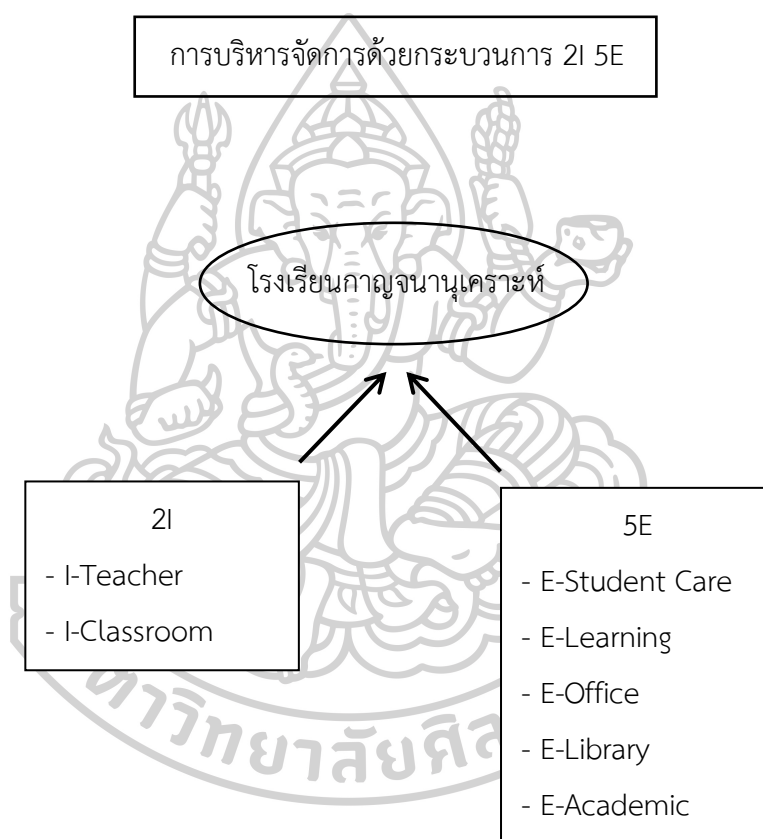
1. ผู้เรียนเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้แบบพึ่งตนเองได้ (Autonomous Learners)
2. ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม ทักษะชีวิตและจิตสำนึกในความเป็นไทยและพลโลก (World Citizenship)
3. ผู้เรียนทุกคนสามารถใช้เทคโนโลยี อย่างมีศักยภาพโดยมีจิตสำนึกที่ดี
4. สร้างสัมพันธ์ชุมชนสู่เครือข่ายการเรียนรู้สากล (Networks&Partners)
5. เครือข่ายมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

อัตลักษณ์ของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์

⁸⁵เรื่องเดียวกัน, 62-63.

โรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ได้กำหนดอัตลักษณ์ตามภารกิจที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งเป็นจุดเน้นตามแนวทางการดำเนินงานตามกลยุทธ์ การพัฒนาให้เป็นโรงเรียนสู่มาตรฐานสากล ในหัวข้อการพัฒนาโรงเรียนเป็นโรงเรียน I-School (Intelligence School) ด้วยกระบวนการขับเคลื่อนด้วย 2I 5E เน้นการจัดการเรียนการสอนโดยห้องเรียนอัจฉริยะ

การจัดการเรียนการสอน โดยใช้เทคโนโลยี โรงเรียนได้พัฒนาเป็น I-School (Intelligence School) และขับเคลื่อนการจัดการเรียนการสอนและการบริหารจัดการ ด้วยกระบวนการ 2I 5E

เอกลักษณ์ของสถานศึกษา

นักเรียนโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ เป็นผู้ “รู้วิชาการทั้งศาสตร์ศิลป์อย่างสร้างสรรค์ พร้อมประกันคุณภาพด้วยเทคโนโลยีนำสมัย สร้างหัวใจความเป็นไทยสู่สากล”

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับการบริหารสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ผู้วิจัยได้รวบรวมงานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ ดังนี้

งานวิจัยในประเทศ

ณัฐภาค อุทโท⁸⁶ ได้ศึกษา การจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนทางกายภาพของโรงเรียนอนุบาลวัดช่องลม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 พบว่า สภาพที่เป็นจริงในปัจจุบันของการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนทางกายภาพในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งต้องปรับปรุงให้ดีขึ้น ตามลำดับดังนี้ การจัดห้องสุขา การจัดห้องเรียน การจัดบริเวณโรงเรียน การจัดอาคารเรียน และการจัดโรงอาหาร สภาพที่ควรจะเป็นในความคาดหวังของการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนทางกายภาพในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งต้องให้มีการพัฒนาตามลำดับดังนี้ การจัดโรงอาหาร การจัดห้องเรียน การจัดบริเวณโรงเรียน การจัดอาคารเรียน และการจัดห้องสุขา ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาของการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนทางกายภาพ ในภาพรวมอยู่ในระดับต้องพัฒนา ตามลำดับ ดังนี้ การจัดห้องสุขา การจัดห้องเรียน การจัดบริเวณโรงเรียน การจัดอาคารเรียน และการจัดโรงอาหาร ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนทางกายภาพ การจัดห้องสุขา ดังนี้ ห้องสุขาสะอาดไม่มีกลิ่นเหม็น มีสีสันทนสวยสดใส ปลุกต้นไม้ข้างห้องน้ำ และมีกระดาษชำระ การจัดห้องเรียน ดังนี้ มีแอร์ในห้องเรียน จัดโต๊ะเรียนใหม่ให้เป็นระเบียบ มีสีสันทนสวยงาม และมีความสะอาดของห้องเรียน การจัดบริเวณโรงเรียน ดังนี้ ปลุกต้นไม้จะได้ร่มรื่น สนามฟุตบอลเป็นสนามหญ้า มีความสวยงาม มีสีสันทนสวยงาม และมีสนามเด็กเล่น เครื่องเล่นต่างๆ การจัดอาคารเรียน ดังนี้ ทาสีสวยงามสบายตา ทำความสะอาดอาคารเรียน และจัดบอร์ดและการจัดโรงอาหาร ดังนี้ ดูแลรักษาความสะอาดของโรงอาหาร ทาสีโต๊ะรับประทานอาหารใหม่ มีโทรศัพท์ดูข่าวสาร มีการแสดงบนเวทีทุกวัน โรงอาหารมีความปลอดภัย จัดโต๊ะอาหารให้เป็นระเบียบ

⁸⁶ณัฐภาค อุทโท, “การจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนทางกายภาพของโรงเรียนอนุบาลวัดช่องลม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1.” (งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2558), บทคัดย่อ.

นฤมล ก้อนขาว⁸⁷ ได้ศึกษา การศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนศรีธธาสมุทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 พบว่า 1) สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนศรีธธาสมุทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนในแต่ละด้าน จากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ได้แก่ ด้านสังคม กลุ่มเพื่อน ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน ด้านการเรียนการสอน ด้านการจัดการศึกษาเพื่อสนองความมุ่งหวังของผู้เรียน ด้านการให้บริการผู้เรียน และด้านอาคารสถานที่ 2) ผลการเปรียบเทียบการศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนศรีธธาสมุทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จำแนกตามเพศ โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อจำแนกตามเพศเป็นรายด้าน พบว่า ด้านอาคารสถานที่ และด้านการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ผลการเปรียบเทียบการศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนศรีธธาสมุทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จำแนกตามระดับช่วงชั้น โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

พระมหาเดชา อมรเมธี (สีบจันท์)⁸⁸ ได้ศึกษา การบริหารสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดอ่างทอง พบว่า 1) ความคิดเห็นของครูและผู้บริหารที่มีต่อการบริหารสิ่งแวดล้อม สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดอ่างทอง ทั้ง 3 ด้าน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 4.54 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ด้านการบริหารจัดการ และด้านการจัดการเรียนการสอน 2) ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับความคิดเห็น ของแบบสอบถามความคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อการบริหารสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

⁸⁷ นฤมล ก้อนขาว, “การศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนศรีธธาสมุทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10.” (งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการ บริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2556), บทคัดย่อ.

⁸⁸ พระมหาเดชา อมรเมธี (สีบจันท์), “การบริหารสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดอ่างทอง.” (วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธ ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2556), บทคัดย่อ.

การศึกษา จังหวัดอ่างทอง ทั้ง 3 ด้าน จำแนกตามตำแหน่ง เพศ วุฒิการศึกษา ขนาดโรงเรียน พบว่า ครูและผู้บริหารที่มีตำแหน่ง เพศ วุฒิการศึกษา ขนาดโรงเรียน ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดอ่างทองไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ 3) ปัญหาและข้อเสนอแนะในการบริหารสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดอ่างทองทั้ง 3 ด้าน คือ 3.1) ด้านการบริหารจัดการ ปัญหาคือ ไม่มีการส่งเสริมให้มีการจัดกลุ่มสนใจ และหรือชมรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมไม่มีแผนปฏิบัติการ/โครงการ/กิจกรรมดำเนินการเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาไม่สนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ร่วมกับชุมชนในการพัฒนาสิ่งแวดล้อมในโอกาสต่างๆ เช่น กิจกรรมปลูกต้นไม้ เก็บขยะ ข้อเสนอแนะคือ ควรส่งเสริมให้มีการจัดกลุ่มสนใจและหรือชมรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม สนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ร่วมกับชุมชนในการพัฒนาสิ่งแวดล้อมในโอกาสต่างๆ เช่น กิจกรรมปลูกต้นไม้ เก็บขยะ ส่งเสริมให้มีแผนปฏิบัติการ/โครงการ/กิจกรรมดำเนินการเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษา 3.2) ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ปัญหาคือ ปลูกไม้ร่มเงา ไม้ดอก ไม้ประดับ ร่มรื่นสวยงามน้อยไม่ส่งเสริมให้มีการจัดบรรยากาศห้องเรียนเอื้อต่อการเรียนรู้ (มีแสงสว่างเพียงพอ อากาศถ่ายเท ไม่แออัด ฯลฯ) ไม่มีมาตรการและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้พลังงานและทรัพยากรอย่างประหยัด ข้อเสนอแนะคือ ส่งเสริมให้ปลูกไม้ร่มเงา ไม้ดอก ไม้ประดับ ร่มรื่น สวยงาม จัดบรรยากาศห้องเรียนเอื้อต่อการเรียนรู้ (มีแสงสว่างเพียงพออากาศถ่ายเท ไม่แออัด ฯลฯ) ควรมีมาตรการและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้พลังงานและทรัพยากรอย่างประหยัด 3.3) ด้านการจัดการเรียนการสอน ปัญหาคือ ไม่ส่งเสริมให้มีการวิเคราะห์หลักสูตรในเนื้อหาเกี่ยวข้องกับเรื่องสิ่งแวดล้อมศึกษา ไม่ส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนรู้เรื่องสิ่งแวดล้อมโดยบูรณาการเข้ากับวิชาอื่นๆ ไม่สนับสนุนให้มีการผลิตและจัดทำ/จัดหาสื่อเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา เพื่อใช้สอนนักเรียน ข้อเสนอแนะคือ ควรส่งเสริมให้มีการวิเคราะห์หลักสูตรในเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับเรื่องสิ่งแวดล้อมศึกษา ควรส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนรู้เรื่องสิ่งแวดล้อมโดยบูรณาการเข้ากับวิชาอื่นๆ ควรสนับสนุนให้มีการผลิตและจัดทำ/จัดหาสื่อเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา เพื่อใช้สอนนักเรียน

พรทิพย์ ศิริसानต์⁸⁹ ได้ศึกษา การบริหารสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน ในอำเภอนาแก จังหวัดนครพนม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 พบว่า 1) การ

⁸⁹พรทิพย์ ศิริसानต์, “การบริหารสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน ในอำเภอนาแก จังหวัดนครพนม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1.” (วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครพนม, 2556), บทคัดย่อ.

บริหารสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน ในอำเภอนาแก จังหวัดนครพนม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงไปหาต่ำ ได้แก่ ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ด้านวิชาการ และด้านบริหารจัดการ ตามลำดับ 2) การเปรียบเทียบการบริหารสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน ในอำเภอนาแก จังหวัดนครพนม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 ที่มีสภาพต่างกันโดยรวมไม่ต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านสภาพแวดล้อมทางวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 โดยผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนสูงกว่านักเรียน ส่วนด้านอื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง ส่วนการเปรียบเทียบการบริหารสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนที่มีขนาดโรงเรียนต่างกัน พบว่า การบริหารสภาพแวดล้อมในโรงเรียน โดยรวมและรายด้านไม่ต่างกัน

อารีญา สตาร์ตัน⁹⁰ ได้ศึกษา การจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตราชเทวี พบว่า 1) การจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตราชเทวี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปฏิบัติมาก 2) ผลวิเคราะห์เปรียบเทียบการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตราชเทวี จำแนกตามเพศ พบว่า ครูที่มีเพศต่างกันมีการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตราชเทวี โดยรวมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านกายภาพ และด้านการบริหาร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ส่วนด้านวิชาการ ไม่พบความแตกต่างกัน 3) ผลวิเคราะห์เปรียบเทียบ การจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตราชเทวี จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีการการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตราชเทวี โดยรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน

ทรรศนีย์ วรารักษ์คำ⁹¹ ได้ศึกษา การศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม สังกัดสำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร พบว่า 1) การจัด

⁹⁰อารีญา สตาร์ตัน, “การจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตราชเทวี.” (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2556), บทคัดย่อ.

⁹¹ทรรศนีย์ วรารักษ์คำ, “การศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม สังกัดสำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร.” (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2554), บทคัดย่อ.

สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม สังกัดสำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของครู โดยรวมและรายด้านทั้ง 4 ด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 2) การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐารามตามความคิดเห็นของนักเรียน โดยรวมและรายด้านทั้ง 4 ด้าน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 3) การเปรียบเทียบการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม สังกัดสำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของครู เมื่อจำแนกตามระดับชั้นที่สอนและประสบการณ์สอน พบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สา สีลากุล⁹² ได้ศึกษา การบริหารสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 พบว่า 1) ข้าราชการครูมีความคิดเห็นต่อการบริหารสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 โดยรวม และรายด้าน อยู่ในระดับมาก 2) ข้าราชการครูที่มีตำแหน่งต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 โดยรวม ด้านการบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ด้านการบริหารการส่งเสริมสุขภาพอนามัยและความปลอดภัยด้านการบริหารห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องสมุด พื้นที่สีเขียว และสิ่งอำนวยความสะดวก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านการบริหารการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ไม่แตกต่างกัน 3) ข้าราชการครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4) ข้าราชการครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .01

ประเสริฐ ด่านตระกูล⁹³ ได้ศึกษา การจัดสภาพแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษาขนาดเล็ก: กรณีศึกษาโรงเรียนวัดฤกษ์ห้วยสามัคคี หมู่ที่ 1 ตำบลวังยาง อำเภอคลองขลุง จังหวัด

⁹²สา สีลากุล, “การบริหารสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 5.” (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, 2552), บทคัดย่อ

⁹³ประเสริฐ ด่านตระกูล, “การจัดการสภาพแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษาขนาดเล็ก: กรณีศึกษาในโรงเรียนวัดฤกษ์ห้วยสามัคคี หมู่ ตำบลวังยาง อำเภอคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร.” (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร, 2550), บทคัดย่อ.

กำแพงเพชร พบว่า 1) การศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษาขนาดเล็ก ที่ประสบความสำเร็จด้านการจัดสภาพแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน 1.1) สภาพการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ด้านการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ภายในห้องเรียน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีด้านสื่อเทคโนโลยี อยู่ในระดับแรก 1.2) สภาพการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ด้านการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ภายนอกห้องเรียน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีด้านชุมชนอยู่ในอันดับแรก 2) ขั้นตอนในการดำเนินการจัดสภาพแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียนวัดฤกษ์ห้วยสามัคคี 2.1) ผู้บริหารชี้แจงการใช้สภาพแวดล้อมมาบูรณาการในการเรียนการสอนให้บุคลากรภายในโรงเรียนได้ทราบ 2.2) แต่งตั้งคณะทำงาน และร่วมกันกำหนดภาระหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างเป็นทางการเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียน 2.3) ผู้บริหารและบุคลากรภายในโรงเรียนร่วมกันวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและปัญหาเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมและแหล่งการเรียนรู้ของโรงเรียน 2.4) สำรวจแหล่งเรียนรู้ในและนอกโรงเรียนที่สามารถเดินทางไปศึกษาได้ 2.5) สำรวจสภาพแวดล้อมต่างๆ ของโรงเรียนว่ามีความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระวิชาใด 2.6) สำรวจว่ามีแหล่งเรียนรู้ใดบ้างที่จะเป็นแหล่งค้นคว้านอกเวลาเรียนปกติได้บ้างและจัดทำเป็นหมวดหมู่ 2.7) ให้ครูผู้สอนทำกำหนดการสอน โดยให้บูรณาการเนื้อหาการสอนที่สอดคล้องกับแหล่งเรียนรู้ 2.8) กำหนดให้ครูผู้สอนทำบันทึกการสอนที่แสดงให้เห็นผลของการพานักเรียนไปยังแหล่งเรียนรู้และทำกิจกรรมตามใบงาน 2.9) ทำการวัดผลประเมินผลตามสภาพที่แท้จริงของแหล่งเรียนรู้โดยมีการจัดทำแบบประเมินผลที่เป็นมาตรฐานและเชื่อถือได้ 2.10) ส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดทำโครงการเพิ่มเติมในการใช้แหล่งการเรียนรู้เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน 2.11) ผู้บริหารติดต่อประสานงานจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อขอการสนับสนุนวิทยากรเพื่อให้คำปรึกษาแก่บุคลากรภายในโรงเรียนเรื่องการตกแต่งห้องเรียนและการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน 2.12) ดำเนินงานตามแผนที่กำหนดไว้ 2.13) ร่วมกันประชุมเพื่อปรับเปลี่ยนกระบวนการอย่างสม่ำเสมอ (สัปดาห์ละ 1-2 ครั้ง) 2.14) กำหนดภาระงานให้มีการจัดทำรายงานสรุป มีการจัดประกวดผลงานและมีการให้รางวัลเพื่อเป็นการสร้างเสริมกำลังใจให้แก่บุคลากร 2.15) กำหนดให้มีการ กำกับ ติดตามการดำเนินงานทุกขั้นตอน 3) ความพึงพอใจของผู้บริหาร ครู นักเรียนและคณะกรรมการสถานศึกษา ที่มีต่อการจัดสภาพแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียนวัดฤกษ์ห้วยสามัคคี หมู่ที่ 1 ตำบลวังยาง อำเภอคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร 3.1) ความพึงพอใจต่อการจัดสภาพแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ภายในห้องเรียนโรงเรียนวัดฤกษ์ห้วยสามัคคี หมู่ที่ 1 ตำบลวังยาง อำเภอคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร ภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับแรกคือ ด้านบุคลากร 3.2) ความพึงพอใจต่อการจัดสภาพแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ภายนอกของโรงเรียนวัดฤกษ์ห้วยสามัคคี หมู่ที่ 1 ตำบลวังยาง อำเภอคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร ภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับแรกคือ ด้านการบริหาร

งานวิจัยต่างประเทศ

มาร์สเด็น (Marsden)⁹⁴ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ของครูกับนักเรียนเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและเป็นระเบียบของเด็กยากจนในโรงเรียนทางทิศใต้ ของแคลิฟอร์เนีย” (Relations Between Teacher Perceptions of Safe and Orderly Environment and Student Achievement Among Ten Better-performing, High-poverty Schools in One Southern California Elementary School District) ผลการวิจัยพบว่า สิ่งอำนวยความสะดวกในโรงเรียน สิ่งแวดล้อมในห้องเรียน ความสะดวกในโรงเรียนมีความสัมพันธ์กันกับความสำเร็จของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งสิ่งอำนวยความสะดวกในโรงเรียนมีความสัมพันธ์ทางลบกับความสำเร็จของนักเรียน แต่พฤติกรรมของนักเรียนที่ยากจน มีบทบาทที่สำคัญในการสนับสนุนในการรักษาระเบียบวินัยอย่างดี

เดอราห์, ริชาร์ด ฟลอยด์ (Derrah, Richard Floyd)⁹⁵ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “สถานะการศึกษาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐทางทะเล (The Status of Environmental Education in The Secondary School of The State of Marine) ผลการวิจัยพบว่า 1) การสอนสิ่งแวดล้อมจะต้องสอนเกี่ยวกับข้อห้ามด้วย 2) หลักสูตรการศึกษาบางรายวิชาทำให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมมากขึ้น จะต้องให้ความรู้ด้านสิ่งแวดล้อมด้วย 3) การเรียนรู้เรื่องสภาพแวดล้อมเป็นสิ่งจำเป็นที่จะทำให้เกิดการช่วยกันอนุรักษ์คุ้มครองสิ่งแวดล้อม 4) การให้รางวัลการรักษาสภาพแวดล้อมขึ้นอยู่กับโอกาสสถานที่ 5) การให้ความรู้ผู้ให้ความรู้ต้องแนะนำและเป็นแบบอย่างที่ดีด้วย

เชน ไป เจน (Chen)⁹⁶ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การประเมินความต้องการด้านสิ่งแวดล้อมศึกษาครูในโรงเรียนประถมศึกษาในรัฐแมตตาซุเซต” “Environmental Education Needs Assessment Among Elementary School Teachers in Massachusetts.” โดยสร้างแบบสอบถามเพื่อประเมินความต้องการในโรงเรียนประถมศึกษา ด้านการรับความรู้เฉพาะบุคคลในเรื่องสิ่งแวดล้อมศึกษา

⁹⁴Marsden, Dale Brendt. Relations Between Teacher Perceptions of Safe and Orderly Environment and Student Achievement Among Ten Better-performing, High-poverty Schools in One Southern California Elementary School District. **Dissertation Abstracts International**. (July 2006): 67. .

⁹⁵Derrah, Richard Floyd. “The Status of Environmental Education in The Secondary School of The State of Marine.” **Dissertation Abstracts International**. (June 2005): 56.

⁹⁶Chen, Pei. Jen. “Environmental Education Needs Assessment Among Elementary School Teachers in Massachusetts.” **Dissertation Abstracts International**. 53(2): (June 2003): 4017

พบว่า ครูส่วนมากคิดว่าสิ่งแวดล้อมศึกษามีความสำคัญสำหรับนักเรียนและจำเป็นต้องรู้ แต่ครูยังไม่อยู่ในรายละเอียดที่ต้องการให้นักเรียนบรรลุตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา ตลอดจนมีจิตสำนึกที่มีต่อสิ่งแวดล้อมโครงการวิทยาศาสตร์ วิธีการสอนทั้งสองรูปแบบพัฒนานักเรียนที่เกิดจิตสำนึก สนใจและเห็นความสำคัญเองที่เรียน มีความกระตือรือร้นและให้ความร่วมมือในการเรียนรู้และปฏิบัติกิจกรรมเป็นอย่างดี

แพทเชน เทอร์รี เร็นซ์ (Patchen, Terri Rence)⁹⁷ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนแบบกลุ่มกับวัฒนธรรมการทำงานที่ได้ผลในโรงเรียนที่มหาวิทยาลัยมินนิโซต้า “Beyond Opposition An Ethnographic Study of Adolescent Latina Students, Perception of Classroom Participation.” มีวัตถุประสงค์เพื่อความสัมพันธ์ระหว่างการจัดสภาพแวดล้อมในการเรียนแบบรวมกลุ่มของ Dr. Johnson (ซึ่งมีแบบประเมิน 5 ตัวเลือกของ Likert) กลุ่มตัวอย่างคือ ครูอนุบาล ครูประถมศึกษาปีที่ 6 และครูใหญ่ใน 18 โรงเรียน ของรัฐมินนิโซต้า โคโลราโด และเพนซิลวาเนีย ได้รับแบบสำรวจตอบรับคือ 357 คิดเป็น 91 เปอร์เซ็นต์ ของแบบสำรวจทั้งหมด พบว่า 1) มีความสัมพันธ์ในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญระหว่างการเรียนการสอนแบบรายกลุ่มกับวัฒนธรรมการทำงานให้ผลผลิต 2) มีนัยสำคัญที่แตกต่างกันตามระยะเวลาที่โรงเรียนเข้าร่วมโครงการปรับปรุงประสิทธิภาพของโรงเรียนของรัฐมินนิโซต้า 3) มีนัยสำคัญระหว่างความคิดเห็นของครูใหญ่ที่เข้าร่วมโครงการจัดสภาพแวดล้อมแบบเรียนร่วม 4) เพศ ประสบการณ์ทำงานให้ความเห็นที่แตกต่างกันในค่านิยมของการจัดสภาพแวดล้อม 5) ไม่มีความแตกต่างในเรื่องขนาดและประเภทวิชาชีพของโรงเรียน

สรุป

โรงเรียนเป็นส่วนหนึ่งขององค์กรทางสังคมที่มีหน้าที่หลักในการจัดการศึกษา การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ เพื่อผลิตนักเรียนที่มีคุณภาพ การบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาที่ดีในโรงเรียนเป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่ง เพราะการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมจะทำให้ผู้เรียนมีความสุขในการเรียน อีกทั้งยังสามารถส่งเสริมให้นักเรียนรู้สึกกระตือรือร้น ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน รู้จักวิธีการดำรงชีวิตและมีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน และนำไปสู่การเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ

⁹⁷Patchen, Terri Rence. “Beyond Opposition An Ethnographic Study of Adolescent Latina Students, Perception of Classroom Participation.” *Dissertation Abstracts International*. 63(10): (April 2003): 3465.

บทที่ 3

การดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ทราบการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ 2. เปรียบเทียบการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ ตามความคิดเห็นของบุคลากรและนักเรียน จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง การวิจัยครั้งนี้เป็นวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) โดยใช้ผู้บริหาร ครู นักเรียน ของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 เป็นหน่วยวิเคราะห์ (unit of analysis) ในการวิจัยดำเนินการวิจัยได้กำหนดขั้นตอนการดำเนินการวิจัยและระเบียบวิธีการวิจัยซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ให้บรรลุวัตถุประสงค์มีระบบและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพผู้วิจัยจึงได้กำหนดรายละเอียดและขั้นตอนการดำเนินการวิจัย เป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1

จัดเตรียมโครงการวิจัยเป็นการจัดเตรียมโครงการอย่างเป็นระบบ โดยศึกษาปัญหา ศึกษาวรรณกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องจากตำรา เอกสารทางวิชาการ ข้อมูลสารสนเทศรวมทั้งงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเรียบเรียงผลงานเสนอขอความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องและขออนุมัติโครงการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ขั้นตอนที่ 2

การดำเนินการวิจัยเป็นขั้นตอนที่ผู้วิจัยนำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยซึ่งได้รับการตรวจสอบคุณภาพ โดยวิธีการหาความเชื่อมั่น แล้วนำไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่กำหนด โดยขอหนังสือรับรองจากบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อติดต่อขออนุญาตเก็บข้อมูลจากโรงเรียนที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างแล้วนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มาตรวจสอบความถูกต้อง วิเคราะห์และแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนที่ 3

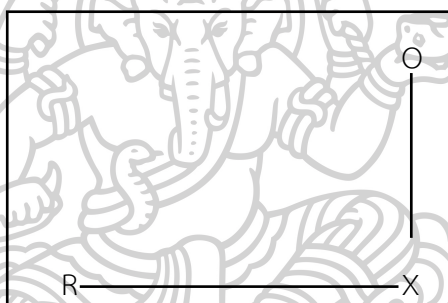
การรายงานผลการวิจัยเป็นขั้นตอนการเสนอร่างรายงานผลการวิจัยเสนอคณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องตามหลักวิชาการ แล้วปรับปรุง แก้ไขข้อบกพร่องตามที่คณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์เสนอแนะ จัดทำรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อขออนุมัติจบการศึกษา

ระเบียบวิธีวิจัย

เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้มีประสิทธิภาพและเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยได้กำหนดระเบียบวิธีการวิจัยซึ่งประกอบด้วย แผนแบบการวิจัย ประชากร กลุ่มตัวอย่าง ตัวแปรที่ศึกษา เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

แผนแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) ที่มีแผนแบบการวิจัยลักษณะกลุ่มตัวอย่างเดียว ตรวจสอบสมภาวะการณ์ ไม่มีการทดลอง (the one shot, non-experimental case study) ซึ่งเขียนเป็นแผนผัง (diagram) ได้ดังนี้

R หมายถึง ตัวอย่างที่ได้จากการสุ่ม

X หมายถึง ตัวแปรที่ศึกษา

O หมายถึง ข้อมูลที่ได้จากการศึกษา

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร ครู นักเรียน ของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จำนวน 3,977 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีจำนวน 482 คน ได้มาโดยตารางประมาณขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan)⁹⁸ สุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งประเภท (stratified random sampling) โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. จัดกลุ่มประชากรออกเป็น 2 กลุ่ม ประกอบด้วย ผู้บริหารและครู จำนวน 209 คน นักเรียน จำนวน 3,768 คน รวม 3,977 คน

2. สุ่มประชากรแต่ละกลุ่มตามสัดส่วนจำนวนขนาดกลุ่มตัวอย่าง ได้กลุ่มตัวอย่างจาก ผู้บริหารและครู 135 คน นักเรียน 347 คน รวมกลุ่มตัวอย่าง 482 คน รายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนประชากร

ประเภทของกลุ่มประชากร	จำนวนประชากร พ.ศ. 2559	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
1. ผู้บริหาร ครู	209	135
2. นักเรียน	3,768	347
รวม	3,977	482

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยตัวแปรพื้นฐานและตัวแปรที่ศึกษา ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. ตัวแปรพื้นฐาน ได้แก่ ตัวแปรที่เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย

1.1 เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง

2. ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ตัวแปรที่เกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนตามแนวคิดของกรมสามัญศึกษา 4 ด้าน ดังนี้

2.1 ด้านอาคารสถานที่ หมายถึง สภาพแวดล้อมที่เป็นวัตถุ เช่น บริเวณโรงเรียน อาคารเรียน อาคารประกอบต่างๆ วัสดุ ครุภัณฑ์ และอุปกรณ์ ซึ่งมีอิทธิพลต่อความรู้สึกและการจัดการเรียนการสอนของครูและการเรียนรู้ของนักเรียน

⁹⁸Krejcie Robert V. and Morgan Daryle W, "Determining Sample Size for Research Activities," *Journal for Education and Psychological Measurement* 3 (November 1970): 608.

2.2 ด้านการจัดการเรียนรู้ หมายถึง บรรยากาศการเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียน ตลอดจนการจัดบริเวณเพื่อส่งเสริมสนับสนุนทางวิชาการและประสบการณ์ที่นำไปสู่การเรียนรู้อย่างมีความสุขและมีประสิทธิภาพ

2.3 ด้านการบริหาร หมายถึง การดำเนินการต่างๆ ที่นำไปสู่ความสำเร็จในการปฏิบัติงาน โดยอาศัยความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคลากรในโรงเรียน

2.4 ด้านกลุ่มเพื่อน หมายถึง การให้ความช่วยเหลือเกื้อกูลกัน การมีส่วนร่วมในการทำงาน การช่วยเหลือด้านการเรียนการสอน ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน รักความสามัคคีระหว่างกลุ่มเพื่อน ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม โดยผู้ตอบแบบสอบถาม คือ ผู้บริหารและครู นักเรียน โรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จำนวน 482 คน รายละเอียดของแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (check list) จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหารและครู นักเรียน ที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ ในด้านต่างๆ 4 ด้าน คือ ด้านอาคารสถานที่ ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการบริหาร และด้านกลุ่มเพื่อน โดยแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าตามแนวคิดของลิเคิร์ท (Likert Five's Rating Scale) โดยผู้วิจัยกำหนดค่าดังนี้

5	คะแนน	หมายถึง	ระดับมากที่สุด
4	คะแนน	หมายถึง	ระดับมาก
3	คะแนน	หมายถึง	ระดับปานกลาง
2	คะแนน	หมายถึง	ระดับน้อย
1	คะแนน	หมายถึง	ระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด สอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือของทรศนีย์ วรารักษ์ ซึ่งเป็นแบบสอบถามเพื่อใช้ในการเก็บข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาค้นคว้าหลักการ แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวกับการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่จากเอกสาร ตำรา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือและพัฒนาเครื่องมือให้ครอบคลุมตามเนื้อหาของเรื่องที่วิจัยตามคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา

ขั้นที่ 2 ศึกษาและนำผลการศึกษามาสร้างเป็นเครื่องมือ ซึ่งผู้วิจัยได้นำเครื่องมือของทรศนีย์ วรารักษ์ ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถามมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) เท่ากับ 0.954 มาใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ขั้นที่ 3 นำแบบสอบถามที่ได้จากขั้นตอนที่ 2 ไปเก็บข้อมูลกับประชากร

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้ดำเนินไปอย่างถูกต้องตามระเบียบของทางราชการ ผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยทำบันทึกถึงคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากรเพื่อขอให้ออกหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลถึงผู้อำนวยการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ ตำบลบ้านเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8
2. การเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืน ผู้วิจัยได้ดำเนินการด้วยตนเอง
3. ระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ตั้งแต่วันที่ 1 ถึง 30 สิงหาคม 2560
4. เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา จำนวน 482 ฉบับ จากนั้นนำผลที่ได้มาวิเคราะห์

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาแล้ว ผู้วิจัยได้จัดกระทำข้อมูลโดยตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแล้วจัดระเบียบข้อมูลและลงรหัสของข้อมูล จากนั้นจึงนำข้อมูลดังกล่าวมาคำนวณค่าทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

สถิติในการวิเคราะห์

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้ค่าความถี่ (f) และค่าร้อยละ (%)

2. วิเคราะห์ระดับ สถิติที่ใช้คือ การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำผลที่ได้ไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ความหมายคะแนนเฉลี่ยคำตอบแล้วแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด)⁹⁹

คะแนนเฉลี่ย	4.51-5.00	หมายถึง	ระดับมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	3.51-4.50	หมายถึง	ระดับมาก
คะแนนเฉลี่ย	2.51-3.50	หมายถึง	ระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.51-2.50	หมายถึง	ระดับน้อย
คะแนนเฉลี่ย	1.00-1.50	หมายถึง	ระดับน้อยที่สุด

3. การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาภิเษกเคราะห์ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำเสนอในรูปของตารางและการพรรณนา ตามลักษณะของข้อมูล

สรุป

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. เพื่อศึกษาการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาภิเษกเคราะห์ 2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาภิเษกเคราะห์ งานวิจัยครั้งนี้มีลักษณะเป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารและครู นักเรียน ของโรงเรียนกาญจนาภิเษกเคราะห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จำนวน 482 คนเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับเกี่ยวกับการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ ตามแนวคิดของกรมสามัญศึกษา สถิติที่ใช้การวิจัย ได้แก่ ค่าความถี่ (f) ค่าร้อยละ (%) ค่ามัชฌิมเลขคณิต (arithmetic mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) และการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)

⁹⁹บุญชม ศรีสะอาด, การวิจัยเบื้องต้น, พิมพ์ครั้งที่ 9 (กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น, 2554), 103.

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) ทราบการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ 2) เปรียบเทียบการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ ตามความคิดเห็นของบุคลากรและนักเรียน จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง การบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์เป็นหน่วยวิเคราะห์ (unity of analysis) ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยส่งแบบสอบถามไปยังโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ ประกอบด้วยผู้บริหาร ครู จำนวน 135 คน นักเรียน จำนวน 347 คน รวมทั้งสิ้น 482 คน ได้แบบสอบถามคืนมาครบ คิดเป็นร้อยละ 100 แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอผลการวิเคราะห์โดยใช้ตารางประกอบคำบรรยาย จำแนกออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านอาคารสถานที่ ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการบริหาร และด้านกลุ่มเพื่อน

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านอาคารสถานที่ ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการบริหาร และด้านกลุ่มเพื่อน

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยครั้งนี้จากกลุ่มตัวอย่างโดยผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วยผู้บริหาร ครู จำนวน 135 คน นักเรียน จำนวน 347 คน รวมทั้งสิ้น 482 คน คิดเป็นร้อยละ 100 จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษาตำแหน่ง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตารางที่ 2 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	117	24.3
หญิง	365	75.7
รวม	482	100.0
2. อายุ		
10 - 15 ปี	230	47.7
16 - 20 ปี	117	24.3
21 - 25 ปี	20	4.2
26 - 30 ปี	17	3.5
31 - 35 ปี	23	4.8
36 - 40 ปี	25	5.2
41 - 45 ปี	19	3.9
46 - 50 ปี	20	4.2
51 - 55 ปี	5	1.0
56 - 60 ปี	6	1.2
รวม	482	100.0
ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	347	72.0
ปริญญาตรี	66	13.7
ปริญญาโท	65	13.5
ปริญญาเอก	4	0.8
รวม	482	100.0
ตำแหน่ง		
ผู้อำนวยการสถานศึกษา	1	0.2
รองผู้อำนวยการสถานศึกษา	4	0.8
ครู	130	27.0
นักเรียน	347	72.0
รวม	482	100.0

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเป็นเพศหญิง จำนวน 365 คน คิดเป็นร้อยละ 75.7 รองลงเป็นเพศชาย จำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 24.3 เป็นผู้มีอายุระหว่าง 10-15 ปี มากที่สุด 230 คน คิดเป็นร้อยละ 47.7 รองลงมาคือผู้มีอายุระหว่าง 16-20 ปี จำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 24.3 และน้อยที่สุดคือผู้มีช่วงอายุ 51-55 ปี จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1 ในด้านระดับการศึกษาพบว่า มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีมากที่สุด จำนวน 347 คน คิดเป็นร้อยละ 72.0 รองลงมาคือผู้มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 13.7 และน้อยที่สุดคือผู้มีระดับการศึกษาปริญญาเอก จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 0.8 ตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.2 ตำแหน่งรองผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 0.8 ตำแหน่งครู จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 27.0 และนักเรียน จำนวน 347 คน คิดเป็นร้อยละ 72.0

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาภิเษก 4 ด้าน ได้แก่ ด้านอาคารสถานที่ ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการบริหาร และด้านกลุ่มเพื่อน

ในการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาภิเษก 4 ด้าน ได้แก่ ด้านอาคารสถานที่ ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการบริหาร และด้านกลุ่มเพื่อน ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่ามัชฌิมเลขคณิต (arithmetic mean: μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation: σ) จากข้อมูลแบบสอบถาม แล้วนำค่ามัชฌิมเลขคณิตไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ ปรากฏผลในตารางที่ 3 ถึงตารางที่ 7

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาภิเษก 4 ด้าน ได้แก่ ด้านอาคารสถานที่ ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการบริหาร และด้านกลุ่มเพื่อน

(n = 482)

ระดับความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาภิเษก	μ	σ	ระดับ
1. ด้านอาคารสถานที่	4.17	0.60	มาก
2. ด้านการจัดการเรียนรู้	4.01	0.57	มาก
3. ด้านการบริหาร	4.33	0.50	มาก
4. ด้านกลุ่มเพื่อน	4.34	0.56	มาก
รวม	4.21	0.46	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่า ระดับความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาภิเษกเคราะห์ 4 ด้าน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.21, \sigma = 0.46$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านกลุ่มเพื่อน ($\mu = 4.34, \sigma = 0.56$) ด้านการบริหาร ($\mu = 4.33, \sigma = 0.50$) ด้านอาคารสถานที่ ($\mu = 4.17, \sigma = 0.60$) และด้านการจัดการเรียนรู้ ($\mu = 4.01, \sigma = 0.57$) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) พบว่า อยู่ระหว่าง 0.50 - 0.60 มีการกระจายของข้อมูลน้อยแสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 4 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาภิเษกเคราะห์ ด้านอาคารสถานที่
(n = 482)

ระดับความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ด้านอาคารสถานที่	μ	σ	ระดับ
1. วางแผนตกแต่งพื้นที่ทั้งหมดให้สวยงามกลมกลืนกับผังของโรงเรียน	4.12	0.87	มาก
2. อาคารเรียนและอาคารประกอบมีความมั่นคงแข็งแรงปลอดภัย	4.13	0.82	มาก
3. จัดพื้นที่ริมถนน และทางเดินสะอาดเป็นระเบียบ ปลูกต้นไม้ร่มรื่น สวยงาม	4.19	0.85	มาก
4. มีการทำความสะอาดบริเวณต่างๆ ภายในโรงเรียนอยู่เสมอ	4.13	0.84	มาก
5. ตกแต่งบริเวณทางเดินบนอาคารเรียนได้สวยงาม สะอาดเป็นระเบียบ	4.24	0.83	มาก
6. ห้องเรียนมีความสะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อย	4.18	0.74	มาก
7. สภาพภายในห้องเรียน เช่น แสงสว่าง การถ่ายเทของอากาศมีความเหมาะสม	4.15	0.78	มาก
8. การจัดให้มีสถานที่แหล่งเรียนรู้ เช่น ห้องสมุด สวนวิทยาศาสตร์ สวนเกษตร	4.16	0.76	มาก

ตารางที่ 4 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นที่มีต่อการบริหาร
สภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ ด้านอาคาร
สถานที่ (ต่อ)

(n = 482)

ระดับความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อม ของสถานศึกษาขนาดใหญ่ด้านอาคารสถานที่	μ	σ	ระดับ
9. การจัดห้องเรียนคอมพิวเตอร์ มีความสะอาดและเป็น ระเบียบ	4.13	0.81	มาก
10. การจัดห้องเรียนดนตรี-นาฏศิลป์ มีความสะอาดและเป็น ระเบียบ	4.25	0.82	มาก
11. การจัดห้องเรียนวิทยาศาสตร์ มีความพร้อม สะอาดและ เป็นระเบียบ	4.15	0.84	มาก
12. การจัดสถานที่ออกกำลังกาย เล่นกีฬา มีความเหมาะสม เพียงพอกับจำนวนบุคลากรและถูกสุขอนามัย	4.13	0.82	มาก
13. จัดโรงอาหารได้สะอาด ถูกหลักอนามัย	4.16	0.84	มาก
14. อุปกรณ์สำหรับรับประทานอาหารมีการจัดหาไว้อย่าง เพียงพอ	4.24	0.77	มาก
15. มีห้องน้ำ ห้องส้วม เพียงพอ สะอาดและถูกสุขลักษณะ	4.11	0.85	มาก
รวม	4.17	0.60	มาก

จากตารางที่ 4 พบว่า ระดับความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา
ขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ ด้านอาคารสถานที่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.17$,
 $\sigma = 0.60$) และเรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตมากไปหาน้อยได้ดังนี้ การจัดห้องเรียนดนตรี-นาฏศิลป์
มีความสะอาดและเป็นระเบียบ ($\mu = 4.25$, $\sigma = 0.82$) รองลงมาคือ อุปกรณ์สำหรับรับประทานอาหารมี
การจัดหาไว้อย่างเพียงพออยู่ ($\mu = 4.24$, $\sigma = 0.77$) และจัดพื้นที่ริมถนน และทางเดินสะอาดเป็น
ระเบียบ ปลูกต้นไม้ร่มรื่น สวยงาม ($\mu = 4.19$, $\sigma = 0.85$)

ตารางที่ 5 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ ด้านการจัดการเรียนรู้

(n = 482)

ระดับความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ด้านการจัดการเรียนรู้	μ	σ	ระดับ
1. การวางแผนการจัดการเรียนรู้ที่กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ สร้างสรรค์ แก้ปัญหาและตัดสินใจ	4.12	0.84	มาก
2. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนและรักโรงเรียน	4.16	0.88	มาก
3. การจัดการเรียนรู้โดยมีการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยี และสื่อที่สอดคล้องกับชุมชนธรรมชาติในท้องถิ่น	4.18	0.78	มาก
4. ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยคำนึงถึงผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.20	0.85	มาก
5. ครูมีความรู้ ความสามารถในวิชาที่สอน	4.12	0.86	มาก
6. ครูผู้สอนสนับสนุนให้นักเรียนได้แสดงออกอย่างเหมาะสมในทุกวิชาเรียน	4.09	0.85	มาก
7. มีการจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้เข้าร่วมตามความถนัดหรือความสนใจ	4.22	0.86	มาก
8. ครูเลือกใช้วิธีการวัดผลและประเมินผลเหมาะสมกับเนื้อหาวิชา	4.17	0.81	มาก
9. ครูมีการตรวจผลงานและแจ้งให้ทราบเสมอ	4.21	0.84	มาก
10. ครูสนับสนุนให้นักเรียนมีการอภิปราย ค้นคว้าทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน	4.06	0.86	มาก
11. มีการจัดการเรียนรู้โดยการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรม	3.72	0.91	มาก
12. ครูมีความยุติธรรม และคุณธรรมในการประเมินผลการเรียนของนักเรียน	3.58	0.94	มาก
13. มีการจัดนิทรรศการ ส่งเสริมให้นักเรียนค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน	3.74	0.84	มาก

ตารางที่ 5 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ ด้านการจัดการเรียนรู้ (ต่อ)

(n = 482)

ระดับความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ด้านการจัดการเรียนรู้	μ	σ	ระดับ
14. ครูมีการสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนสนใจวิชาที่เรียน	3.80	0.83	มาก
15. เปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นด้านวิชาการ	3.81	0.89	มาก
รวม	4.01	0.57	มาก

จากตารางที่ 5 พบว่า ระดับความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ ด้านการจัดการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.01$, S.D. = 0.57) และเรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตมากไปหาน้อยได้ดังนี้ มีการจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้เข้าร่วมตามความถนัดหรือความสนใจ ($\mu = 4.22$, $\sigma = 0.86$) รองลงมาคือ ครูมีการตรวจผลงานและแจ้งให้ทราบเสมอ ($\mu = 4.21$, $\sigma = 0.84$) และครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยคำนึงถึงผู้เรียนเป็นสำคัญ ($\mu = 4.20$, $\sigma = 0.85$) ตามลำดับ

ตารางที่ 6 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ ด้านการบริหาร

(n = 482)

ระดับความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ด้านการบริหาร	μ	σ	ระดับ
1. โรงเรียนมีแผนการพัฒนาโรงเรียนให้ก้าวหน้าอย่างเป็นรูปธรรม	4.35	0.66	มาก
2. โรงเรียนจัดหาสื่อ นวัตกรรมที่ทันสมัยมาช่วยในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	4.33	0.63	มาก
3. โรงเรียนจัดให้มีการพัฒนาเพื่อเพิ่มพูนความรู้และความก้าวหน้าของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง	4.32	0.75	มาก
4. โรงเรียนจัดให้มีการประชาสัมพันธ์ การดำเนินงานของโรงเรียน ให้ผู้ปกครอง และชุมชนทราบ	4.26	0.78	มาก

ตารางที่ 6 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นที่มีต่อการบริหาร
สภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ ด้านการบริหาร
(ต่อ)

(n = 482)

ระดับความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของ สถานศึกษาขนาดใหญ่ด้านการบริหาร	μ	σ	ระดับ
5. โรงเรียนเข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชน หรือวัดอย่างสม่ำเสมอ	4.34	0.76	มาก
6. โรงเรียนส่งเสริมสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมรูปแบบต่างๆ เพื่อให้นักเรียนเกิดความรัก ความสามัคคี และความผูกพัน ต่อสถานศึกษา	4.26	0.73	มาก
7. การจัดระบบรักษาความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินของ นักเรียนในโรงเรียน	4.31	0.73	มาก
8. การจัดให้มีสวัสดิการต่างๆ เช่น ทุนการศึกษา อาหาร กลางวัน ธนาคารออมทรัพย์ เพื่อช่วยเหลือนักเรียน	4.30	0.73	มาก
9. การเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นกับการ บริหารงาน	4.39	0.67	มาก
10. การจัดระเบียบ กฎเกณฑ์ของโรงเรียนสอดคล้องกับวิถีทาง ประชาธิปไตย และเหมาะสมกับสภาพของสังคมในปัจจุบัน	4.43	0.75	มาก
11. ผู้บริหารสนใจสอบถามเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวกับนักเรียน เช่น ผลการเรียน ความประพฤติ และครอบครัวของนักเรียน	4.28	0.86	มาก
12. ผู้บริหารร่วมสนทนา พูดคุย ให้ความเป็นกันเองกับนักเรียน และผู้ปกครอง	4.32	0.69	มาก
13. ผู้บริหารเสียสละและอุทิศเวลาให้โรงเรียน ครูและนักเรียน	4.37	0.70	มาก
14. ผู้บริหารส่งเสริมการพัฒนาและปรับปรุงสิ่งแวดล้อมภายใน โรงเรียนอยู่เสมอ	4.40	0.65	มาก
15. ผู้บริหารมีความเป็นธรรมต่อผู้ใต้บังคับบัญชาและเป็นผู้นำ ประชาธิปไตย	4.34	0.71	มาก
รวม	4.33	0.50	มาก

จากตารางที่ 6 พบว่า ระดับความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ ด้านการบริหาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.33$, $\sigma = 0.50$) และเรียงลำดับค่ามัธยฐานเลขคณิตมากไปหาน้อยได้ดังนี้ การจัดระเบียบ กฎเกณฑ์ของโรงเรียนสอดคล้องกับวิถีทางประชาธิปไตย และเหมาะสมกับสภาพของสังคมในปัจจุบัน ($\mu = 4.43$, $\sigma = 0.75$) รองลงมาคือ ผู้บริหารส่งเสริมการพัฒนาและปรับปรุงสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนอยู่เสมอ ($\mu = 4.40$, $\sigma = 0.65$) และการเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นกับการบริหารงาน ($\mu = 4.39$, $\sigma = 0.87$)

ตารางที่ 7 ค่ามัธยฐานเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ ด้านกลุ่มเพื่อน

(n = 482)

ระดับความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ด้านกลุ่มเพื่อน	μ	σ	ระดับ
1. การให้ความช่วยเหลือเกื้อกูลกันระหว่างครูแต่ละกลุ่มสาระในการร่วมงานกัน	4.30	0.70	มาก
2. ความไว้วางใจในการปรึกษาปัญหาระหว่างเพื่อนร่วมงาน	4.40	0.74	มาก
3. ความรักความสามัคคีระหว่างกลุ่มเพื่อนครูในโรงเรียน	4.28	0.71	มาก
4. ความภูมิใจของครูต่อโรงเรียนแห่งนี้	4.43	0.68	มาก
5. ความร่วมมือร่วมใจของครูในการรักษาชื่อเสียงและภาพพจน์ของโรงเรียน	4.30	0.69	มาก
รวม	4.34	0.56	มาก

จากตารางที่ 7 พบว่า ระดับความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ ด้านกลุ่มเพื่อน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.34$, $\sigma = 0.56$) และเรียงลำดับค่ามัธยฐานเลขคณิตมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ความภูมิใจของครูต่อโรงเรียนแห่งนี้ ($\mu = 4.43$, $\sigma = 0.68$) รองลงมาคือ ความไว้วางใจในการปรึกษาปัญหาระหว่างเพื่อนร่วมงาน ($\mu = 4.40$, $\sigma = 0.74$) และการให้ความช่วยเหลือเกื้อกูลกันระหว่างครูแต่ละกลุ่มสาระในการร่วมงานกัน ($\mu = 4.30$, $\sigma = 0.70$)

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านอาคารสถานที่ ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการบริหาร และด้านกลุ่มเพื่อน

ในการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านอาคารสถานที่ ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการบริหาร และด้านกลุ่มเพื่อน ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่ามัธยฐานเลขคณิต (arithmetic mean: μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation: σ) จากข้อมูลแบบสอบถาม แล้วนำค่ามัธยฐานเลขคณิตไปเปรียบเทียบเกณฑ์ ปรากฏผลในตารางที่ 8 ถึงตารางที่ 27

ตารางที่ 8 เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ จำแนกตามเพศ โดยรวม

(n = 482)

เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อ การบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา	เพศชาย		เพศหญิง		t	Sig.
	μ	σ	μ	σ		
1. ด้านอาคารสถานที่	4.18	0.62	4.16	0.60	0.340	0.97
2. ด้านการจัดการเรียนรู้	4.21	0.54	3.95	0.57	4.316	0.18
3. ด้านการบริหาร	4.38	0.46	4.32	0.51	1.176	0.08
4. ด้านกลุ่มเพื่อน	4.39	0.45	4.33	0.59	1.096	0.00
รวมเฉลี่ย	4.29	0.44	4.18	0.47	2.142	0.09

จากตารางที่ 8 พบว่า เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ จำแนกตามเพศ โดยรวม พบว่า ผู้บริหาร ครู และนักเรียน โรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ ที่มีเพศต่างกัน มีความเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาโดยรวมไม่แตกต่างกัน โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 9 เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ พิเศษของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ จำแนกตามเพศ ด้านอาคารสถานที่

(n = 482)

เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อ การบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา	เพศชาย		เพศหญิง		t	Sig.
	μ	σ	μ	σ		
1. วางแผนตกแต่งพื้นที่ทั้งหมดให้สวยงาม กลมกลืนกับผังของโรงเรียน	4.23	0.93	4.08	0.85	1.605	0.02
2. อาคารเรียนและอาคารประกอบมีความ มั่นคงแข็งแรงปลอดภัย	4.24	0.83	4.10	0.81	1.594	0.31
3. จัดพื้นที่ริมถนน และทางเดินสะอาดเป็น ระเบียบ ปูก้นไม้ร่มรื่น สวยงาม	4.19	0.90	4.19	0.83	0.019	0.61
4. มีการทำความสะอาดบริเวณต่างๆ ภายใน โรงเรียนอยู่เสมอ	4.03	0.91	4.16	0.82	-1.487	0.77
5. ตกแต่งบริเวณทางเดินบนอาคารเรียนได้ สวยงาม สะอาดเป็นระเบียบ	4.26	0.79	4.23	0.84	0.394	0.69
6. ห้องเรียนมีความสะอาดเป็นระเบียบ เรียบร้อย	4.21	0.75	4.17	0.73	0.526	0.27
7. สภาพภายในห้องเรียน เช่น แสงสว่าง การ ถ่ายเทของอากาศมีความเหมาะสม	4.21	0.79	4.13	0.78	0.922	0.59
8. การจัดให้มีสถานที่แหล่งเรียนรู้ เช่น ห้องสมุด สวนวิทยาศาสตร์ สวนเกษตร	4.16	0.73	4.16	0.77	0.009	0.42
9. การจัดห้องเรียนคอมพิวเตอร์ มีความ สะอาดและเป็นระเบียบ	4.18	0.82	4.12	0.81	0.684	0.80
10. การจัดห้องเรียนดนตรี-นาฏศิลป์ มีความ สะอาดและเป็นระเบียบ	4.26	0.79	4.24	0.82	0.243	0.33
11. การจัดห้องเรียนวิทยาศาสตร์ มีความ พร้อม สะอาดและเป็นระเบียบ	4.19	0.81	4.14	0.85	0.509	0.52
12. การจัดสถานที่ออกกำลังกาย เล่นกีฬา มีความเหมาะสม เพียงพอกับจำนวน บุคลากรและถูกสุขอนามัย	4.07	0.76	4.15	0.83	-0.979	0.02

ตารางที่ 9 เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่
พิเศษของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ จำแนกตามเพศ ด้านอาคารสถานที่ (ต่อ)

(n = 482)

เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อ การบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา	เพศชาย		เพศหญิง		t	Sig.
	μ	σ	μ	σ		
13.จัดโรงอาหารได้สะอาด ถูกหลักอนามัย	4.21	0.87	4.15	0.83	0.765	0.60
14.อุปกรณ์สำหรับรับประทานอาหารมีการ จัดหาไว้อย่างเพียงพอ	4.25	0.78	4.24	0.77	0.150	0.68
15.มีห้องน้ำ ห้องส้วม เพียงพอ สะอาดและถูก สุขลักษณะ	4.03	0.97	4.14	0.81	-1.132	0.51
รวมเฉลี่ย	4.18	0.62	4.16	0.60	0.340	0.97

จากตารางที่ 9 พบว่า เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมใน
สถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ จำแนกตามเพศ ด้านอาคารสถานที่จำแนกเป็น
รายข้อพบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน เพศชาย ระดับค่าเฉลี่ย (μ) อยู่ระหว่าง 4.03-4.25 ส่วนเพศหญิง
ระดับค่าเฉลี่ย (μ) อยู่ระหว่าง 4.08-4.24

ตารางที่ 10 เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่
ของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ จำแนกตามเพศ ด้านการจัดการเรียนรู้

(n = 482)

เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อ การบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา	เพศชาย		เพศหญิง		t	Sig.
	μ	σ	μ	σ		
1. การวางแผนการจัดการเรียนรู้ที่กระตุ้นให้ ผู้เรียนรู้จักคิด วิเคราะห์ สร้างสรรค์ แก้ปัญหาและตัดสินใจ	4.21	0.79	4.10	0.85	1.224	0.66
2. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้ผู้เรียนมี ความกระตือรือร้นในการเรียนและรัก โรงเรียน	4.25	0.82	4.14	0.90	1.184	0.37
3. การจัดการเรียนรู้โดยมีการใช้ภูมิปัญญา ท้องถิ่น เทคโนโลยีและสื่อที่สอดคล้องกับ ชุมชนธรรมชาติในท้องถิ่น	4.20	0.72	4.17	0.80	0.290	0.15

ตารางที่ 10 เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาภิเษก จําแนกตามเพศ ด้านการจัดการเรียนรู้ (ต่อ)

(n = 482)

เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา	เพศชาย		เพศหญิง		t	Sig.
	μ	σ	μ	σ		
4. ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยคำนึงถึงผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.25	0.81	4.18	0.86	0.777	0.23
5. ครูมีความรู้ ความสามารถในวิชาที่สอน	4.29	0.77	4.07	0.89	2.403	0.47
6. ครูผู้สอนสนับสนุนให้นักเรียนได้แสดงออกอย่างเหมาะสมในทุกวิชาเรียน	4.15	0.79	4.08	0.87	0.756	0.15
7. มีการจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้เข้าร่วมตามความถนัดหรือความสนใจ	4.27	0.86	4.21	0.85	0.749	1.00
8. ครูเลือกใช้วิธีการวัดผลและประเมินผลเหมาะสมกับเนื้อหาวิชา	4.19	0.79	4.16	0.82	0.306	0.31
9. ครูมีการตรวจผลงานและแจ้งให้ทราบเสมอ	4.30	0.79	4.18	0.85	1.302	0.42
10. ครูสนับสนุนให้นักเรียนมีการอภิปรายค้นคว้าทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน	4.10	0.78	4.05	0.89	0.611	0.02
11. มีการจัดการเรียนรู้โดยการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรม	4.25	0.73	3.55	0.90	7.619	0.00
12. ครูมีความยุติธรรม และคุณธรรมในการประเมินผลการเรียนของนักเรียน	4.09	0.82	3.42	0.92	7.113	0.04
13. การวางแผนการจัดการเรียนรู้ที่กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักคิด วิเคราะห์ สร้างสรรค์แก้ปัญหาและตัดสินใจ	4.21	0.79	4.10	0.85	1.224	0.66
14. มีการจัดนิทรรศการ ส่งเสริมให้นักเรียนค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน	4.21	0.75	3.59	0.82	7.280	0.05
15. ครูมีการสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนสนใจวิชาที่เรียน	4.18	0.65	3.67	0.84	5.965	0.00

ตารางที่ 10 เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาภิเษก จําแนกตามเพศ ด้านการจัดการเรียนรู้ (ต่อ)

(n = 482)

เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา	เพศชาย		เพศหญิง		t	Sig.
	μ	σ	μ	σ		
16.เปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นด้านวิชาการ	4.19	0.77	3.69	0.90	5.380	0.00
รวมเฉลี่ย	4.21	0.54	3.95	0.57	4.316	0.18

จากตารางที่ 10 พบว่า เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาภิเษก จําแนกตามเพศ ด้านการจัดการเรียนรู้เป็นรายข้อพบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน เพศชาย ระดับค่าเฉลี่ย (μ) อยู่ระหว่าง 4.09-4.30 ส่วนเพศหญิง ระดับค่าเฉลี่ย (μ) อยู่ระหว่าง 3.42-4.21

ตารางที่ 11 เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาภิเษก จําแนกตามเพศ ด้านการบริหาร

(n = 482)

เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา	เพศชาย		เพศหญิง		t	Sig.
	μ	σ	μ	σ		
1. โรงเรียนมีแผนการพัฒนาโรงเรียนให้ก้าวหน้าอย่างเป็นรูปธรรม	4.40	0.59	4.33	0.68	1.006	0.11
2. โรงเรียนจัดหาสื่อ นวัตกรรมที่ทันสมัยมาช่วยในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	4.44	0.58	4.30	0.64	2.069	0.76
3. โรงเรียนจัดให้มีการพัฒนาเพื่อเพิ่มพูนความรู้และความก้าวหน้าของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง	4.44	0.64	4.28	0.78	2.113	0.44
4. โรงเรียนจัดให้มีการประชาสัมพันธ์ การดำเนินงานของโรงเรียน ให้ผู้ปกครอง และชุมชนทราบ	4.33	0.71	4.24	0.80	1.115	0.09

ตารางที่ 11 เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ จำแนกตามเพศ ด้านการบริหาร (ต่อ)

(n = 482)

เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา	เพศชาย		เพศหญิง		t	Sig.
	μ	σ	μ	σ		
5. โรงเรียนเข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชน หรือวัดอย่างสม่ำเสมอ	4.41	0.65	4.32	0.79	1.079	0.05
6. โรงเรียนส่งเสริมสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมรูปแบบต่างๆ เพื่อให้นักเรียนเกิดความรัก ความสามัคคี และความผูกพันต่อสถานศึกษา	4.28	0.71	4.26	0.78	0.304	0.20
7. การจัดระบบรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักเรียนในโรงเรียน	4.30	0.70	4.31	0.74	-0.170	0.25
8. การจัดให้มีสวัสดิการต่างๆ เช่น ทุนการศึกษา อาหารกลางวัน ธนาคารออมทรัพย์ เพื่อช่วยเหลือนักเรียน	4.35	0.69	4.28	0.75	0.839	0.17
9. การเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นกับการบริหารงาน	4.38	0.67	4.40	0.68	-0.302	0.54
10.การจัดระเบียบ กฎเกณฑ์ของโรงเรียน สอดคล้องกับวิถีทางประชาธิปไตย และเหมาะสมกับสภาพของสังคมในปัจจุบัน	4.37	0.74	4.45	0.75	-1.010	0.58
11.ผู้บริหารสนใจสอบถามเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวกับนักเรียน เช่น ผลการเรียน ความประพฤติ และครอบครัวของนักเรียน	4.31	0.76	4.27	0.89	0.423	0.27
12.ผู้บริหารร่วมสนทนา พูดคุย ให้ความเป็นกันเองกับนักเรียนและผู้ปกครอง	4.32	0.63	4.32	0.71	0.036	0.13
13.ผู้บริหารเสียสละและอุทิศเวลาให้โรงเรียน ครูและนักเรียน	4.41	0.67	4.35	0.71	0.760	0.49
14.ผู้บริหารส่งเสริมการพัฒนาและปรับปรุงสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนอยู่เสมอ	4.43	0.59	4.39	0.67	0.594	0.06

ตารางที่ 11 เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ จำแนกตามเพศ ด้านการบริหาร (ต่อ)

(n = 482)

เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อ การบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา	เพศชาย		เพศหญิง		t	Sig.
	μ	σ	μ	σ		
15. ผู้บริหารมีความเป็นธรรมต่อผู้ใต้บังคับบัญชาและเป็นผู้นำประชาธิปไตย	4.50	0.63	4.29	0.72	2.907	0.24
รวมเฉลี่ย	4.38	0.46	4.32	0.51	1.176	0.08

จากตารางที่ 11 พบว่า เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ จำแนกตามเพศ ด้านการบริหารเป็นรายข้อพบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน เพศชาย ระดับค่าเฉลี่ย (μ) อยู่ระหว่าง 4.28-4.50 ส่วนเพศหญิง ระดับค่าเฉลี่ย (μ) อยู่ระหว่าง 4.24-4.45

ตารางที่ 12 เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ จำแนกตามเพศ ด้านกลุ่มเพื่อน

(n = 482)

เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อ การบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา	เพศชาย		เพศหญิง		t	Sig.
	μ	σ	μ	σ		
1. การให้ความช่วยเหลือเกื้อกูลกันระหว่างครูแต่ละกลุ่มสาระในการร่วมงานกัน	4.34	0.65	4.28	0.71	0.770	0.18
2. ความไว้วางใจในการปรึกษาปัญหาระหว่างเพื่อนร่วมงาน	4.44	0.66	4.39	0.76	0.600	0.06
3. ความรักความสามัคคีระหว่างกลุ่มเพื่อครูในโรงเรียน	4.38	0.63	4.25	0.73	1.734	0.28
4. ความภูมิใจของครูต่อโรงเรียนแห่งนี้	4.48	0.58	4.41	0.71	0.933	0.02
5. ความร่วมมือร่วมใจของครูในการรักษาชื่อเสียงและภาพพจน์ของโรงเรียน	4.32	0.57	4.30	0.72	0.359	0.02
รวมเฉลี่ย	4.39	0.45	4.33	0.59	1.096	0.00

จากตารางที่ 12 พบว่า เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาภิเษกสรรค์ จำแนกตามเพศ ด้านกลุ่มเพื่อนเป็นรายข้อพบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน เพศชาย ระดับค่าเฉลี่ย (μ) อยู่ระหว่าง 4.32-4.48 ส่วนเพศหญิง ระดับค่าเฉลี่ย (μ) อยู่ระหว่าง 4.25-4.41

ตารางที่ 13 เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาภิเษกสรรค์ จำแนกตามอายุ โดยรวม (n = 482)

เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา	อายุ												F	Sig.								
	10-15 ปี		16-20 ปี		21-25 ปี		26-30 ปี		31-35 ปี		36-40 ปี				41-45 ปี		46-50 ปี		51-55 ปี		56-60 ปี	
	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ			μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ
1. ด้านอาคารสถานที่	4.17	0.60	4.08	0.66	4.15	0.58	4.29	0.50	4.21	0.70	4.38	0.40	4.28	0.53	4.20	0.79	4.11	0.45	3.92	1.10	0.869	0.55
2. ด้านการจัดการเรียนรู้	3.95	0.52	3.84	0.58	4.25	0.45	4.29	0.53	4.31	0.64	4.35	0.37	4.30	0.48	4.18	0.72	4.47	0.33	3.94	1.10	5.622	0.00
3. ด้านการบริหาร	4.28	0.50	4.30	0.57	4.39	0.42	4.48	0.35	4.48	0.43	4.46	0.41	4.40	0.26	4.45	0.34	4.51	0.33	4.13	0.97	1.284	0.24
4. ด้านกลุ่มเพื่อน	4.27	0.59	4.36	0.63	4.48	0.34	4.53	0.32	4.42	0.50	4.47	0.40	4.46	0.45	4.47	0.28	4.48	0.46	4.10	0.82	1.362	0.20
รวมเฉลี่ย	4.16	0.45	4.14	0.49	4.32	0.35	4.40	0.39	4.35	0.52	4.42	0.32	4.37	0.37	4.32	0.43	4.39	0.32	4.03	0.99	2.413	0.01

จากตารางที่ 13 พบว่า เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาภิเษกสรรค์ จำแนกตามอายุ โดยรวม พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน อายุ 10-15 ปี ระดับค่าเฉลี่ย (μ) อยู่ระหว่าง 3.95-4.28 อายุ 16-20 ปี ระดับค่าเฉลี่ย (μ) อยู่ระหว่าง 3.84-4.36 อายุ 21-25 ปี ระดับค่าเฉลี่ย (μ) อยู่ระหว่าง 4.15-4.48 อายุ 26-30 ปี ระดับค่าเฉลี่ย (μ) อยู่ระหว่าง 4.29-4.53 อายุ 31-35 ปี ระดับค่าเฉลี่ย (μ) อยู่ระหว่าง 4.21-4.48 อายุ 36-40 ปี ระดับค่าเฉลี่ย (μ) อยู่ระหว่าง 4.35-4.47 อายุ 41-45 ปี ระดับค่าเฉลี่ย (μ) อยู่ระหว่าง 4.28-4.46 อายุ 46-50 ปี ระดับค่าเฉลี่ย (μ) อยู่ระหว่าง 4.18-4.47 อายุ 51-55 ปี ระดับค่าเฉลี่ย (μ) อยู่ระหว่าง 4.11-4.51 อายุ 56-60 ปี ระดับค่าเฉลี่ย (μ) อยู่ระหว่าง 3.92-4.13

ตารางที่ 14 เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริการสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาภิเษกาที่ จำแนกตามอายุเป็นรายข้อ
จำแนกตามด้านอาคารสถานที่

(n = 482)

เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริการสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา	อายุ														F	Sig.										
	10-15 ปี		16-20 ปี		21-25 ปี		26-30 ปี		31-35 ปี		36-40 ปี		41-45 ปี				46-50 ปี		51-55 ปี		56-60 ปี					
	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ			μ	σ	μ	σ	μ	σ				
1. วางแผนตกแต่งพื้นที่ทั้งหมดให้สวยงามกลมกลืนกับผังของโรงเรียน	4.12	0.79	3.98	0.96	4.20	0.83	4.06	0.83	4.06	1.09	4.32	1.09	4.22	1.09	4.32	0.69	4.26	0.87	4.25	1.02	4.40	0.89	4.33	1.03	0.66	
2. อาคารเรียนและอาคารประกอบมีความมั่นคงแข็งแรงปลอดภัย	4.15	0.76	4.03	0.93	4.25	0.72	4.06	0.83	4.06	0.83	4.06	0.83	4.00	0.91	4.36	0.64	4.26	0.65	4.35	0.99	4.00	0.71	4.00	1.10	0.63	
3. จัดพื้นที่ริมนถนน และทางเดินสะอาดเป็นระเบียบ ปลูกต้นไม้ร่มรื่น สวยงาม	4.21	0.81	4.09	0.89	4.15	0.81	4.18	0.88	4.17	1.03	4.48	0.65	4.32	0.75	4.25	0.91	4.32	0.75	4.25	0.91	3.80	0.45	3.83	1.60	0.62	
4. มีการทำความสะอาดบริเวณต่างๆ ภายในโรงเรียนอยู่เสมอ	4.20	0.84	4.02	0.87	4.10	0.64	4.12	0.86	4.04	0.83	4.04	0.79	4.16	0.69	4.25	1.12	4.00	0.71	4.25	1.12	4.00	0.71	3.67	1.03	0.67	
5. ตกแต่งบริเวณทางเดินบนอาคารเรียนใต้สวยงาม สะอาดเป็นระเบียบ	4.22	0.79	4.19	0.91	4.00	1.08	4.06	0.75	4.48	0.79	4.52	0.65	4.58	0.51	4.05	1.05	4.40	0.55	4.25	0.64	4.20	0.84	4.00	1.27	0.57	
6. ห้องเรียนมีความสะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อย	4.15	0.74	4.12	0.75	4.15	0.75	4.35	0.71	4.30	0.71	4.48	0.65	4.26	0.73	4.25	0.64	4.20	0.85	4.25	0.85	4.00	0.71	3.67	1.51	0.45	
7. สภาพภายในห้องเรียน เช่น แสงสว่าง การถ่ายเทของอากาศมีความเหมาะสม	4.14	0.76	4.10	0.82	4.00	0.80	4.53	0.51	4.17	0.78	4.28	0.54	4.21	0.79	4.25	0.85	4.00	0.71	4.25	0.85	4.00	0.71	3.67	1.51	0.45	
8. การจัดให้มีสถานที่แหล่งเรียนรู้ เช่น ห้องสมุด สวนวิทยาศาสตร์ สวนเกษตร	4.16	0.73	4.08	0.80	4.05	0.76	4.47	0.62	4.26	0.75	4.36	0.76	4.32	0.82	4.20	0.77	4.00	0.71	4.20	0.77	4.00	0.71	3.83	1.17	0.44	
9. การจัดห้องเรียนคอมพิวเตอร์ มีความสะอาดและเป็นระเบียบ	4.22	0.78	3.98	0.85	4.15	0.93	4.29	0.59	4.04	0.88	4.04	0.68	4.21	0.71	4.15	1.09	3.80	0.45	4.15	1.09	3.80	0.45	4.00	0.89	1.027	0.42

ตารางที่ 15 เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ จำแนกตามอายุเป็นรายข้อ
 จำแนกตามด้านอาคารสถานที่

(n = 482)

	อายุ																		F	Sig.						
	10-15 ปี		16-20 ปี		21-25 ปี		26-30 ปี		31-35 ปี		36-40 ปี		41-45 ปี		46-50 ปี		51-55 ปี				56-60 ปี					
	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ			μ	σ				
เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อ การบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา																										
10.วางแผนตกแต่งพื้นที่ทั้งหมดให้สวยงาม กลมกลืนกับผังของโรงเรียน	4.12	0.79	3.98	0.96	4.20	0.83	4.06	1.09	4.22	1.09	4.32	0.69	4.26	0.87	4.25	1.02	4.40	0.89	4.33	1.03	4.00	0.71	4.00	1.10	0.726	0.66
11.อาคารเรียนและอาคารประกอบมีความมั่นคง แข็งแรงปลอดภัย	4.15	0.76	4.03	0.93	4.25	0.72	4.06	0.83	4.00	0.91	4.36	0.64	4.26	0.65	4.35	0.99	4.00	0.71	4.00	1.10	4.00	0.71	4.00	1.10	0.783	0.63
12.จัดพื้นที่ริมนอน และทางเดินสะอาดเป็น ระเบียบ ปูสุ่มไม่รุ้มีพื้นที่ สว่างงาม	4.21	0.81	4.09	0.89	4.15	0.81	4.18	0.88	4.17	1.03	4.48	0.65	4.32	0.75	4.25	0.91	3.80	0.45	3.83	1.60	3.80	0.45	3.83	1.60	0.801	0.62
13.มีการทำความสะอาดบริเวณต่างๆ ภายใน โรงเรียนอยู่เสมอ	4.20	0.84	4.02	0.87	4.10	0.64	4.12	0.86	4.04	0.83	4.04	0.79	4.16	0.69	4.25	1.12	4.00	0.71	3.67	1.03	4.00	0.71	3.67	1.03	0.748	0.67
14.ตกแต่งบริเวณทางเดินบนอาคารเรียนได้ สวยงาม สะอาดเป็นระเบียบ	4.22	0.79	4.19	0.91	4.00	1.08	4.06	0.75	4.48	0.79	4.52	0.65	4.58	0.51	4.05	1.05	4.40	0.55	4.50	0.55	4.40	0.55	4.50	0.55	1.431	0.17
15.ห้องเรียนมีความสะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อย สว่าง ทัศนียภาพดี	4.15	0.74	4.12	0.75	4.15	0.75	4.35	0.71	4.30	0.71	4.48	0.65	4.26	0.73	4.25	0.64	4.20	0.84	4.00	1.27	4.20	0.84	4.00	1.27	0.853	0.57
16.สภาพภายในห้องเรียน เช่น แสงสว่าง การ ถ่ายเทของอากาศมีความเหมาะสม	4.14	0.76	4.10	0.82	4.00	0.80	4.53	0.51	4.17	0.78	4.28	0.54	4.21	0.79	4.25	0.85	4.00	0.71	3.67	1.51	4.00	0.71	3.67	1.51	0.987	0.45
17.การจัดให้มีสถานที่แหล่งเรียนรู้ เช่น ห้องสมุด สวนวิทยาศาสตร์ สโมสร	4.16	0.73	4.08	0.80	4.05	0.76	4.47	0.62	4.26	0.75	4.36	0.76	4.32	0.82	4.20	0.77	4.00	0.71	3.83	1.17	4.00	0.71	3.83	1.17	0.999	0.44
18.การจัดห้องเรียนคอมพิวเตอร์ มีความสะอาด และเป็นระเบียบ	4.22	0.78	3.98	0.85	4.15	0.93	4.29	0.59	4.04	0.88	4.04	0.68	4.21	0.71	4.15	1.09	3.80	0.45	4.00	0.89	3.80	0.45	4.00	0.89	1.027	0.42

**ตารางที่ 14 เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัยเป็นรายข้อ
จำแนกตามด้านอาคารสถานที่ (ต่อ)**

(n = 482)

	อายุ												F	Sig.									
	10-15 ปี		16-20 ปี		21-25 ปี		26-30 ปี		31-35 ปี		36-40 ปี				41-45 ปี		46-50 ปี		51-55 ปี		56-60 ปี		
	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ			μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ	
เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา	4.26	0.77	4.15	0.88	4.15	0.88	4.41	0.62	4.26	0.92	4.64	0.64	4.26	0.73	4.35	0.88	4.20	0.84	3.67	1.51	1.347	0.21	
19. การจัดห้องเรียนดนตรี-นาฏศิลป์ มีความสะอาดและเป็นระเบียบ	4.18	0.79	4.00	0.91	4.10	0.91	4.29	0.77	4.26	0.92	4.40	0.65	4.21	0.86	4.15	0.93	4.00	1.00	4.33	1.21	0.861	0.56	
20. การจัดห้องเรียนวิทยาศาสตร์ มีความพร้อมสะอาดและเป็นระเบียบ	4.19	0.81	4.05	0.86	4.10	0.72	4.29	0.69	4.04	0.83	4.24	0.66	4.21	0.86	4.10	0.91	3.80	0.45	3.33	1.21	1.152	0.32	
21. การจัดสถานที่ออกกำลังกาย เล่นกีฬา มีความเหมาะสม เพียงพอกับจำนวนบุคลากรและถูกสุขอนามัย	4.10	0.83	4.12	0.87	4.35	0.81	4.29	0.59	4.30	0.70	4.48	0.65	4.21	0.63	4.20	1.24	4.40	0.55	3.83	1.60	0.935	0.50	
22. จัดโรงอาหารได้สะอาด ถูกหลักอนามัย	4.19	0.77	4.20	0.81	4.25	0.72	4.53	0.62	4.22	0.67	4.68	0.48	4.42	0.69	4.10	0.91	4.40	0.55	4.00	1.10	1.627	0.11	
23. อุปกรณ์สำหรับรับประทานอาหารมีการจัดหาไว้อย่างเพียงพอ	4.02	0.93	4.14	0.81	4.20	0.70	4.35	0.61	4.35	0.65	4.32	0.75	4.32	0.58	4.05	1.05	4.20	0.45	3.83	1.17	1.036	0.41	
24. มีห้องน้ำ เพียงพอ สะอาดและถูกสุขลักษณะ	4.17	0.60	4.08	0.66	4.15	0.58	4.29	0.50	4.21	0.70	4.38	0.40	4.28	0.53	4.20	0.79	4.11	0.45	3.92	1.10	0.869	0.55	
รวมเฉลี่ย																							

จากตารางที่ 14 พบว่า เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัยเป็นรายข้อ จำแนกตามด้านอาคารสถานที่ พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน อายุ 10-15 ปี ระดับค่าเฉลี่ย (μ) อยู่ระหว่าง 4.02-4.26 อายุ 16-20 ปี ระดับค่าเฉลี่ย (μ) อยู่ระหว่าง 3.98-4.20 อายุ 21-25 ปี ระดับค่าเฉลี่ย (μ) อยู่ระหว่าง 4.00-4.35 อายุ 26-30 ปี ระดับค่าเฉลี่ย (μ) อยู่ระหว่าง 4.06-4.53 อายุ 31-35 ปี ระดับค่าเฉลี่ย (μ) อยู่ระหว่าง 4.00-4.48 อายุ 36-40 ปี ระดับค่าเฉลี่ย (μ) อยู่ระหว่าง 4.04-4.68 อายุ 41-45 ปี ระดับค่าเฉลี่ย (μ) อยู่ระหว่าง 4.21-4.58 อายุ 46-50 ปี ระดับค่าเฉลี่ย (μ) อยู่ระหว่าง 4.05-4.35 อายุ 51-55 ปี ระดับค่าเฉลี่ย (μ) อยู่ระหว่าง 3.80-4.40 อายุ 56-60 ปี ระดับค่าเฉลี่ย (μ) อยู่ระหว่าง 3.33-4.50

ตารางที่ 16 เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ จำแนกตามอายุเป็นรายข้อ
จำแนกตามด้านการจัดการเรียนรู้

(n = 482)

เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อ การบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา	อายุ																		F	Sig.		
	10-15 ปี		16-20 ปี		21-25 ปี		26-30 ปี		31-35 ปี		36-40 ปี		41-45 ปี		46-50 ปี		51-55 ปี				56-60 ปี	
	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ			μ	σ
1. การวางแผนการจัดการเรียนรู้ที่กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักคิด วิเคราะห์ สร้างสรรค์ แก้ปัญหา และตัดสินใจ	4.10	0.82	4.02	0.89	4.15	0.82	4.29	0.69	4.22	0.90	4.56	0.51	4.32	0.67	4.00	1.03	4.60	0.55	3.67	1.51	1.643	0.10
2. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนและรักโรงเรียน	4.17	0.88	4.09	0.91	4.15	0.86	4.41	0.62	4.26	0.96	4.12	0.93	4.21	0.71	4.15	0.99	4.40	0.55	4.00	1.27	0.338	0.96
3. การจัดการเรียนรู้โดยมีการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยี และสื่อที่สอดคล้องกับชุมชน ธรรมชาติในท้องถิ่น	4.17	0.77	4.10	0.79	4.10	0.79	4.29	0.69	4.26	0.92	4.40	0.71	4.42	0.69	4.05	0.89	4.60	0.55	4.00	0.63	0.909	0.52
4. ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยคำนึงถึงผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.20	0.85	4.12	0.88	4.25	0.72	4.35	0.86	4.30	0.97	4.20	0.58	4.26	0.65	4.10	1.07	4.40	0.55	4.17	1.17	0.296	0.98
5. ครูมีความรู้ความสามารถในวิชาที่สอน	4.09	0.86	4.06	0.90	4.20	0.77	4.24	0.66	4.17	0.89	4.44	0.71	4.42	0.69	4.00	0.97	4.80	0.45	3.50	1.23	1.538	0.13
6. ครูผู้สอนสนับสนุนให้นักเรียนได้แสดงออกอย่างเหมาะสมในทุกวิชาเรียน	4.11	0.86	3.98	0.87	4.15	0.75	4.18	0.81	4.17	0.78	4.28	0.68	4.16	0.60	4.00	1.17	4.20	0.84	4.00	1.27	0.465	0.90

จากตารางที่ 15 พบว่า เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาภิเษราชที่ จำแนกตามอายุเป็นรายข้อ จำแนกตามจัดการเรียนรู้ พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน อายุ 10-15 ปี ระดับค่าเฉลี่ย (μ) อยู่ระหว่าง 3.38-4.24 อายุ 16-20 ปี ระดับค่าเฉลี่ย (μ) อยู่ระหว่าง 3.20-4.12 อายุ 21-25 ปี ระดับค่าเฉลี่ย (μ) อยู่ระหว่าง 4.00-4.50 อายุ 26-30 ปี ระดับค่าเฉลี่ย (μ) อยู่ระหว่าง 4.06-4.47 อายุ 31-35 ปี ระดับค่าเฉลี่ย (μ) อยู่ระหว่าง 4.17-4.52 อายุ 36-40 ปี ระดับค่าเฉลี่ย (μ) อยู่ระหว่าง 4.12-4.56 อายุ 41-45 ปี ระดับค่าเฉลี่ย (μ) อยู่ระหว่าง 4.16-4.47 อายุ 46-50 ปี ระดับค่าเฉลี่ย (μ) อยู่ระหว่าง 3.95-4.60 อายุ 51-55 ปี ระดับค่าเฉลี่ย (μ) อยู่ระหว่าง 4.00-4.80 อายุ 56-60 ปี ระดับค่าเฉลี่ย (μ) อยู่ระหว่าง 3.50-4.50

ตารางที่ 17 เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาภิเษราชที่ จำแนกตามอายุเป็นราย

ข้อ จำแนกตามการบริหาร

(n = 482)

	อายุ												F	Sig.								
	10-15 ปี		16-20 ปี		21-25 ปี		26-30 ปี		31-35 ปี		36-40 ปี				41-45 ปี		46-50 ปี		51-55 ปี		56-60 ปี	
	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ		
เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา																						
1. โรงเรียนมีแผนการพัฒนาโรงเรียนให้ก้าวหน้า	4.25	0.65	4.35	0.71	4.55	0.67	4.35	0.49	4.61	0.58	4.64	0.49	4.42	0.61	4.55	0.61	4.40	0.55	4.17	0.75	2.036	0.03
2. โรงเรียนจัดหาลือ นวัตกรรมที่ทันสมัยมาช่วยในการจัดการเรียนการสอน	4.26	0.63	4.33	0.68	4.45	0.51	4.47	0.51	4.48	0.59	4.36	0.57	4.32	0.58	4.65	0.59	4.60	0.55	4.33	0.52	1.329	0.22
3. โรงเรียนจัดให้มีการพัฒนาเพื่อเพิ่มพูนความรู้และความก้าวหน้าของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง	4.24	0.78	4.29	0.80	4.40	0.68	4.53	0.51	4.52	0.59	4.48	0.65	4.53	0.51	4.45	0.61	4.60	0.55	4.17	1.17	1.136	0.34
4. โรงเรียนจัดให้มีการประชาสัมพันธ์ การดำเนินงานของโรงเรียน ให้ผู้ปกครอง และชุมชนทราบ	4.25	0.80	4.22	0.83	4.10	0.79	4.41	0.62	4.39	0.66	4.32	0.63	4.42	0.51	4.35	0.59	4.60	0.55	4.00	1.55	0.586	0.81

ตารางที่ 16 เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริการสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาภิเษกาภเคราะห์ จำแนกตามอายุเป็นรายข้อ
จำแนกตามด้านการบริหาร (ต่อ)

(n = 482)

	อายุ																		F	Sig.					
	10-15 ปี		16-20 ปี		21-25 ปี		26-30 ปี		31-35 ปี		36-40 ปี		41-45 ปี		46-50 ปี		51-55 ปี				56-60 ปี				
	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ			μ	σ			
เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อ การบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา																									
5. โรงเรียนเข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชน หรือวัดอย่างสม่ำเสมอ	4.32	0.78	4.32	0.81	4.20	0.89	4.47	0.51	4.39	0.66	4.48	0.77	4.47	0.51	4.35	0.59	4.40	0.55	4.67	0.82	4.40	0.55	4.33	1.21	0.25
6. โรงเรียนส่งเสริมสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมรูปแบบต่างๆ เพื่อให้นักเรียนเกิดความรัก ความสามัคคี และความผูกพันต่อสถานศึกษา	4.20	0.75	4.21	0.83	4.35	0.75	4.47	0.62	4.30	0.77	4.60	0.58	4.47	0.51	4.30	0.80	4.60	0.55	4.33	1.21	4.40	0.55	4.60	0.55	0.91
7. การจัดระบบรักษาความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินของนักเรียนในโรงเรียน	4.27	0.77	4.26	0.73	4.30	0.57	4.47	0.62	4.52	0.51	4.36	0.64	4.53	0.61	4.55	0.51	4.60	0.55	3.67	1.37	4.55	0.51	4.60	0.55	0.14
8. การจัดให้มีสวัสดิการต่างๆ เช่น พนการศึกษากาอาหารกลางวัน ธนาคารออมทรัพย์ เพื่อช่วยเหลือนักเรียน	4.29	0.75	4.22	0.77	4.40	0.75	4.35	0.61	4.48	0.67	4.24	0.78	4.47	0.51	4.45	0.61	4.60	0.55	4.17	1.17	4.45	0.61	4.60	0.55	0.71
9. การเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นกับการบริหารงาน	4.41	0.72	4.32	0.67	4.35	0.49	4.47	0.62	4.48	0.51	4.48	0.51	4.47	0.61	4.40	0.68	4.80	0.45	4.00	1.10	4.40	0.61	4.80	0.45	0.66
10. การจัดระเบียบ กฎเกณฑ์ของโรงเรียนสอดคล้องกับวิถีทางประชาธิปไตย และเหมาะสมกับสภาพของสังคมในปัจจุบัน	4.41	0.77	4.39	0.78	4.60	0.60	4.41	0.80	4.61	0.58	4.52	0.65	4.47	0.61	4.50	0.61	4.40	0.55	3.83	1.47	4.50	0.61	4.40	0.55	0.62
11. ผู้บริหารสนใจสอบถามเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวกับนักเรียน เช่น ผลการเรียน ความประพฤติ และครอบครัวของนักเรียน	4.21	0.86	4.23	0.97	4.50	0.69	4.41	0.62	4.52	0.59	4.52	0.59	4.53	0.70	4.30	0.92	4.00	1.23	4.00	1.10	4.30	0.92	4.00	1.23	0.35

ตารางที่ 16 เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาภิเษราชระที่ จำแนกตามอายุเป็นรายข้อ
จำแนกตามด้านการบริหาร (ต่อ)

(n = 482)

	อายุ																		F	Sig.				
	10-15 ปี		16-20 ปี		21-25 ปี		26-30 ปี		31-35 ปี		36-40 ปี		41-45 ปี		46-50 ปี		51-55 ปี				56-60 ปี			
	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ			μ	σ		
เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา	4.25	0.71	4.32	0.74	4.30	0.57	4.59	0.51	4.52	0.51	4.52	0.51	4.52	0.51	4.42	0.61	4.30	0.57	4.80	0.45	4.00	1.10	1.459	0.16
12. ผู้บริหารร่วมสนทนา พูดคุย ให้ความเป็นกันเองกับนักเรียนและผู้ปกครอง	4.37	0.72	4.32	0.74	4.35	0.81	4.47	0.51	4.48	0.51	4.36	0.64	4.21	0.63	4.60	0.60	4.60	0.60	4.40	0.55	4.17	1.17	0.553	0.84
13. ผู้บริหารเสียดสีและอุกติกเวลาให้โรงเรียนครูและนักเรียน	4.39	0.70	4.36	0.69	4.40	0.68	4.65	0.49	4.39	0.58	4.60	0.50	4.32	0.58	4.45	0.61	4.40	0.55	4.40	0.55	4.00	0.63	0.896	0.53
14. ผู้บริหารส่งเสริมการพัฒนาและปรับปรุงสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนอยู่เสมอ	4.25	0.71	4.30	0.76	4.65	0.59	4.71	0.47	4.43	0.66	4.44	0.65	4.47	0.61	4.55	0.61	4.40	0.89	4.40	0.89	4.50	0.84	1.811	0.06
15. ผู้บริหารมีความเป็นธรรมต่อผู้ได้บังคับบัญชาและเป็นผู้นำประชาธิปไตย	4.32	0.78	4.32	0.81	4.20	0.89	4.47	0.51	4.39	0.66	4.48	0.77	4.47	0.51	4.35	0.59	4.40	0.55	4.40	0.55	4.67	0.82	0.452	0.91
16. โรงเรียนเข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชน หรือวัดอย่างสม่ำเสมอ	4.28	0.50	4.30	0.57	4.39	0.42	4.48	0.35	4.48	0.43	4.46	0.41	4.40	0.26	4.45	0.34	4.51	0.33	4.51	0.33	4.13	0.97	1.284	0.24

จากตารางที่ 16 พบว่า เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาภิเษราชระที่ จำแนกตามอายุเป็นรายข้อ

ข้อ จำแนกตามด้านการบริหาร พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน อายุ 10-15 ปี ระดับค่าเฉลี่ย (μ) อยู่ระหว่าง 4.21-4.41 อายุ 16-20 ปี ระดับค่าเฉลี่ย (μ) อยู่ระหว่าง 4.12-4.39 อายุ 21-25 ปี ระดับค่าเฉลี่ย (μ) อยู่ระหว่าง 4.10-4.65 อายุ 26-30 ปี ระดับค่าเฉลี่ย (μ) อยู่ระหว่าง 4.24-4.60 อายุ 41-45 ปี ระดับค่าเฉลี่ย (μ) อยู่ระหว่าง 4.30-4.61 อายุ 36-40 ปี ระดับค่าเฉลี่ย (μ) อยู่ระหว่าง 4.24-4.60 อายุ 46-50 ปี ระดับค่าเฉลี่ย (μ) อยู่ระหว่าง 4.30-4.65 อายุ 51-55 ปี ระดับค่าเฉลี่ย (μ) อยู่ระหว่าง 4.00-4.80 อายุ 56-60 ปี ระดับค่าเฉลี่ย (μ) อยู่ระหว่าง 3.67-4.67

ตารางที่ 18 เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาภิเษกฯที่จำแนกตามอายุเป็นรายข้อ
จำแนกตามด้านกลุ่มเพื่อน

(n = 482)

	อายุ																		F	Sig.		
	10-15 ปี		16-20 ปี		21-25 ปี		26-30 ปี		31-35 ปี		36-40 ปี		41-45 ปี		46-50 ปี		51-55 ปี				56-60 ปี	
	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ			μ	σ
เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อ การบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา	4.23	0.73	4.34	0.70	4.45	0.61	4.53	0.51	4.35	0.65	4.28	0.61	4.42	0.61	4.50	0.61	4.40	0.89	3.83	0.98	1.222	0.28
1. การให้ความช่วยเหลือแก่ลูกกันระหว่างครู แต่ละกลุ่มสาระในการรวมงานกัน	4.31	0.76	4.40	0.79	4.55	0.69	4.59	0.51	4.52	0.59	4.68	0.48	4.53	0.51	4.55	0.51	4.80	0.45	4.00	1.55	1.620	0.11
2. ความไว้วางใจในการปรึกษาปัญหาระหว่าง เพื่อนร่วมงาน	4.21	0.73	4.30	0.73	4.55	0.51	4.41	0.51	4.35	0.65	4.32	0.56	4.42	0.69	4.35	0.59	4.20	0.84	4.17	1.17	0.824	0.59
3. ความรักความสามัคคีระหว่างกลุ่มเพื่อนครูใน โรงเรียน	4.33	0.71	4.46	0.73	4.45	0.61	4.71	0.47	4.57	0.59	4.68	0.56	4.58	0.61	4.55	0.51	4.40	0.55	4.33	0.52	1.605	0.11
4. ความภูมิใจของครูต่อโรงเรียนแห่งนี้	4.27	0.72	4.28	0.74	4.40	0.50	4.41	0.51	4.30	0.64	4.40	0.58	4.37	0.68	4.40	0.50	4.60	0.55	4.17	0.75	0.395	0.94
5. ความร่วมมือร่วมใจของครูในการรักษา ชื่อเสียงและภาพพจน์ของโรงเรียน	4.27	0.59	4.36	0.63	4.48	0.34	4.53	0.32	4.42	0.50	4.47	0.40	4.46	0.45	4.47	0.28	4.48	0.46	4.10	0.82	1.362	0.20
รวมเฉลี่ย																						

จากตารางที่ 17 พบว่า เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาภิเษกฯที่ จำแนกตามอายุ เป็นรายข้อ จำแนกตามด้านกลุ่มเพื่อน พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน อายุ 10-15 ปี ระดับค่าเฉลี่ย (μ) อยู่ระหว่าง 4.21-4.33 อายุ 16-20 ปี ระดับค่าเฉลี่ย (μ) อยู่ ระหว่าง 4.28-4.46 อายุ 21-25 ปี ระดับค่าเฉลี่ย (μ) อยู่ระหว่าง 4.40-4.55 อายุ 26-30 ปี ระดับค่าเฉลี่ย (μ) อยู่ระหว่าง 4.41-4.71 อายุ 31-35 ปี ระดับ ค่าเฉลี่ย (μ) อยู่ระหว่าง 4.30-4.57 อายุ 36-40 ปี ระดับค่าเฉลี่ย (μ) อยู่ระหว่าง 4.28-4.68 อายุ 41-45 ปี ระดับค่าเฉลี่ย (μ) อยู่ระหว่าง 4.37-4.58 อายุ 46-50 ปี ระดับค่าเฉลี่ย (μ) อยู่ระหว่าง 4.35-4.55 อายุ 51-55 ปี ระดับค่าเฉลี่ย (μ) อยู่ระหว่าง 4.20-4.80 อายุ 56-60 ปี ระดับค่าเฉลี่ย (μ) อยู่ระหว่าง 3.83-4.33

ตารางที่ 19 เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวม

(n = 482)

เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา	ระดับการศึกษา										F	Sig.
	ต่ำกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี		ปริญญาโท		ปริญญาเอก		μ	σ		
	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ				
1. ด้านอาคารสถานที่	4.14	0.60	4.31	0.51	4.15	0.70	4.22	0.51	4.22	0.51	1.549	0.20
2. ด้านการจัดการเรียนรู้	3.91	0.54	4.35	0.42	4.21	0.68	4.18	0.46	4.18	0.46	15.136	0.00
3. ด้านการบริหาร	4.29	0.53	4.48	0.35	4.40	0.47	4.40	0.28	4.40	0.28	3.237	0.02
4. ด้านกลุ่มเพื่อน	4.30	0.60	4.48	0.35	4.42	0.49	4.50	0.29	4.50	0.29	2.591	0.05
รวมเฉลี่ย	4.16	0.46	4.40	0.33	4.30	0.52	4.33	0.33	4.33	0.33	6.541	0.00

จากตารางที่ 18 พบว่า เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวม พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน ต่ำกว่าปริญญาตรี ระดับค่าเฉลี่ย (μ) อยู่ระหว่าง 3.91-4.30 ปริญญาตรี ระดับค่าเฉลี่ย (μ) อยู่ระหว่าง 4.31-4.48 ปริญญาโท ระดับค่าเฉลี่ย (μ) อยู่ระหว่าง 4.15-4.42 ปริญญาเอก ระดับค่าเฉลี่ย (μ) อยู่ระหว่าง 4.18-4.50

ตารางที่ 20 เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ จำแนกตามระดับการศึกษา ด้านอาคารสถานที่

(n = 482)

เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา	ระดับการศึกษา										F	Sig.
	ต่ำกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี		ปริญญาโท		ปริญญาเอก		F	Sig.		
	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ				
1. วางแผนตกแต่งพื้นที่ทั้งหมดให้สวยงามกลมกลืนกับผังของโรงเรียน	4.07	0.85	4.32	0.86	4.15	0.97	4.25	0.96	1.551	0.20		
2. อาคารเรียนและอาคารประกอบมีความมั่นคงแข็งแรงปลอดภัย	4.11	0.82	4.24	0.73	4.15	0.89	4.25	0.50	0.531	0.66		
3. จัดพื้นที่ริมถนน และทางเดินสะอาดเป็นระเบียบ ปลูกต้นไม้ร่มรื่น สวยงาม	4.17	0.84	4.35	0.79	4.11	0.95	4.25	0.50	1.043	0.37		
4. มีการทำความสะอาดบริเวณต่างๆ ภายในโรงเรียนอยู่เสมอ	4.14	0.85	4.18	0.72	4.00	0.92	4.00	0.82	0.644	0.59		

ตารางที่ 19 เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาภิเษราชรัที่จำแนกตามระดับการศีกษา ด้านอาคารสถานที่ (ต่อ)

(n = 482)

	ระดับการศึกษา										F	Sig.
	ต่ำกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี		ปริญญาโท		ปริญญาเอก		F	Sig.		
	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ				
5. ตกแต่งบริเวณทางเดินบนอาคารเรียนได้สวยงาม สะอาดเป็นระเบียบ	4.21	0.83	4.30	0.84	4.31	0.83	4.50	0.58	0.547	0.65		
6. ห้องเรียนมีความสะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อย	4.14	0.74	4.35	0.71	4.23	0.75	4.25	0.50	1.597	0.19		
7. สภาพภายในห้องเรียน เช่น แสงสว่าง การถ่ายเทของอากาศมีความเหมาะสม	4.13	0.78	4.27	0.69	4.11	0.85	4.50	0.58	0.977	0.40		
8. การจัดให้มีสถานที่แหล่งเรียนรู้ เช่น ห้องสมุด สวน วิทยาศาสตร์ สวนเกษตร	4.13	0.76	4.32	0.71	4.18	0.83	4.00	0.82	1.222	0.30		
9. การจัดห้องเรียนคอมพิวเตอร์ มีความสะอาดและเป็นระเบียบ	4.14	0.81	4.23	0.72	4.02	0.89	4.00	0.82	0.799	0.50		
10. การจัดห้องเรียนดนตรี-นาฏศิลป์ มีความสะอาดและเป็นระเบียบ	4.22	0.81	4.44	0.75	4.22	0.91	4.00	0.82	1.491	0.22		

ตารางที่ 19 เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ จำแนกตามระดับการศึกษา ด้านอาคารสถานที่ (ต่อ)

(n = 482)

เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา	ระดับการศึกษา										F	Sig.
	ต่ำกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี		ปริญญาโท		ปริญญาเอก		F	Sig.		
	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ				
11. การจัดห้องเรียนวิทยาศาสตร์ มีความพร้อม สะอาดและเป็นระเบียบ	4.12	0.84	4.29	0.78	4.17	0.93	4.50	0.58	0.966	0.41		
12. การจัดสถานที่ออกกำลังกาย เล่นกีฬา มีความเหมาะสม เพียงพอกับจำนวนบุคลากรและถูกสุขอนามัย	4.12	0.83	4.21	0.67	4.03	0.92	3.75	0.50	0.848	0.47		
13. จัดโรงอาหารได้สะอาด ถูกหลักอนามัย	4.11	0.84	4.42	0.66	4.15	0.97	4.50	0.58	2.829	0.04		
14. อุปกรณ์สำหรับรับประทานอาหารมีการจัดหาไว้อย่างเพียงพอ	4.19	0.78	4.44	0.64	4.28	0.81	4.25	0.50	1.977	0.12		
15. มีห้องน้ำ ห้องส้วม เพียงพอ สะอาดและถูกสุขลักษณะ	4.06	0.89	4.32	0.61	4.17	0.88	4.25	0.50	1.838	0.14		
รวมเฉลี่ย	4.14	0.60	4.31	0.51	4.15	0.70	4.22	0.51	1.549	0.20		

จากตารางที่ 19 พบว่า เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาภิเษการาชภัฏ นครราชสีมา จำแนกตามระดับการศึกษา ด้านอาคารสถานที่ พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน คำกว่าปริญญาตรี ระดับค่าเฉลี่ย (μ) อยู่ระหว่าง 4.06-4.22 ปริญญาตรี ระดับค่าเฉลี่ย (μ) อยู่ระหว่าง 4.21-4.44 ปริญญาโท ระดับค่าเฉลี่ย (μ) อยู่ระหว่าง 4.02-4.31 ปริญญาเอก ระดับค่าเฉลี่ย (μ) อยู่ระหว่าง 3.75-4.50

ตารางที่ 21 เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาภิเษการาชภัฏ นครราชสีมา จำแนกตามระดับการศึกษา ด้านการจัดการเรียนรู้

(n = 482)

เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อ การบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา	ระดับการศึกษา						F	Sig.		
	ต่ำกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี		ปริญญาโท				ปริญญาเอก	
	μ	σ	μ	σ	μ	σ			μ	σ
1. การวางแผนการจัดการเรียนรู้ที่กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักคิด วิเคราะห์ สร้างสรรค์ แก้ปัญหาและตัดสินใจ	4.07	0.84	4.32	0.68	4.20	0.96	4.00	0.82	1.831	0.14
2. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนและรักโรงเรียน	4.15	0.89	4.39	0.70	4.03	0.98	4.00	0.82	2.094	0.10

ตารางที่ 20 เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาภิเษกานุเคราะห์ จำแนกตามระดับการศึกษา ด้านการจัดการเรียนรู้ (ต่อ)

(n = 482)

เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา	ระดับการศึกษา										F	Sig.
	ต่ำกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี		ปริญญาโท		ปริญญาเอก		μ	σ		
	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ				
3. การจัดการเรียนรู้โดยมีการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยีและสื่อที่สอดคล้องกับชุมชนชนชาติในท้องถิ่น	4.15	0.78	4.33	0.69	4.18	0.86	4.25	0.50	1.076	0.36		
4. ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยคำนึงถึงผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.18	0.86	4.38	0.70	4.09	0.91	4.50	0.58	1.599	0.19		
5. ครูมีความรู้ ความสามารถในวิชาที่สอน	4.08	0.88	4.30	0.66	4.20	0.97	3.75	0.50	1.662	0.17		
6. ครูผู้สอนสนับสนุนให้นักเรียนได้แสดงออกอย่างเหมาะสมในทุกวิชาเรียน	4.07	0.87	4.27	0.69	4.05	0.91	4.00	1.16	1.147	0.33		
7. มีการจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้เข้าร่วมตามความถนัดหรือความสนใจ	4.18	0.86	4.35	0.75	4.31	0.95	4.25	0.50	0.960	0.41		
8. ครูเลือกใช้วิธีการวัดผลและประเมินผลเหมาะสมกับเนื้อหาวิชา	4.15	0.82	4.24	0.63	4.17	0.91	4.25	0.50	0.240	0.87		

ตารางที่ 20 เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาภิเษราชรัที่ จําแนกตามระดับการศึกษา ด้านการจัดการเรียนรู้ (ต่อ)

(n = 482)

เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา	ระดับการศึกษา										F	Sig.
	ต่ำกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี		ปริญญาโท		ปริญญาเอก		μ	σ		
	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ				
9. ครูมีการตรวจผลงานและแจ้งให้ทราบเสมอ	4.17	0.85	4.33	0.71	4.29	0.91	4.25	0.50	0.918	0.43		
10. ครูสนับสนุนให้นักเรียนมีการอภิปราย ค้นคว้าทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน	4.05	0.88	4.21	0.71	3.98	0.91	4.00	0.81	0.89	0.45		
11. มีการจัดการเรียนรู้โดยการปลูกฝังคุณธรรม และจริยธรรม	3.44	0.83	4.56	0.59	4.34	0.78	4.50	0.58	54.75	0.00		
12. ครูมีความยุติธรรม และคุณธรรมในการ ประเมินผลการเรียนของนักเรียน	3.32	0.88	4.32	0.61	4.20	0.85	4.25	0.50	40.769	0.00		
13. มีการจัดนิทรรศการ ส่งเสริมให้นักเรียน ค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายใน และภายนอกห้องเรียน	3.50	0.76	4.42	0.66	4.32	0.77	4.25	0.50	43.889	0.00		
14. ครูมีการสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนสนใจวิชา ที่เรียน	3.57	0.80	4.33	0.54	4.43	0.64	4.00	0.00	37.567	0.00		

ตารางที่ 20 เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาภิเษราชะห์จำแนกตามระดับการศึกษา ด้านการจัดการเรียนรู้ (ต่อ)

(n = 482)

เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา	ระดับการศึกษา										F	Sig.
	ต่ำกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี		ปริญญาโท		ปริญญาเอก		F	Sig.		
	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ				
15. เปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น	3.59	0.86	4.44	0.64	4.34	0.76	4.50	0.58	31.548	0.00		
ด้านวิชาการ	3.91	0.54	4.35	0.42	4.21	0.68	4.18	0.46	15.136	0.00		

จากตารางที่ 20 พบว่า เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาภิเษราชะห์ จำแนกตามระดับการศึกษา ด้านการจัดการเรียนรู้ พบว่า ไม่มีคามแตกต่างกัน ต่ำกว่าปริญญาตรี ระดับค่าเฉลี่ย (μ) อยู่ระหว่าง 3.32-4.18 ปริญญาตรี ระดับค่าเฉลี่ย (μ) อยู่ระหว่าง 4.21-4.56 ปริญญาโท ระดับค่าเฉลี่ย (μ) อยู่ระหว่าง 3.98-4.43 ปริญญาเอก ระดับค่าเฉลี่ย (μ) อยู่ระหว่าง 3.75-4.50

ตารางที่ 22 เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาภิเษราชระที่ จำแนกตามระดับการศึกษา ด้านการบริหาร

(n = 482)

	ระดับการศึกษา										F	Sig.
	ต่ำกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี		ปริญญาโท		ปริญญาเอก		μ	σ		
	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ				
1. โรงเรียนมีแผนการพัฒนาโรงเรียนให้ก้าวหน้าอย่างเป็นรูปธรรม	4.29	0.67	4.55	0.56	4.46	0.61	4.75	0.50	4.276	0.01		
2. โรงเรียนจัดหาลือ นวัตกรรมที่ทันสมัยมาช่วยในการจัดการเรียนการสอน	4.29	0.65	4.45	0.53	4.46	0.59	4.25	0.50	2.454	0.06		
3. โรงเรียนจัดให้มีการพัฒนาเพื่อเพิ่มพูนความรู้และความก้าวหน้าของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง	4.26	0.79	4.56	0.59	4.38	0.6	4.50	0.58	3.381	0.02		
4. โรงเรียนจัดให้มีการประชาสัมพันธ์ การดำเนินงานของโรงเรียน ให้ผู้ปกครอง และชุมชนทราบ	4.24	0.81	4.29	0.65	4.37	0.74	4.25	0.50	0.533	0.66		
5. โรงเรียนเข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชน หรือวัดอย่างสม่ำเสมอ	4.32	0.79	4.44	0.70	4.37	0.65	4.50	0.58	0.54	0.65		
6. โรงเรียนส่งเสริมสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมรูปแบบต่างๆ เพื่อให้นักเรียนเกิดความรัก ความสามัคคี และความผูกพันต่อสถานศึกษา	4.20	0.78	4.52	0.64	4.32	0.75	4.50	0.58	3.496	0.02		

ตารางที่ 21 เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาภิเษกาที่จำแนกตามระดับการศึกษา ด้านการบริหาร (ต่อ)
(n = 482)

เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อ การบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา	ระดับการศึกษา										F	Sig.
	ต่ำกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี		ปริญญาโท		ปริญญาเอก		μ	σ		
	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ				
7. การจัดระบบรักษาความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินของนักเรียนในโรงเรียน	4.27	0.76	4.44	0.59	4.43	0.71	4.00	0.00	1.969	0.12		
8. การจัดให้มีสวัสดิการต่างๆ เช่น ทุนการศึกษา อาหารกลางวัน ธนาคารออมทรัพย์ เพื่อช่วยเหลือนักเรียน	4.27	0.75	4.44	0.68	4.35	0.69	4.25	0.50	1.177	0.32		
9. การเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นกับการบริหารงาน	4.37	0.70	4.41	0.53	4.46	0.66	4.50	0.58	0.352	0.79		
10. การจัดระเบียบ กฎเกณฑ์ของโรงเรียนสอดคล้องกับวิถีทางประชาธิปไตย และเหมาะสมกับสภาพของสังคมในปัจจุบัน	4.40	0.77	4.61	0.63	4.37	0.74	4.50	0.57	1.505	0.21		
11. ผู้บริหารสนใจสอบถามเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวกับนักเรียน เช่น ผลการเรียน ความประพฤติ และครอบครัวของนักเรียน	4.22	0.90	4.53	0.59	4.35	0.86	4.00	0.00	2.782	0.04		

ตารางที่ 21 เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาภิเษการะที่จำแนกตามระดับการศึกษา ด้านการบริหาร (ต่อ)
(n = 482)

เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อ การบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา	ระดับการศึกษา										F	Sig.
	ต่ำกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี		ปริญญาโท		ปริญญาเอก		μ	σ		
	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ				
12. ผู้บริหารร่วมสนทนา พูดคุย ให้ความเป็นกันเองกับนักเรียนและผู้ปกครอง	4.28	0.72	4.45	0.53	4.40	0.63	4.75	0.50	2.105	0.10		
12. ผู้บริหารเสียสละและอุทิศเวลาให้โรงเรียน ครูและนักเรียน	4.35	0.72	4.42	0.61	4.38	0.70	4.25	0.50	0.232	0.87		
13. ผู้บริหารส่งเสริมการพัฒนาและปรับปรุง สิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนอยู่เสมอ	4.38	0.68	4.52	0.56	4.38	0.60	4.25	0.50	0.91	0.44		
14. ผู้บริหารมีความเป็นธรรมชาติ ผู้ใต้บังคับบัญชาและเป็นผู้นำ ประชาธิปไตย	4.27	0.73	4.59	0.58	4.45	0.66	4.75	0.50	5.035	0.00		
รวมเฉลี่ย	4.29	0.53	4.48	0.35	4.40	0.47	4.40	0.28	3.237	0.02		

จากตารางที่ 21 พบว่า เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาภิเษการะที่ จำแนกตามระดับการศึกษา ด้านการบริหาร พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน ดังว่าปริญญาตรี ระดับค่าเฉลี่ย (μ) อยู่ระหว่าง 4.22-4.40 ปริญญาตรี ระดับค่าเฉลี่ย (μ) อยู่ระหว่าง 4.29-4.61 ปริญญาโท ระดับค่าเฉลี่ย (μ) อยู่ระหว่าง 4.32-4.46 ปริญญาเอก ระดับค่าเฉลี่ย (μ) อยู่ระหว่าง 4.00-4.75

ตารางที่ 23 เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาภิเษราชะที่ จำแนกตามระดับการศึกษา ด้านกลุ่มเพื่อน

(n = 482)

เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา	ระดับการศึกษา										F	Sig.
	ต่ำกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี		ปริญญาโท		ปริญญาเอก		μ	σ		
	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ				
1. การให้ความช่วยเหลือเกื้อกูลกันระหว่างครูแต่ละกลุ่มสาระในการร่วมงานกัน	4.27	0.72	4.39	0.58	4.37	0.70	4.50	0.58	4.50	0.58	1.015	0.39
2. ความไว้วางใจในการปรึกษาปัญหาระหว่างเพื่อนร่วมงาน	4.34	0.77	4.61	0.55	4.51	0.69	4.50	0.58	4.50	0.58	3.028	0.03
3. ความรักความสามัคคีระหว่างกลุ่มเพื่อนครูในโรงเรียน	4.24	0.73	4.41	0.55	4.32	0.69	4.75	0.50	4.75	0.50	1.809	0.15
4. ความภูมิใจของครูต่อโรงเรียนแห่งนี้	4.37	0.72	4.62	0.52	4.52	0.59	4.50	0.58	4.50	0.58	3.023	0.03

ตารางที่ 24 เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ จำแนกตามระดับการศึกษา ด้านกลุ่มเพื่อน (ต่อ)

(n = 482)

เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา	ระดับการศึกษา								F	Sig.
	ต่ำกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี		ปริญญาโท		ปริญญาเอก			
	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ		
5. ความร่วมมือร่วมใจของครูในการรักษาชื่อเสียงและภาพพจน์ของโรงเรียน	4.28	0.72	4.36	0.55	4.40	0.61	4.25	0.50	0.782	0.50
รวมเฉลี่ย	4.30	0.60	4.48	0.35	4.42	0.49	4.50	0.29	2.591	0.05

จากตารางที่ 22 พบว่า เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ จำแนกตามระดับการศึกษา ด้านกลุ่มเพื่อน พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน ดังค่าปริมาตร (μ) อยู่ระหว่าง 4.24-4.37 ปริมาตร (μ) อยู่ระหว่าง 4.36-4.62 ปริมาตร (μ) อยู่ระหว่าง 4.32-4.52 ปริมาตร (μ) อยู่ระหว่าง 4.25-4.75

ตารางที่ 25 เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริการสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาภิเษราชรัที่ จำแนกตามตำแหน่ง โดยรวม

(n = 482)

เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริการสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา	ตำแหน่ง										F	Sig.
	ผู้อำนวยการ		รองผู้อำนวยการ		ครู		นักเรียน		μ	σ		
	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ				
1. ด้านอาคารสถานที่	4.67	0.00	4.48	0.18	4.22	0.62	4.14	0.60	4.14	0.60	1.191	0.31
2. ด้านการจัดการเรียนรู้	4.53	0.00	4.50	0.67	4.27	0.57	3.91	0.54	3.91	0.54	14.670	0.00
3. ด้านการบริหาร	4.53	0.00	4.45	0.00	4.44	0.42	4.29	0.53	4.29	0.53	2.924	0.03
4. ด้านกลุ่มเพื่อน	4.60	0.00	4.45	0.10	4.45	0.43	4.30	0.60	4.30	0.60	2.501	0.06
รวมเฉลี่ย	4.58	0.00	4.47	0.12	4.34	0.44	4.16	0.46	4.16	0.46	6.077	0.00

จากตารางที่ 23 พบว่า เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริการสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาภิเษราชรัที่ จำแนกตามตำแหน่ง โดยรวม พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน ตำแหน่งผู้อำนวยการ ระดับค่าเฉลี่ย (μ) อยู่ระหว่าง 4.53-4.67 รองผู้อำนวยการ ระดับค่าเฉลี่ย (μ) อยู่ระหว่าง 4.45-4.50 ครู ระดับค่าเฉลี่ย (μ) อยู่ระหว่าง 4.22-4.45 นักเรียน ระดับค่าเฉลี่ย (μ) อยู่ระหว่าง 3.91-4.30

ตารางที่ 26 เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริการสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาภิเษกตามตำแหน่ง ตำแหน่ง อาจารย์

(n = 482)

เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริการสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา	ตำแหน่ง										F	Sig.
	ผู้อำนวยการ		รองผู้อำนวยการ		ครู		นักเรียน		F	Sig.		
	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ				
1. วางแผนตกแต่งพื้นที่ทั้งหมดให้สวยงามกลมกลืนกับผังของโรงเรียน	5.00	0.00	4.75	0.50	4.22	0.92	4.07	0.85	1.911	0.13		
2. อาคารเรียนและอาคารประกอบมีความมั่นคงแข็งแรงปลอดภัย	4.00	0.00	4.75	0.50	4.18	0.81	4.11	0.82	1.040	0.38		
3. จัดพื้นที่ร่มถนน และทางเดินสะอาดเป็นระเบียบ ปลูกต้นไม้ร่มรื่น สวยงาม	5.00	0.00	4.25	0.50	4.22	0.88	4.17	0.84	0.438	0.73		
4. มีการทำความสะอาดบริเวณต่างๆ ภายในโรงเรียนอยู่เสมอ	5.00	0.00	4.50	0.58	4.07	0.83	4.14	0.85	0.850	0.47		

ตารางที่ 24 เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาภิเษราชวิทยาลัย อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

(n = 482)

เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา	ตำแหน่ง												F	Sig.
	ผู้อำนวยการ		รองผู้อำนวยการ		ครู		นักเรียน							
	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ						
5. ตกแต่งบริเวณทางเดินบนอาคารเรียนได้สวยงาม สะอาดเป็นระเบียบ	5.00	0.00	4.75	0.50	4.29	0.83	4.21	0.83	1.102	0.35				
6. ห้องเรียนมีความสะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อย	4.00	0.00	4.50	0.58	4.28	0.73	4.14	0.74	1.475	0.22				
7. สภาพภายในห้องเรียน เช่น แสงสว่าง การถ่ายเทของอากาศมีความเหมาะสม	5.00	0.00	4.50	0.58	4.18	0.78	4.13	0.78	0.850	0.47				
8. การจัดให้มีสถานที่แหล่งเรียนรู้ เช่น ห้องสมุด สวนวิทยาศาสตร์ สวนเกษตร	5.00	0.00	4.00	0.00	4.25	0.78	4.13	0.76	1.210	0.31				
9. การจัดห้องเรียนคอมพิวเตอร์ มีความสะอาดและเป็นระเบียบ	4.00	0.00	4.25	0.50	4.12	0.82	4.14	0.81	0.068	0.98				
10. การจัดห้องเรียนดนตรี-นาฏศิลป์ มีความสะอาดและเป็นระเบียบ	5.00	0.00	4.50	0.58	4.31	0.84	4.22	0.81	0.76	0.52				

ตารางที่ 24 เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาภิเษกที่ จำแนกตามตำแหน่ง ตำแหน่ง
อาคารสถานที่ (ต่อ)

(n = 482)

	ตำแหน่ง										F	Sig.
	ผู้อำนวยการ		รองผู้อำนวยการ		ครู		นักเรียน		F	Sig.		
	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ				
11. การจัดห้องเรียนวิทยาศาสตร์ มีความพร้อม สะอาดและเป็นระเบียบ	5.00	0.00	5.00	0.00	4.21	0.85	4.12	0.84	2.052	0.11		
12. การจัดสถานที่ออกกำลังกาย เล่นกีฬา มีความเหมาะสม เพียงพอกับจำนวนบุคลากรและถูกสุขอนามัย	4.00	0.00	4.00	0.00	4.12	0.81	4.14	0.83	0.075	0.97		
13. จัดโรงอาหารได้สะอาด ถูกหลักอนามัย	5.00	0.00	4.75	0.50	4.28	0.84	4.11	0.84	2.252	0.08		
14. อุปกรณ์สำหรับรับประทานอาหารมีการจัดหาไว้อย่างเพียงพอ	4.00	0.00	4.50	0.58	4.35	0.73	4.19	0.78	1.575	0.20		
15. มีห้องน้ำ ห้องส้วม เพียงพอ สะอาดและถูกสุขลักษณะ	5.00	0.00	4.25	0.50	4.24	0.76	4.06	0.89	1.77	0.15		
รวมเฉลี่ย	4.67	0.00	4.48	0.18	4.22	0.62	4.14	0.60	1.191	0.31		

จากตารางที่ 24 พบว่า เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาภิเษกที่ จำแนกตามตำแหน่ง ตำแหน่ง อาคารสถานที่ พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน ตำแหน่งผู้อำนวยการ ระดับค่าเฉลี่ย (μ) อยู่ระหว่าง 4.00-5.00 รองผู้อำนวยการ ระดับค่าเฉลี่ย (μ) อยู่ระหว่าง 4.00-5.00 ครู ระดับค่าเฉลี่ย (μ) อยู่ระหว่าง 4.07-4.35 นักเรียน ระดับค่าเฉลี่ย (μ) อยู่ระหว่าง 4.06-4.22

ตารางที่ 27 เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริการสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ จำแนกตามตำแหน่ง ด้านการจัดการเรียนรู้

(n = 482)

	ตำแหน่ง										F	Sig.
	ผู้อำนวยการ		รองผู้อำนวยการ		ครู		นักเรียน		μ	σ		
	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ				
1. การวางแผนการจัดการเรียนรู้ที่กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักคิด วิเคราะห์ สร้างสรรค์ แก้ปัญหา และตัดสินใจ	4.00	0.00	4.75	0.50	4.24	0.83	4.07	0.84	2.004	0.11		
2. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนและรักโรงเรียน	5.00	0.00	4.00	0.00	4.21	0.88	4.15	0.89	0.494	0.69		
3. การจัดการเรียนรู้โดยมีการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยี และสื่อที่สอดคล้องกับชุมชนธรรมชาติในท้องถิ่น	4.00	0.00	4.75	0.50	4.25	0.78	4.15	0.78	1.259	0.29		

ตารางที่ 25 เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาภิเษกที่ จำแนกตามตำแหน่ง ตำแหน่ง
การจัดการเรียนรู้ (ต่อ)

(n = 482)

	ตำแหน่ง												F	Sig.
	ผู้อำนวยการ		รองผู้อำนวยการ		ครู		นักเรียน							
	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ		
4. ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยคำนึงถึงผู้เรียนเป็นสำคัญ	5.00	0.00	4.50	0.58	4.23	0.82	4.18	0.86	4.08	0.88	4.07	0.87	0.612	0.61
5. ครูมีความรู้ ความสามารถในวิชาที่สอน	4.00	0.00	4.25	0.50	4.24	0.83	4.08	0.88	4.08	0.88	4.07	0.87	1.089	0.35
6. ครูผู้สอนสนับสนุนให้นักเรียนได้แสดงออกอย่างเหมาะสมในทุกวิชาเรียน	5.00	0.00	4.75	0.50	4.13	0.82	4.07	0.87	4.07	0.87	4.07	0.87	1.343	0.26
7. มีการจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้เข้าร่วมตามความถนัดหรือความสนใจ	4.00	0.00	5.00	0.00	4.31	0.85	4.18	0.86	4.18	0.86	4.18	0.86	1.832	0.14
8. ครูเลือกใช้วิธีการวัดผลและประเมินผลเหมาะสมกับเนื้อหาวิชา	5.00	0.00	4.50	0.58	4.19	0.78	4.15	0.82	4.15	0.82	4.15	0.82	0.655	0.58
9. ครูมีการตรวจผลงานและแจ้งให้ทราบเสมอ	4.00	0.00	4.50	0.58	4.31	0.82	4.17	0.85	4.17	0.85	4.17	0.85	1.000	0.39
10. ครูสนับสนุนให้นักเรียนมีการอภิปราย ค้นคว้าทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน	5.00	0.00	4.00	0.00	4.09	0.83	4.05	0.88	4.05	0.88	4.05	0.88	0.492	0.69

ตารางที่ 25 เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาภิเษราชที่จำแนกตามตำแหน่ง
ด้านการจัดการเรียนรู้ (ต่อ)

(n = 482)

	ตำแหน่ง												F	Sig.
	ผู้อำนวยการ		รองผู้อำนวยการ		ครู		นักเรียน							
	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ		
11. มีการจัดการเรียนรู้โดยการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรม	5.00	0.00	4.75	0.50	4.44	0.69	3.44	0.83	54.068	0.00				
12. ครูมีความยุติธรรม และคุณธรรมในการประเมินผล การเรียนรู้ของนักเรียน	4.00	0.00	4.50	0.58	4.25	0.74	3.32	0.88	40.677	0.00				
13. มีการจัดนิทรรศการ ส่งเสริมให้นักเรียนค้นคว้าหา ความรู้จากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอก ห้องเรียน	5.00	0.00	4.00	0.00	4.38	0.72	3.50	0.76	44.311	0.00				
14. ครูมีการสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนสนใจวิชาที่เรียน	4.00	0.00	4.50	0.58	4.37	0.59	3.57	0.80	37.070	0.00				
15. เปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นด้าน วิชาการ	5.00	0.00	4.75	5.00	4.38	0.70	3.59	0.86	31.863	0.00				
รวมเฉลี่ย	4.53	0.00	4.50	0.67	4.27	0.57	3.91	0.54	14.670	0.00				

จากตารางที่ 25 พบว่า เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาภิเษราชที่ จำแนกตามตำแหน่ง ด้านการจัดการเรียนรู้ พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน ตำแหน่งผู้อำนวยการ ระดับค่าเฉลี่ย (μ) อยู่ระหว่าง 4.00-5.00 รองผู้อำนวยการ ระดับค่าเฉลี่ย (μ) อยู่ระหว่าง 4.00-5.00 ครู ระดับค่าเฉลี่ย (μ) อยู่ระหว่าง 4.09-4.44 นักเรียน ระดับค่าเฉลี่ย (μ) อยู่ระหว่าง 3.32-4.18

ตารางที่ 28 เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาภิเษราชที่ จำแนกตามตำแหน่ง ด้านการบริหาร

(n = 482)

	ตำแหน่ง										F	Sig.
	ผู้อำนวยการ		รองผู้อำนวยการ		ครู		นักเรียน		F	Sig.		
	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ				
1. โรงเรียนมีแผนการพัฒนาโรงเรียนให้ก้าวหน้าอย่างเป็นรูปธรรม	5.00	0.00	4.25	0.50	4.52	0.59	4.29	0.67	4.315	0.01		
2. โรงเรียนจัดหาสื่อ นวัตกรรมที่ทันสมัยมาช่วยในการจัดการเรียนการสอน	4.00	0.00	4.50	0.58	4.45	0.56	4.29	0.65	2.493	0.06		
3. โรงเรียนจัดให้มีการพัฒนาเพื่อเพิ่มพูนความรู้และความก้าวหน้าของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง	5.00	0.00	4.75	0.50	4.46	0.62	4.26	0.79	3.126	0.26		

ตารางที่ 26 เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาภิเษราชะที่ จำแนกตามตำแหน่ง ตำแหน่ง
 การบริหาร (ต่อ)
 (n = 482)

เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อ การบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา	ตำแหน่ง										F	Sig.
	ผู้อำนวยการ		รองผู้อำนวยการ		ครู		นักเรียน		F	Sig.		
	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ				
4. โรงเรียนจัดให้มีการประชาสัมพันธ์ การดำเนินงาน ของโรงเรียน ให้ผู้ปกครอง และชุมชนทราบ	4.00	0.00	4.50	0.58	4.32	0.70	4.24	0.81	0.526	0.66		
5. โรงเรียนเข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชน หรือวัดอย่าง สม่ำเสมอ	5.00	0.00	4.25	0.50	4.41	0.70	4.32	0.80	0.691	0.56		
6. โรงเรียนส่งเสริมสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมรูปแบบ ต่างๆ เพื่อให้นักเรียนเกิดความรัก ความสามัคคี และ ความผูกพันต่อสถานศึกษา	5.00	0.00	4.50	0.58	4.42	0.70	4.20	0.78	2.976	0.03		
7. การจัดระบบรักษาความปลอดภัยในชีวิต และ ทรัพย์สินของนักเรียนในโรงเรียน	4.00	0.00	4.25	0.50	4.43	0.65	4.27	0.76	1.695	0.17		
8. การจัดให้มีสวัสดิการต่างๆ เช่น ทุนการศึกษา อาหาร กลางวัน ธนาคารออมทรัพย์ เพื่อช่วยเหลือนักเรียน	5.00	0.00	4.50	0.58	4.38	0.69	4.27	0.75	1.240	0.30		

ตารางที่ 26 เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาภิเษราชะที่ จำแนกตามตำแหน่ง ตำแหน่ง
 การบริหาร (ต่อ)
 (n = 482)

	ตำแหน่ง										F	Sig.
	ผู้อำนวยการ		รองผู้อำนวยการ		ครู		นักเรียน		μ	σ		
	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ				
9. การเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นกับการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา	4.00	0.00	4.50	0.58	4.44	0.60	4.37	0.70	0.426	0.73		
10. การจัดระเบียบ กฎเกณฑ์ของโรงเรียนสอดคล้องกับวิถีทางประชาธิปไตย และเหมาะสมกับสภาพของสังคมในปัจจุบัน	5.00	0.00	4.50	0.58	4.48	0.70	4.40	0.77	0.57	0.64		
11. ผู้บริหารสนใจสอบถามเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวกับนักเรียน เช่น ผลการเรียนรู้ ความประพฤติ และครอบครัวของนักเรียน	4.00	0.00	3.75	1.23	4.45	0.71	4.22	0.90	2.934	0.03		
12. ผู้บริหารร่วมสนทนา พูดคุย ให้ความเป็นกันเองกับนักเรียนและผู้ปกครอง	5.00	0.00	5.00	0.00	4.42	0.58	4.28	0.72	2.933	0.03		
13. ผู้บริหารเสียสละและอุทิศเวลาให้โรงเรียน ครู และนักเรียน	4.00	0.00	4.50	0.58	4.40	0.65	4.35	0.72	0.269	0.85		

ตารางที่ 26 เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาภิเษการะยะที่ จำแนกตามตำแหน่ง ตำแหน่ง
การบริหาร (ต่อ)
(n = 482)

	ตำแหน่ง										F	Sig.
	ผู้อำนวยการ		รองผู้อำนวยการ		ครู		นักเรียน		μ	σ		
	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ				
14. ผู้บริหารส่งเสริมการพัฒนาและปรับปรุงสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนอยู่เสมอ	4.00	0.00	4.00	0.00	4.46	0.59	4.38	0.68			1.153	0.33
15. ผู้บริหารมีความเป็นธรรมชาติกับผู้บังคับบัญชาและเป็นผู้นำประชาธิปไตย	5.00	0.00	5.00	0.00	4.51	0.63	4.27	0.73			5.229	0.00
รวมเฉลี่ย	4.53	0.00	4.45	0.00	4.44	0.42	4.29	0.53			2.924	0.03

จากตารางที่ 26 พบว่า เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาภิเษการะยะที่ จำแนกตามตำแหน่ง ด้านการบริหาร พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน ตำแหน่งผู้อำนวยการ ระดับค่าเฉลี่ย (μ) อยู่ระหว่าง 4.00-5.00 รองผู้อำนวยการ ระดับค่าเฉลี่ย (μ) อยู่ระหว่าง 3.75-5.00 ครู ระดับค่าเฉลี่ย (μ) อยู่ระหว่าง 4.32-4.52 นักเรียน ระดับค่าเฉลี่ย (μ) อยู่ระหว่าง 4.20-4.40

ตารางที่ 29 เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริการสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัยที่จำแนกตามตำแหน่งตำแหน่ง
กลุ่มเพื่อน

(n = 482)

	ตำแหน่ง										F	Sig.
	ผู้อำนวยการ		รองผู้อำนวยการ		ครู		นักเรียน		F	Sig.		
	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ				
1. การให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ดูแลระหว่างครูแต่ละกลุ่ม สาระในการร่วมงานกัน	5.00	0.00	4.25	0.50	4.38	0.64	4.27	0.72	1.277	0.28		
2. ความไว้วางใจในการปรึกษาปัญหาระหว่างเพื่อน ร่วมงาน	4.00	0.00	4.75	0.50	4.55	0.62	4.34	0.77	3.111	0.03		
3. ความรักความสามัคคีระหว่างกลุ่มเพื่อครูในโรงเรียน	5.00	0.00	4.75	0.50	4.36	0.62	4.2	0.73	1.920	0.13		
4. ความภูมิใจของครูต่อโรงเรียนแห่งนี้	4.00	0.00	4.25	0.50	4.58	0.55	4.37	0.72	3.338	0.02		
5. ความร่วมมือของครูในการรักษาชื่อเสียงและ ภาพพจน์ของโรงเรียน	5.00	0.00	4.25	0.50	4.38	0.57	4.28	0.72	1.026	0.38		
รวมเฉลี่ย	4.60	0.00	4.45	0.10	4.45	0.43	4.30	0.60	2.501	0.06		

จากตารางที่ 27 พบว่า เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริการสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัยที่จำแนกตาม

ตำแหน่ง ด้านกลุ่มเพื่อน พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน ตำแหน่งผู้อำนวยการ ระดับค่าเฉลี่ย (μ) อยู่ระหว่าง 4.00-5.00 รองผู้อำนวยการ ระดับค่าเฉลี่ย (μ) อยู่

ระหว่าง 4.25-4.75 ครู ระดับค่าเฉลี่ย (μ) อยู่ระหว่าง 4.36-4.58 นักเรียน ระดับค่าเฉลี่ย (μ) อยู่ระหว่าง 4.20-4.37

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์

จากแบบสอบถามตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมหรือข้อเสนอแนะในเรื่องการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ มีผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ข้อเสนอแนะ จำนวน 482 ฉบับ จากการวิเคราะห์เนื้อหา สรุปข้อเสนอแนะดังนี้

1. ด้านอาคารสถานที่ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามพึงพอใจที่โรงเรียนอยู่ในพื้นที่ที่การคมนาคมสะดวก ปลอดภัย ห่างจากสิ่งรบกวนภายนอก มีแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนที่หลากหลาย โดยเฉพาะสื่อเทคโนโลยีที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน โดยจัดทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้และทุกอาคาร นอกจากนี้ควรมีโรงอาหารสำหรับนักเรียนและห้องอาหารครูอย่างเพียงพอ โดยอาหารต้องสะอาดถูกสุขลักษณะอนามัย และมีร้านอาหารให้นักเรียนเลือกรับประทานอย่างหลากหลาย

2. ด้านการจัดการเรียนรู้ พบว่า ควรเปิดโอกาสและส่งเสริมให้นักเรียนได้แสดงออกและร่วมกิจกรรมต่างๆ ตามความถนัด ความสนใจ มีห้องสมุดที่ได้มาตรฐาน มีจำนวนหนังสือและสื่อเทคโนโลยีเพียงพอกับความต้องการของนักเรียน นักเรียนมีโอกาสไปแหล่งเรียนรู้ภายนอกโรงเรียนและต่างประเทศทุกภาคเรียน

3. ด้านการบริหาร พบว่า โรงเรียนควรวางแผนและจัดตั้งคณะกรรมการในการบริหารงาน และจัดการร่วมกัน เปิดโอกาสให้บุคลากรและนักเรียนได้แสดงความคิดเห็นในการตัดสินใจวางแผน ควรสร้างวินัยส่งเสริมความคิดโดยคำนึงถึงหลักมนุษยธรรม ควรเน้นความพึงพอใจมากกว่าการใช้คำสั่งควบคุมหรือกฎเกณฑ์ โดยยืดหยุ่นได้ตามสถานการณ์ ควรมีการประชาสัมพันธ์ชี้แจงให้มากขึ้น นอกจากนี้ครูควรได้รับสวัสดิการและขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน เช่น ส่งเสริมครูให้พัฒนาตนเอง โดยจัดให้มีการอบรมทั้งในและนอกสถานที่ ได้มีโอกาสศึกษาต่อ ศึกษาดูงานทั้งในและต่างประเทศทุกปี จัดสร้างโครงสร้างการบริหารโรงเรียนอย่างเป็นระบบ เหมาะสมกับความสามารถและความถนัดของบุคลากร และเปิดโอกาสให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมคิด วางแผน และร่วมพัฒนาในทุกๆ ด้านอย่างต่อเนื่องให้อยู่ในระดับแนวหน้าของประเทศ และได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานราชการภายนอก

4. ด้านกลุ่มเพื่อน พบว่า ควรมีความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับนักเรียน ครูกับผู้ปกครอง และครูกับครู

บทที่ 5

สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การดำเนินการวิจัยเรื่องการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษของโรงเรียนกาญจนาภิเษกเคราะห์ เป็นวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาภิเษกเคราะห์ 2) เพื่อเปรียบเทียบการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาภิเษกเคราะห์ ตามความคิดเห็นของบุคลากรและนักเรียน จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษของโรงเรียนกาญจนาภิเษกเคราะห์เป็นหน่วยวิเคราะห์ (unity of analysis) ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยส่งแบบสอบถามไปยังโรงเรียนกาญจนาภิเษกเคราะห์ ประกอบด้วยผู้บริหาร ครู จำนวน 135 คน นักเรียน จำนวน 347 คน รวมทั้งสิ้น 482 คน ได้แบบสอบถามคืนมาครบ คิดเป็นร้อยละ 100 สถิติที่ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ (f) ค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบค่า (t-test f-test) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (statistical package for the social science) และการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)

สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษา การบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษของโรงเรียนกาญจนาภิเษกเคราะห์ ปรากฏผลดังนี้

1. การบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษของโรงเรียนกาญจนาภิเษกเคราะห์ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาในแต่ละด้านจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านกลุ่มเพื่อน ด้านการบริหาร ด้านอาคารสถานที่ และด้านการจัดการเรียนรู้ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า

1.1 การบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษของโรงเรียนกาญจนาภิเษกเคราะห์ ด้านอาคารสถานที่ โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อ ข้อที่มีความคะแนนเฉลี่ยสูงสุดจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ การจัดห้องเรียนดนตรี-นาฏศิลป์ มีความสะอาดและเป็นระเบียบ รองลงมาคือ อุปกรณ์สำหรับรับประทานอาหารมีการจัดหาไว้อย่างเพียงพอ และจัดพื้นที่ริมถนน และทางเดินสะอาดเป็นระเบียบ ปลูกต้นไม้ร่มรื่น สวยงาม

1.2 การบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษของโรงเรียนกาญจนาภิเษกเคราะห์ ด้านการจัดการเรียนรู้ โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อ ข้อที่มี

คะแนนเฉลี่ยสูงสุดจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ มีการจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้เข้าร่วมตามความถนัดหรือความสนใจ รองลงมาคือ ครูมีการตรวจผลงานและแจ้งให้ทราบเสมอ และครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยคำนึงถึงผู้เรียนเป็นสำคัญ

1.3 การบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษของโรงเรียนกาญจนาภิเษก ด้านการบริหาร โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อ ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ การจัดระเบียบ กฎเกณฑ์ของโรงเรียนสอดคล้องกับวิถีทางประชาธิปไตยและเหมาะสมกับสภาพของสังคมในปัจจุบัน รองลงมาคือ ผู้บริหารส่งเสริมการพัฒนาและปรับปรุงสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนอยู่เสมอ และการเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นกับการบริหารงาน

1.4 การบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษของโรงเรียนกาญจนาภิเษก ด้านกลุ่มเพื่อน โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อ ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ความภูมิใจของครูต่อโรงเรียนแห่งนี้ รองลงมาคือ ความไว้วางใจในการปรึกษาปัญหาระหว่างเพื่อนร่วมงาน และการให้ความช่วยเหลือเกื้อกูลกันระหว่างครูแต่ละกลุ่มสาระในการร่วมงานกัน

2. เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาภิเษก จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน โดยเรียงลำดับการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาในแต่ละด้านจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านกลุ่มเพื่อน ด้านการบริหาร ด้านการจัดการเรียนรู้ และด้านอาคารสถานที่

3. เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาภิเษก จำแนกตามอายุ โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน โดยเรียงลำดับการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาในแต่ละด้านจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านกลุ่มเพื่อน ด้านการบริหาร ด้านอาคารสถานที่

4. เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาภิเษก จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน โดยเรียงลำดับการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาในแต่ละด้านจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการบริหาร ด้านกลุ่มเพื่อน ด้านอาคารสถานที่

5. เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาภิเษก จำแนกตามตำแหน่ง โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน โดยเรียงลำดับการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาในแต่ละด้านจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการบริหาร ด้านกลุ่มเพื่อน ด้านอาคารสถานที่

การอภิปรายผล

จากข้อค้นพบของการวิจัยที่ได้กล่าวมาแล้ว สอดคล้องกับสมมติฐานสามารถนำมาสู่การอภิปรายผลได้ดังต่อไปนี้

1. การบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาในแต่ละด้านจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านกลุ่มเพื่อน ด้านการบริหาร ด้านอาคารสถานที่ และด้านการจัดการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานโดยกำหนดไว้ว่าไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากแสดงว่า โรงเรียนมีความมุ่งมั่น เอาใจใส่ ดูแลของผู้บริหารและบุคลากรในโรงเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียนทุกด้านเพื่อให้สอดคล้องกับกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และเพื่อเตรียมความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก ซึ่งการจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศในสถานศึกษาซึ่งเป็นองค์ประกอบหนึ่ง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พรทิพย์ ศิริสานต์ ศึกษาเรื่องการบริหารสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน ในอำเภอนาแก จังหวัดนครพนม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครพนม เขต 1 พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โยงเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงไปหาต่ำ ได้แก่ ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ด้านวิชาการ และด้านการบริหารจัดการ ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษาในอำเภอนาแก จังหวัดนครพนม ได้เห็นความสำคัญว่าสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการจัดการศึกษาที่จะทำให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการเรียนรู้ เปรียบเสมือนครุคนหนึ่งที่สามรถให้การศึกษ อบรม และกลม่อเมลาจิตใจของคนได้เพราะคนที่อยู่ในสภาพสังคมที่ดีจะซึมซับลักษณะที่ดีติดตัวไปโดยไม่รู้ตัว สอดคล้องกับ นฤมล ก้อนขาว ศึกษาเรื่อง การศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนศรัทธาสมุทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 พบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก จากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ได้แก่ ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน ด้านการเรียนการสอน ด้านการจัดการศึกษาเพื่อสนองความมุ่งหวังของผู้เรียน ด้านการให้บริการผู้เรียน และด้านอาคารสถานที่ ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนศรัทธาสมุทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 เป็นโรงเรียนมัธยมขนาดใหญ่ประจำจังหวัด ได้รับความร่วมมือจากชุมชนในการพัฒนาโรงเรียนในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านงบประมาณ ด้านวิชาการ และด้านอื่นๆ อีกทั้งนโยบายการบริหารของผู้อำนวยการโรงเรียนที่ให้ความสำคัญกับการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียน มีการพัฒนาโรงเรียนในด้านต่างๆ เพื่อให้เอื้อประโยชน์กับการจัดการศึกษา ไม่ว่าจะเป็นด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านอาคารสถานที่ ด้านการอำนวยความสะดวกแก่ผู้เรียน ด้านเทคโนโลยี เป็นการส่งเสริมสนับสนุนให้การจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มุ่งหวังให้ผู้เรียนคิด

เป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น และทำงานอย่างเป็นระบบ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โยการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการโดยใช้กระบวนการกลุ่มเป็นหลักในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การศึกษาจากการปฏิบัติจริง การมีส่วนร่วมให้นักเรียนฝึกฝนการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยมีครูคอยแนะนำภายใต้แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่เหมาะสม สอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ครูมีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอโดยการจัดทำผลงานทางวิชาการ การเข้าอบรมพัฒนา และเป็นแบบอย่างที่ดีเพื่อบรรยากาศให้เกิดความรักความสามัคคี ความไว้วางใจ ศรัทธาและเชื่อมั่น ทำให้นักเรียนเห็นว่าโรงเรียนมีการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับ อารียา สดาร์ตัน ศึกษาเรื่องการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตราชเทวี พบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก องค์ประกอบต่างๆ ภายในโรงเรียนที่ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองในทุกๆ ด้าน อันได้แก่ สภาพแวดล้อมที่สวยงาม ร่มรื่นเป็นระเบียบและมีบรรยากาศดี มีความปลอดภัย มีวัสดุอุปกรณ์เสริมสร้างการพัฒนาการ และส่งเสริมการเรียนรู้อย่างหลากหลาย มีสิ่งยั่วยุให้เกิดการเรียนรู้ และไม่มีมลภาวะซึ่งเป็นสิ่งที่จะช่วยกระตุ้นส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนสามารถพัฒนาตนเองให้ไปสู่จุดมุ่งหมายตามที่โรงเรียนหรือสถานศึกษานั้นๆ กำหนด ซึ่งสภาพแวดล้อมที่ดีจะเป็นส่วนประกอบสำคัญส่วนหนึ่งที่จะส่งผลให้ผู้เรียนมีพัฒนาการ มีความปลอดภัย มีแรงจูงใจและเกิดความสุข ความเต็มใจในการแสวงหาความรู้ ซึ่งตรงกันข้ามโรงเรียนที่ขาดการเอาใจใส่ในด้านสภาพแวดล้อมไม่เห็นความสำคัญของการจัดสภาพแวดล้อม จะทำให้นักเรียนทั้งในและนอกสถานศึกษาขาดปฏิสัมพันธ์ที่ดีมีบรรยากาศที่น่าเบื่อขาดความอบอุ่นและบรรยากาศที่เป็นมิตร และขาดศรัทธาต่อโรงเรียน ทำให้อะไรก็ตามของคำว่าองค์กรแห่งการเรียนรู้ขาดความสมบูรณ์ตามมาในที่สุด

1.1 การบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษของโรงเรียนกาญจนาภิเษกเคราะห์ ด้านอาคารสถานที่ โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อ ข้อที่มีความคะแนนเฉลี่ยสูงสุดจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ การจัดห้องเรียนดนตรี-นาฏศิลป์ มีความสะอาดและเป็นระเบียบ รองลงมาคือ อุปกรณ์สำหรับรับประทานอาหารมีการจัดหาไว้อย่างเพียงพออยู่และจัดพื้นที่ริมถนน และทางเดินสะอาดเป็นระเบียบ ปลูกต้นไม้ร่มรื่น สวยงาม สอดคล้องกับสมมติฐาน ทั้งนี้เป็นเพราะโรงเรียนกาญจนาภิเษกเคราะห์ให้ความสำคัญกับการจัดบรรยากาศในและนอกห้องเรียน จัดสภาพแวดล้อมให้มีความสวยงาม ปลอดภัย มีต้นไม้ยืนต้นที่ให้ความร่มรื่นหลายชนิด อย่างเป็นระเบียบทั่วโรงเรียน มีดอกไม้ประดับหลากหลายในสวยหย่อม สามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน สร้างบรรยากาศให้เอื้อต่อการเรียนรู้ จัดให้มีโต๊ะ เก้าอี้ เพื่อเป็นที่นั่งพักผ่อนหรือทำกิจกรรมอื่นๆ ในบริเวณต่างๆ ภายในโรงเรียนมีทางเดินเชื่อมต่อระหว่างอาคารที่มีความมั่นคง ปลอดภัยและมีร่มเงา โรงเรียนได้จัดสภาพแวดล้อมให้สวยงาม สะอาดปราศจากมลพิษ ฝุ่นละออง จัดให้มีแหล่งการเรียนรู้ภายในโรงเรียนที่หลากหลาย เช่น ห้องสมุดสำหรับค้นคว้า ศูนย์การเรียนรู้ของแต่ละ

ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ สวนดอกไม้แปลงสาธิตการเกษตร จัดให้มีครูเวรและนักเรียนคอยดูแล สอดส่องประจำเขตพื้นที่ภายในโรงเรียน ส่งผลให้สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียน กาญจนานุเคราะห์ ด้านอาคารสถานที่ โดยรวมและรายข้อส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ นฤ มล ก้อนขาว ศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนศรีธาสมุทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 โดยรวมและรายข้อส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ อาคม รุณสีงาม ศึกษาวิจัยเรื่องสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนคลอง น้ำใสวิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะแก้ว เขต 2 ด้านอาคารสถานที่ที่มีความ เหมาะสมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ อรรถสิทธิ์ สุทธิวาริ ศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษาสภาพแวดล้อม ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนในโครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน อำเภอเขาสมิง จังหวัด ตราด พบว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนในโครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนใน ฝัน อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด ด้านสถานที่ที่มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ วิทยา วิทยวงศาโรจน์ ศึกษาวิจัยเรื่องความพึงพอใจที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียน บ้านวังดินสอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี เขต 2 พบว่า ด้านอาคารสถานที่นักเรียน มีความพึงพอใจในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เด่นชัย วงษ์ช่าง ศึกษาวิจัยเรื่อง สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร เขตนิคมอุตสาหกรรมมาบ ตาพุด อำเภอเมือง จังหวัดระยอง พบว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนมาบตาพุด พ้นพิทยาคาร เขตนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด อำเภอเมือง จังหวัดระยอง ด้านอาคารสถานที่ โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก

1.2 การบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษของโรงเรียนกาญจนานุ เคราะห์ ด้านการจัดการเรียนรู้ โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อ ข้อที่มี คะแนนเฉลี่ยสูงสุดจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ มีการจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้เข้าร่วมตาม ความถนัดหรือความสนใจ รองลงมาคือ ครูมีการตรวจผลงานและแจ้งให้ทราบเสมอ และครูจัดกิจกรรม การเรียนรู้โดยคำนึงถึงผู้เรียนเป็นสำคัญ สอดคล้องกับสมมติฐาน ทั้งนี้เป็นเพราะโรงเรียนกาญจนานุ เคราะห์ได้พัฒนาหลักสูตรทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางและหลักสูตร ท้องถิ่น กำหนดผลการเรียนรู้ของผู้เรียนที่เน้นการวิเคราะห์ สังเคราะห์ให้เหมาะสมกับสาระการ เรียนรู้ ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้อย่างหลากหลายและเหมาะสม สอดคล้องกับวัย คำนึงถึงความ แตกต่างของผู้เรียนเป็นรายบุคคล ครูโรงเรียนกาญจนานุเคราะห์ได้เข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนา จรรยาบรรณวิชาชีพตามที่หน่วยงานกำหนด เสียสละ อุทิศตนเพื่อประโยชน์ต่อวิชาชีพ เป็นแบบอย่าง ที่ดีในการส่งเสริมผู้อื่นให้ปฏิบัติตามหลักจรรยาบรรณวิชาชีพครู มีความเป็นกันเองกับ ผู้เรียน มีการหาเรื่องราวต่างๆ สอดแทรกในการเรียนการสอน มีการปฏิบัติต่อผู้เรียนทุกคนในลักษณะ เดียวกัน มีความสนใจและเอาใจใส่ต่อผู้เรียน ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความสนใจเอาใจใส่ในการเรียน เปิด

โอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการออกแบบการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมและการประเมินผลการเรียนรู้ ครูทุกคนจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบโดยบูรณาการอย่างสอดคล้องเชื่อมโยงกัน และปรับใช้ตามสถานการณ์อย่างเหมาะสม และเกิดผลกับผู้เรียนตามที่คาดหวัง มีการสร้างและนำเครื่องมือวัดผลประเมินผลไปใช้อย่างถูกต้องเหมาะสม มีการติดตามผลการเรียนของผู้เรียนสม่ำเสมอ ครูผู้สอนสามารถถ่ายทอดความรู้มาสู่ผู้เรียนได้อย่างน่าสนใจ รู้จักกระตุ้นให้นักเรียนเปิดใจเรียนรู้ ส่งผลการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษของโรงเรียนกาญจนาภิเษกเคราะห์ ด้านการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับ นฤมล ก้อนขาว ศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนศรีธรรมาศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 พบว่า การบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษของโรงเรียนกาญจนาภิเษกเคราะห์ ด้านการจัดการเรียนรู้ โดยรวมระดับมาก สอดคล้องกับ วนิตา หมั่นผดุง ศึกษาวิจัยเรื่องสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย ชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 พบว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย ชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 ด้านการจัดการเรียนการสอน โดยภาพรวมและรายข้อ มีความเหมาะสมกันอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ วิทิตา วิทวงศาโรจน์ ศึกษาวิจัยเรื่องความพึงพอใจที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนบ้านวังดินสอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี เขต 2 พบว่า ด้านการเรียนการสอน โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ผู้เรียนพึงพอใจความเอาใจใส่ของครู มีการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาในด้านความรู้ ทักษะความสามารถในการจัดและพัฒนากระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง การทำงานเป็นทีม ผลงานทางวิชาการ ครูผู้สอนมีการเตรียมสอนเป็นอย่างดี อธิบายเนื้อหาวิชาได้แจ่มแจ้ง ใช้สื่อนวัตกรรมประกอบการสอนเสมอ สอดคล้องกับ เกียรติศักดิ์ บุญขวาง ศึกษาวิจัยเรื่องสภาพแวดล้อมทางการเรียนและแนวทางการพัฒนาของนักเรียนวิทยาลัยสารพัดช่างชลบุรี พบว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนด้านการเรียนการสอนมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ เต็มชัย วงษ์ข่าง ศึกษาวิจัยเรื่องสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร เขตนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด อำเภอมะนัง จังหวัดระยอง พบว่า เรื่องสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร เขตนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด อำเภอมะนัง จังหวัดระยอง ด้านการเรียนการสอนมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

1.3 การบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษของโรงเรียนกาญจนาภิเษกเคราะห์ ด้านการบริหาร โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับสมมติฐาน และเมื่อพิจารณารายข้อ ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ การจัดระเบียบกฎเกณฑ์ของโรงเรียนสอดคล้องกับวิถีทางประชาธิปไตย และเหมาะสมกับสภาพของสังคมในปัจจุบัน

รองลงมาคือ ผู้บริหารส่งเสริมการพัฒนาและปรับปรุงสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนอยู่เสมอ และการเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นกับการบริหารงาน เนื่องจากโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์มีแผนการพัฒนาโรงเรียนให้ก้าวหน้าอย่างเป็นรูปธรรม โรงเรียนจัดหาสื่อ นวัตกรรมที่ทันสมัยมาช่วยในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจัดให้มีการพัฒนาเพื่อเพิ่มพูนความรู้และความก้าวหน้าของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง มีการประชาสัมพันธ์ การดำเนินงานของโรงเรียน ให้ผู้ปกครอง และชุมชนทราบอย่างสม่ำเสมอ โรงเรียนเข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชน หรือวัด ส่งเสริมสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมรูปแบบต่างๆ เพื่อให้ นักเรียนเกิดความรัก ความสามัคคี และความผูกพันต่อสถานศึกษา โรงเรียนมีการจัดระบบรักษาความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินของนักเรียนในโรงเรียน จัดให้มีสวัสดิการต่างๆ เช่น พนการศึกษ อาหารกลางวัน ธนาคารออมทรัพย์ เพื่อช่วยเหลือนักเรียน ผู้บริหาร ครู เปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นกับการบริหารงาน การจัดระเบียบ กฎเกณฑ์ของโรงเรียนสอดคล้องกับวิถีทางประชาธิปไตย และเหมาะสมกับสภาพของสังคมในปัจจุบัน ผู้บริหารสนใจสอบถามเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวกับนักเรียน เช่น ผลการเรียน ความประพฤติ และครอบครัวของนักเรียน ผู้บริหาร ครู ร่วมสนทนา พูดคุย ให้ความสำคัญกับตนเองกับนักเรียนและผู้ปกครอง ผู้บริหาร เสียสละและอุทิศเวลาให้โรงเรียน ครูและนักเรียน ส่งเสริมการพัฒนาและปรับปรุงสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนอยู่เสมอ และผู้บริหารมีความเป็นธรรมต่อผู้ใต้บังคับบัญชาและเป็นผู้นำประชาธิปไตย การบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ ด้านการบริหาร โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับ นฤมล ก้อนขาว ศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนศรีธธาสมุทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 พบว่า การบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ ด้านการบริหาร โดยรวมระดับมาก สอดคล้องกับ อาภาภรณ์ พายสำโรง ศึกษาวิจัยเรื่องสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนพรพงษ์กุล จังหวัดสระแก้ว พบว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนพรพงษ์กุล จังหวัดสระแก้ว ด้านการบริหารมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ วิทยา วิทวงศาโรจน์ ศึกษาวิจัยเรื่องความพึงพอใจที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนบ้านวังดินสอด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี เขต 2 พบว่า ด้านการบริหารมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ นันทวัน มุสิกบุตร ศึกษาวิจัยเรื่องความพึงพอใจต่อการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนสว่างบริบูรณ์วิทยา จังหวัดชลบุรี พบว่า ความพึงพอใจต่อการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนสว่างบริบูรณ์วิทยา จังหวัดชลบุรี ด้านการบริหารโดยรวม และรายชื่ออยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ เกรียงศักดิ์ บุญขวาง ศึกษาวิจัยเรื่องสภาพแวดล้อมทางการเรียนและแนวทางการพัฒนาของนักเรียนวิทยาลัยสารพัดช่างชลบุรี พบว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนและแนวทางการพัฒนาของนักเรียนวิทยาลัยสารพัดช่างชลบุรี ด้านการบริหารมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

1.4 การบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ ด้านกลุ่มเพื่อน โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับสมมติฐาน และเมื่อพิจารณารายข้อ ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ความภูมิใจของครูต่อโรงเรียนแห่งนี้ รองลงมาคือ ความไว้วางใจในการปรึกษาปัญหาระหว่างเพื่อนร่วมงาน และการให้ความช่วยเหลือเกื้อกูลกันระหว่างครูแต่ละกลุ่มสาระในการร่วมงานกัน เนื่องมาจากโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ ได้มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมสัมพันธ์ระหว่างครู นักเรียน เช่น กีฬาสีภายใน กิจกรรมวันสำคัญต่างๆ ที่ส่งเสริมให้ครู นักเรียนทำงานร่วมกันทั้งในห้องเดียวกันและต่างห้อง กิจกรรมที่ได้ร่วมกันระหว่างรุ่นพี่กับรุ่นน้องทำให้นักเรียนเกิดความรู้สึกอบอุ่น และสนุกสนาน เมื่อได้รวมกลุ่มเดียวกัน มีความรักความสามัคคีต่อกัน รวมถึงการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียน ทำให้เกิดความรู้สึกรักผูกพันต่อเพื่อนร่วมสถาบัน มีการช่วยเหลือด้านการเรียนการสอน มีการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน และกันระหว่างเพื่อนนักเรียน เพื่อนครู จึงส่งผลให้ผู้บริหาร ครู นักเรียนมีความเห็นการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ ด้านกลุ่มเพื่อน โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับ นฤมล ก้อนขาว ศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนศรีธรรมาสมุทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 พบว่า การบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ ด้านกลุ่มเพื่อน โดยรวมระดับมาก สอดคล้องกับ อาภาภรณ์ พายสำโรง ศึกษาวิจัยเรื่องสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนพรพงษ์กุล จังหวัดสระแก้ว พบว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนพรพงษ์กุล จังหวัดสระแก้ว ด้านกลุ่มเพื่อนมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ วิทยา วิทวงศาโรจน์ ศึกษาวิจัยเรื่องความพึงพอใจที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนบ้านวังดินสอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 พบว่า ด้านกลุ่มเพื่อนมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ นันทวัน มุสิกบุตร ศึกษาวิจัยเรื่องความพึงพอใจต่อการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนสว่างบริบูรณ์วิทยา จังหวัดชลบุรี พบว่า ความพึงพอใจต่อการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนสว่างบริบูรณ์วิทยา จังหวัดชลบุรี ด้านกลุ่มเพื่อนโดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ เกรียงศักดิ์ บุญขวาง ศึกษาวิจัยเรื่องสภาพแวดล้อมทางการเรียนและแนวทางการพัฒนาของนักเรียนวิทยาลัยสารพัดช่างชลบุรี พบว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนและแนวทางการพัฒนาของนักเรียนวิทยาลัยสารพัดช่างชลบุรี ด้านกลุ่มเพื่อนมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ จำแนกตามเพศ พบว่า เพศต่างกันมีการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านอาคารสถานที่ ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการบริหาร และด้านกลุ่มเพื่อน ไม่พบความแตกต่างที่

เป็นเช่นนี้ เพราะว่าเพศชาย และเพศหญิงมีการมุ่งเน้นการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาของโรงเรียนไม่ต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สักรินทร์ บุญกว้าง ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความพึงพอใจต่อการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอวิเชียรบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 พบว่า ครูปฏิบัติการสอนที่มีเพศต่างกัน และมีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยรวมและสภาพแวดล้อมทางสังคมโดยรวมและเป็นรายได้ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ไม่สอดคล้องกับ นฤมล ก้อนขาว ศึกษาเรื่อง การศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนศรีธธาสมุทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 พบว่า โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นด้านอาคารสถานที่และด้านการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากโรงเรียนศรีธธาสมุทรมีการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนด้านการให้บริการผู้เรียน ด้านการจัดการศึกษาเพื่อสนองความมุ่งหวังของผู้เรียน ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน และด้านสังคมกลุ่มเพื่อน โดยจัดให้นักเรียนทุกคนมีสิทธิ์ได้รับการบริการทุกด้านเท่าเทียมกัน ให้ได้รับการพัฒนาความรู้ ทักษะต่างๆ โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมให้นักเรียนทั้งชายหญิงสามารถที่จะร่วมกันทำกิจกรรมไม่ว่าจะเป็นกีฬา กรีฑาจังหวัด วันสำคัญต่างๆ มีแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนเพื่อให้นักเรียนได้ใช้บริการ มีการส่งเสริมอาชีพ ประสบการณ์ในการทำงาน แม้แต่กิจกรรมแนะแนวที่โรงเรียนสามารถบริการให้คำปรึกษาได้ทั้งชายและหญิง จากเหตุผลดังกล่าวจึงส่งผลให้สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนศรีธธาสมุทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จำแนกตามเพศโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ไม่สอดคล้องกับ อารีญา สดาร์รัตน์ ศึกษาเรื่องการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตราชเทวี พบว่า ครูโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตราชเทวี ปีการศึกษา 2555 ที่มีเพศต่างกัน มีการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาของโรงเรียนโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านกายภาพและด้านการบริหารแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สำหรับด้านวิชาการไม่พบความแตกต่าง

3. ผลการเปรียบเทียบการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ จำแนกตามอายุ พบว่า ครูที่มีอายุต่างกันมีการการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับสมมติฐาน ที่เป็นเช่นนี้ เพราะว่าบุคลากรและนักเรียนของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์มีความคิดเห็นที่จะพัฒนาและสนับสนุนให้เกิดการปรับเปลี่ยน เพื่อประโยชน์ต่อผู้เรียนในอนาคตคล้ายๆ กัน โดยเฉพาะการจัดสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการบริหารและด้านกลุ่มเพื่อน ซึ่งมีส่วนสำคัญอย่างมากต่อการเรียนของผู้เรียนในสถานศึกษาของโรงเรียนกาญจนา

เคราะห์ ซึ่งสอดคล้องกับ เบญญาภา คงมาลัย ได้ศึกษาความคิดเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ต่อการจัดสภาพแวดล้อมทางการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สุพรรณบุรี เขต 1 ปีการศึกษา 2550 ใน 5 ด้าน คือ ด้านกายภาพ ด้านการเรียนการสอน ด้านการบริหาร ด้านการบริการ และด้านเนื้อหาหลักสูตร ผลการวิจัยเมื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อการจัดสภาพแวดล้อมทางการศึกษา จำแนกตามอายุ พบว่า มีระดับความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ นฤมล ก้อนขาว ศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนศรีธาดาสมุทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 พบว่า การเปรียบเทียบการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ จำแนกตามอายุ โดยรวมไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ อาภาภรณ์ พายสำโรง ศึกษาวิจัยเรื่องสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนพรพงษ์กุล จังหวัดสระแก้ว พบว่า ผลการเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนพรพงษ์กุล จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามอายุ ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ วิทยา วิทวงศาโรจน์ ศึกษาวิจัยเรื่องความพึงพอใจที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนบ้านวังดินสอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี เขต 2 พบว่า จำแนกตามอายุ ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ นันทวัน มุสิกบุตร ศึกษาวิจัยเรื่องความพึงพอใจต่อการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนสว่างบริบูรณ์วิทยา จังหวัดชลบุรี พบว่า ความพึงพอใจต่อการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนสว่างบริบูรณ์วิทยา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามอายุ ไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับ เกรียงศักดิ์ บุญขวาง ศึกษาวิจัยเรื่องสภาพแวดล้อมทางการเรียนและแนวทางการพัฒนาของนักเรียนวิทยาลัยสารพัดช่างชลบุรี พบว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนและแนวทางการพัฒนาของนักเรียนวิทยาลัยสารพัดช่างชลบุรี จำแนกตามอายุ ไม่แตกต่างกัน

4. ผลการเปรียบเทียบการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับการศึกษาต่างกันมีการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับสมมติฐาน ที่เป็นเช่นนี้เพราะวุฒิการศึกษาที่ต่างกันแต่ความรู้สึกนึกคิดต่อสภาพแวดล้อมในโรงเรียนอาจมีความคิดไม่ต่างกัน เพราะทุกคนในโรงเรียนอยากให้มีการบริหารสภาพแวดล้อมในโรงเรียนไปในทางที่ดี เพื่อเอื้อต่อสภาพจิตใจในการเรียนการสอน สอดคล้องกับ อาภาภรณ์ พายสำโรง ศึกษาวิจัยเรื่องสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนพรพงษ์กุล จังหวัดสระแก้ว พบว่า ผลการเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนพรพงษ์กุล จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามอายุ ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ วิทยา วิทวงศาโรจน์ ศึกษาวิจัยเรื่องความพึงพอใจที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนบ้านวังดินสอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี เขต 2 พบว่า จำแนกตามอายุ มีความเหมาะสมไม่แตกต่างกัน

สอดคล้องกับ นันทวัน มุสิกบุตร ศึกษาวิจัยเรื่องความพึงพอใจต่อการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนสว่างบริบูรณ์วิทยา จังหวัดชลบุรี พบว่า ความพึงพอใจต่อการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนสว่างบริบูรณ์วิทยา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามอายุ โดยรวมและรายข้อไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับ เกียรติศักดิ์ บุญขวาง ศึกษาวิจัยเรื่องสภาพแวดล้อมทางการเรียนและแนวทางการพัฒนาของนักเรียนวิทยาลัยสารพัดช่างชลบุรี พบว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนและแนวทางการพัฒนาของนักเรียนวิทยาลัยสารพัดช่างชลบุรี จำแนกตามอายุ ไม่มีความแตกต่างกัน ไม่สอดคล้องกับ นฤมล ก้อนขาว ศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนศรีธธาสมุทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 พบว่า การเปรียบเทียบการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เพราะว่า นักเรียนที่มีช่วงอายุระหว่าง 10-15 ปี มีความคิดเห็นว่าสภาพแวดล้อมทางการเรียนทุกด้านเหมาะสมกว่าช่วงอายุ 16-20 ปี อาจเนื่องมาจากอายุในแต่ละระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน ทำให้ความรู้สึกนึกคิดต่อสภาพแวดล้อมในโรงเรียนอาจมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันได้ นักเรียนที่มีช่วงอายุ 10-15 ปี ของโรงเรียนจะเป็นนักเรียนที่มาจากชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งนักเรียนเหล่านี้จะได้พบสถานที่และสิ่งแวดลอมที่แตกต่างไปจากเดิม นักเรียนจะต้องปรับตัวให้เข้ากับบรรยากาศและสถานที่ใหม่ ส่วนนักเรียนที่มีช่วงอายุ 16-20 ปี มีวิสัยทัศน์ที่สูงขึ้นมีความต้องการในด้านการตอบสนองของโรงเรียนตามความต้องการของตนเองมากกว่า จำทำให้มีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน

5. ผลการเปรียบเทียบการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ จำแนกตามตำแหน่ง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีตำแหน่งที่ต่างกันมีการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้เพราะทั้งผู้บริหาร ครู และนักเรียนมีความคิดเห็นที่จะพัฒนาและสนับสนุนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่เป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนในอนาคตคล้ายกัน โดยเฉพาะด้านสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการบริหาร และด้านกลุ่มเพื่อน สอดคล้องกับ เบญญาภา คงมาลัย ได้ศึกษาความคิดเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ต่อการจัดสภาพแวดล้อมทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ปีการศึกษา 2550 ใน 5 ด้าน คือ ด้านกายภาพ ด้านการเรียนการสอน ด้านการบริหาร ด้านการบริการและด้านเนื้อหาหลักสูตร ผลการวิจัยเมื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อการจัดสภาพแวดล้อมทางการศึกษา จำแนกตามตำแหน่ง พบว่า มีระดับความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ นฤมล ก้อนขาว ศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนศรีธธาสมุทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 พบว่า การเปรียบเทียบการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา

ขนาดใหญ่พิเศษของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ จำแนกตามตำแหน่ง โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องและผลการศึกษากาบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางกา

1. ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายของโรงเรียนควรพิจารณาปรับปรุงสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาให้มีความเหมาะสมมากขึ้นทุกๆ ด้าน ให้นักเรียนเกิดความพึงพอใจในการที่ได้เข้ามาศึกษาในโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ โดยเฉพาะสภาพแวดล้อมทางการเรียนด้านอาคารสถานที่เพราะอาคารสถานที่จะเป็นสิ่งแรกที่บุคคลภายนอกพบเห็น

2. สภาพแวดล้อมของสถานศึกษาด้านอาคารสถานที่ โรงเรียนควรปรับปรุงในเรื่องความสะอาดของห้องเรียน ความเพียงพอของโต๊ะ เก้าอี้ ภายในโรงเรียนควรจัดกิจกรรมรักษาสะอาดกิจกรรม 5 ส และควรปรับปรุงความสะอาดถูกสุขลักษณะของห้องเรียนสำหรับนักเรียน และความสะดวกปลอดภัยของการรับส่งนักเรียน

3. สภาพแวดล้อมทางการจัดการเรียนรู้ โรงเรียนควรปรับปรุงในเรื่องการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูผู้สอน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ให้นักเรียนได้ปฏิบัติจริง ควรสร้างบรรยากาศในห้องเรียนให้มีความสนุกสนานน่าเรียน และโรงเรียนควรปรับปรุงในเรื่องความเหมาะสมของช่วงเวลาการจัดกิจกรรมของนักเรียน และควรมีอิสระในการจัดกิจกรรมของนักเรียน

4. สภาพแวดล้อมทางด้านกลุ่มเพื่อน โรงเรียนควรปรับปรุงในเรื่องความช่วยเหลือให้คำปรึกษาของรุ่นพี่ต่อรุ่นน้อง และการยอมรับการตักเตือนระหว่างเพื่อนนักเรียน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาความคิดเห็นและแนวทางการพัฒนาของผู้บริหาร ครู นักเรียน และผู้ปกครองต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์

2. ควรมีศึกษาแนวทางในการพัฒนาปัญหาด้านอาคารสถานที่ให้เหมาะสมตรงกับความต้องการของผู้เรียน และสามารถรองรับการพัฒนาของโรงเรียนได้อย่างมีคุณภาพ

3. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารสภาพแวดล้อมของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์

รายการอ้างอิง

ภาษาต่างประเทศ

- Attin, A. W. **The methodology of research on college impact: Past II.** Sociology of education, 1968.
- Astin, A.W. **The college environment.** New York: American Council on Education, 1971.
- Chen, Pei. Jen. “Environmental Education Needs Assessment Among Elementary School Teachers in Massachusetts.” **Dissertation Abstracts International.** 53(2): 4017; June. 2003.
- Daft Edwdwards. **Management.** (3^{nt}). America: The Dryden, 1976.
- Daniel Katz Robert L.Kahn. **The Social Psychology of Organization,** 2 ed. New York: John Wiley & son., 1978.
- Derrah, Richard Floyd. “The Status of Environmental Education in The Secondary School of The State of Marine.” **Dissertation Abstracts International.** 56(2): 4017: June.
- Fayol, H. **General and industrial management.** London: Sir Isaac Pitman & Sons, 1949.
- Fred C. Luneburg and Allan C. Ormstein, **Educational Administration: Concepts and Practices,** 5 ed. (CA: Wadsworth Publishing, 2007) 31-33.
- Good, C.V. **Dictionary of education.** New York: McGraw-Hill, 1973.
- Gulick, L. **Management is a Science Academy of Management Journal, 8, No.(1).** New York: American Council on Education, 1965.
- Gulick, L., & Urwick, L. **Papers on the sciences of administration.** New York: Institute of Public Administration, Columbia University, 1937.
- John. W. Best, **Research in Education,** 4th ed. (New Jersey: Prentice-Hall, Inc., 1981), 182.
- Krejcie, Robert V. and Morgan Daryle W, “Determining Sample Size for Research Activitiver,” **Journal for Education and Psychological Measurement** 3, November 1970.
- Hersey, P., Blanchard, K.H. and Johnson, D.E. **Management of Organizational Behavior: Leading Human Resources.** Eight edition, New Jersaey: prentice Hall, 2001.
- Luther Gulick. “Management is a Science.” **Academy of Management Journal,** Vol 8, No. 1 march. 1965.

Patchen, Terri Rence. "Beyond Opposition An Ethnographic Study of Adolescent Latina Students, Perception of Classroom Participation." *Dissertation Abstracts International*. 63(10): April 2003.

Simon, Herberds A. *Administrative Behavior*, r (3^{nt}). New York: The Free, 1976.

ภาษาไทย

กรมวิชาการ. "การจัดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนเป็นสิ่งสำคัญ," *วารสารวิชาการ 16 (3)*, กรกฎาคม-กันยายน 2556.

กรมสามัญศึกษา. *การจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่ดีในโรงเรียน*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2552.

เกรียงศักดิ์ บุญขวาง. "สภาพแวดล้อมทางการเรียนและแนวทางการพัฒนาของนักเรียนวิทยาลัยสารพัดช่างชลบุรี." *งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา*, 2556.

จอมพงศ์ มงคลวนิช. *การศึกษาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน: การบริหารองค์การและบุคลากรทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: สถาบันเทคโนโลยีสยาม, 2554.

จรัส อติวิทยากรณ์. *หลักการและทฤษฎีทางการบริหาร*. พิมพ์ครั้งที่ 3. สงขลา: สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ, 2553.

จริยา มหาเทียร. "การบริหารสิ่งแวดล้อมทางการศึกษา." *พุทธจักร 70*, 9 กันยายน 2559.

จิตภานท์ สันตติลภ. "ความพึงพอใจของนักเรียนต่อสภาพการจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนเมืองพัทยา 8 สังกัดเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี." *งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา*, 2553.

จันทร์ธานี สงวนนาม. *ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: บุ๊คพอยท์, 2551.

ฉันทนา บุญพุ่ม. "การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารโรงเรียนวิถีพุทธในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2." *การค้นคว้าอิสระหลักสูตรครุศาสตร มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี*, 2558.

ณัฐภัก อูทโท. "การจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนทางกายภาพของโรงเรียนอนุบาลวัดช่องลมสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1." *งานนิพนธ์ปริญญาครุศาสตร มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา*, 2558.

- ณัฐตะวัน ลิ้มประสงค์. รายงานสืบเนื่องจากการประชุมสัมมนาวิชาการำเสนอองานวิจัยระดับชาติ และนานาชาติ (Proceedings) เครือข่ายบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ ครั้งที่ 15. นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, 2558.
- เด่นชัย วงษ์ช่าง. “สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร เขต นิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด อำเภอเมือง จังหวัดระยอง.” งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2556.
- ทรงศนีย์ วรหาคำ. “การศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนวัดจันทร์ ประดิษฐาราม สังกัดสำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2554.
- ทวิพันธ์ เนียมมะโน. “ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดสภาพแวดล้อม โรงเรียนบ้านคลองพร้าว อำเภอเกาะช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดรชาติ.” งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2555.
- นันทวัน มุกสิกบุตร. “ความพึงพอใจต่อการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนสว่างปริบูรณ์วิทยา จังหวัดชลบุรี.” งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2553.
- นฤมล ก้อนขาว. “การศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนศรีธาดาสมุทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10.” งานนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา, 2558.
- นฤมล เนียมหอม. การจัดสภาพแวดล้อมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้. เข้าถึงเมื่อ 16 กรกฎาคม 2560. เข้าถึงได้จาก http://www.nareumon.com/index.php?option=com_content&task=view&id=24&Itemid=46&limit=1&limitstart=2
- บุญชม ศรีสะอาด. การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น, 2554.
- ประเสริฐ ด่านตระกูล. “การจัดการสภาพแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษาขนาดเล็ก: กรณีศึกษาในโรงเรียนวัดฤกษ์ห้วยสามัคคี หมู่ ตำบลวังยาง อำเภอคลองขลุง จังหวัด กำแพงเพชร.” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร, 2550.
- เบญญา คงมาลัย. “ความคิดเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ต่อการจัดสภาพแวดล้อมทางการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี

เขต 1 ปีการศึกษา 2550. วิทยานิพนธ์ ปริญญาการศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น, 2550.

ปฏิคม พงษ์ประเสริฐ. **“การศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมและการบริการในโรงเรียนเทศบาล สังกัดเทศบาล เมืองนครนายก.”** สารนิพนธ์การบริหารการศึกษามหาบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2550.

ปิยะมาศ สิทธิเดช. **“การศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนเมืองพัทยา 4 (วัดหนองใหญ่).”** งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2556.

ฝ่ายวิชาการภาษาไทย ซีเอ็ดยูเคชั่น. **พจนานุกรมไทย.** กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดยูเคชั่น, 2552.

พระธรรมโกศาจารย์ (ประยูร ธมฺมจิตฺโต). **พุทธวิธีบริหาร.** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2550.

พระมหาขุนทอง อคควโร (สนนํ้าพา). **“ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย อำเภอบ้านสร้าง จังหวัดปราจีนบุรี.”** วิทยานิพนธ์การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2554.

ภาวดี อนันตนาวิ. **หลักการ แนวคิด ทฤษฎี การบริหารการศึกษา.** พิมพ์ครั้งที่ 4. ชลบุรี: สำนักพิมพ์มนตรี จำกัด, 2555.

ภูริณี ตอบกลาง. **“การศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนบ้านโนนสาวเอ้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 3.”** งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2554.

ราชบัณฑิตสถาน. **พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554.** กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน, 2556.

รุ่งนภา คนเล. **“การศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนบ้านสองสลึง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2.”** งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2558.

โรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์. **รายงานการประเมินตนเอง (SAR).** กาญจนบุรี: โรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์, 2558.

เลิศศักดิ์ คำปลิว. **“การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1.”** วิทยานิพนธ์ ค.ม. การบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 2551.

- วนิดา หมั่นผดุง. “สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย ชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18.” งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2555.
- วรภรณ์ เปี้ยขุนทด. “สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนมัธยมวัดหนองจอก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2.” งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2554.
- วิชิต เทพประสิทธิ์. การยศาสตร์กับการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ในห้องคอมพิวเตอร์. เข้าถึงเมื่อ 15 กรกฎาคม 2560. เข้าถึงได้จาก <https://www.gotoknow.org/posts/46080>
- วิมลสิทธิ์ ทรายางกูร และคณะ. จิตวิทยาสภาพแวดล้อม: มूलฐานการสร้างสรรค์และจัดการสภาพแวดล้อมน่าอยู่อาศัย Environmental Psychology: A Basis for Creation and Management of Livable Environment. กรุงเทพฯ: บริษัท จี.บี.พี เซ็นเตอร์ จำกัด, 2554.
- วิจิตราภรณ์ โตแก้ว. “การมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในการบริหารการศึกษานอกระบบและการศึกษา ตามอัธยาศัยอำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี.” การค้นคว้าอิสระหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี, 2558.
- วิทยา วิทวงศาโรจน์. “ศึกษาวิจัยเรื่องความพึงพอใจที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนบ้านวังดินสอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี เขต 2.” งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2552.
- วิลาศินี คู่ปลัดพี. อย่างเลี้ยงลูกตามคนอื่น. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์ จำกัด, 2560.
- สมพงษ์ ชาวโพธิ์สระ. “การจัดการสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3.” การค้นคว้าอิสระปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี, 2558.
- สมฤทัย รอดพูนพงศ์. “การศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนมัธยมท่าแฉลง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1.” งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2553.
- สักรินทร์ บุญแก้ว. “การศึกษาความพึงพอใจของครูต่อการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอวิเชียรบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3.” ปริญญา นิพนธ์ กศ.ม. (วิทยาศาสตร์). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2551.
- สันติ บุญภิรมย์. การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ: ไทยร่มเกล้า, 2552.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. **คู่มือตรวจสอบและประเมินสถานศึกษา**. กรุงเทพฯ: จุฬทอง, 2554.

_____. **รายงานประจำปี 2558 สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2558.

สุนันท์ สุขสวัสดิ์. “**สภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาลในทัศนะของนักศึกษาแพทย์**.” ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2552.

สุพัฒน์ สีนมะลิ. “**ความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนเทศบาล ตรีศึกษาโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 3 อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี**.” งานนิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2555.

สุริวัสสา นิธิมาพงศ์ไท. “**ความพึงพอใจที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนวัดมโนรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3**.” งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2555.

อมรพงศ์ พันธุ์โชภณ, “**การบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของกลุ่มลำภู-บางนาคนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1**.” งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์, 2556.

อรรถสิทธิ์ สุทธิวาริ. “**ศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนในโครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด**.” วิทยานิพนธ์ศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2550.

อาคม รุณสีงาม. “**สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนคลองน้ำใสวิทยาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2**.” วิทยานิพนธ์ศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2550.

อาภาภรณ์ พายสำโรง. “**ศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนพรพงษ์กุล จังหวัดสระแก้ว**.” งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2552.

อารียา สตาร์ตัน. “**การจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตราชเทวี**.” วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2556.

ที่ ศธ 6812.2/158

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

5 กุมภาพันธ์ 2561

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนกาญจนาภิเษราชธานี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน 482 ฉบับ

ด้วย นางสาวนิตยา แก่นทูล นิสิตศึกษาระดับปริญญาโทบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับอนุมัติให้ทำการค้นคว้าอิสระเรื่อง "การบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนกาญจนาภิเษราชธานี" มีความประสงค์จะขอเก็บรวบรวมข้อมูลจากท่าน ครู และนักเรียน เพื่อประกอบการทำการค้นคว้าอิสระ ในกรณีนี้ ภาควิชาการบริหารการศึกษา จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดกรุณาแจ้งผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามให้แก่ศึกษาดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ อินทร์วิทย์)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทร. 09 3979 3455

"องค์กรแห่งการสร้างสรรค์"

"Creative Organization"

แบบสอบถามเพื่อการวิจัยเรื่อง
การบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์

คำชี้แจง

1. ผู้ตอบแบบสอบถามนี้ได้แก่ ผู้บริหาร ครู 135 ฉบับ นักเรียน 347 ฉบับ
  2. แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน จำนวน 59 ข้อ ดังนี้
    - ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 5 ข้อ
    - ตอนที่ 2 ระดับความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านอาคารสถานที่ ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการบริหาร และด้านกลุ่มเพื่อน จำนวน 50 ข้อ
    - ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ จำนวน 4 ข้อ
  3. แบบสอบถามนี้จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ คำตอบที่ได้จะไม่มีผลต่อท่านแต่ประการใด แต่ผู้วิจัยจะไปวิเคราะห์ในภาพรวมเพื่อใช้ในการพัฒนาการบริหารการศึกษาต่อไป ฉะนั้นข้อเท็จจริงในการตอบแบบสอบถามของท่านจะช่วยให้การดำเนินการวิจัยครั้งนี้บรรลุวัตถุประสงค์และเป็นประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาในอนาคตต่อไป
  4. ขอความกรุณาส่งแบบสอบถามคืนผู้วิจัยทางไปรษณีย์ ซึ่งทางผู้วิจัยได้แนบซองเอกสารมาพร้อมแบบสอบถามนี้
- ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

นางสาวนิตยา แก่นพุด

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

โทรศัพท์มือถือ 08-5404-6259

แบบสอบถามเพื่อการวิจัยเรื่อง
การบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์

ตอนที่ 1 ข้อคำถามเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ( ) หน้าข้อความที่ตรงกับข้อมูลสภาพของท่าน

ข้อที่	สภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	สำหรับผู้วิจัย
1.	เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง	[ ] 01
2.	อายุ ☐ 10 - 15 ปี ☐ 16 - 20 ปี ☐ 21 - 25 ปี ☐ 26 - 30 ปี ☐ 31 - 35 ปี ☐ 36 - 40 ปี ☐ 41 - 45 ปี ☐ 46 - 50 ปี ☐ 51 - 55 ปี ☐ 56 - 60 ปี	[ ] 02
3.	ระดับการศึกษา ☐ ต่ำกว่าปริญญาตรี ☐ ปริญญาตรี ☐ ปริญญาโท ☐ ปริญญาเอก	[ ] 03
4.	ตำแหน่ง ☐ ผู้อำนวยการสถานศึกษา ☐ รองผู้อำนวยการสถานศึกษา ☐ ครู ☐ นักเรียน	[ ] 04

ตอนที่ 2 ระดับความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านอาคารสถานที่ ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการบริหาร และด้านกลุ่มเพื่อน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ท่านเห็นว่ามีการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ คำตอบมีให้เลือก 5 ระดับตามเกณฑ์ต่อไปนี้

5	หมายถึง	การบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา	อยู่ในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	การบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา	อยู่ในระดับมาก
3	หมายถึง	การบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา	อยู่ในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	การบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา	อยู่ในระดับน้อย
1	หมายถึง	การบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา	อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อที่	การบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา	ระดับปฏิบัติ					สำหรับผู้วิจัย
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
		5	4	3	2	1	
ด้านอาคารสถานที่							
1.	วางแผนตกแต่งพื้นที่ทั้งหมดให้สวยงามกลมกลืนกับผังของโรงเรียน						[ ] 05
2.	อาคารเรียนและอาคารประกอบมีความมั่นคงแข็งแรงปลอดภัย						[ ] 06
3.	จัดพื้นที่ริมถนน และทางเดินสะอาดเป็นระเบียบปลูกต้นไม้ร่มรื่น สวยงาม						[ ] 07
4.	มีการทำความสะอาดบริเวณต่างๆ ภายในโรงเรียนอยู่เสมอ						[ ] 08
5.	ตกแต่งบริเวณทางเดินบนอาคารเรียนได้สวยงามสะอาดเป็นระเบียบ						[ ] 09
6.	ห้องเรียนมีความสะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อย						[ ] 10
7.	สภาพภายในห้องเรียน เช่น แสงสว่าง การถ่ายเทของอากาศมีความเหมาะสม						[ ] 11

ข้อที่	การบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา	ระดับปฏิบัติ					สำหรับ ผู้วิจัย
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
		5	4	3	2	1	
ด้านอาคารสถานที่							
8.	การจัดให้มีสถานที่แหล่งเรียนรู้ เช่น ห้องสมุด สวน วิทยาศาสตร์ สวนเกษตร						[ ] 12
9.	การจัดห้องเรียนคอมพิวเตอร์ มีความสะอาดและเป็นระเบียบ						[ ] 13
10.	การจัดห้องเรียนดนตรี-นาฏศิลป์ มีความสะอาดและเป็นระเบียบ						[ ] 14
11.	การจัดห้องเรียนวิทยาศาสตร์ มีความพร้อม สะอาด และเป็นระเบียบ						[ ] 15
12.	การจัดสถานที่ออกกำลังกาย เล่นกีฬา มีความเหมาะสม เพียงพอกับจำนวนบุคลากรและถูกสุขอนามัย						[ ] 16
13.	จัดโรงอาหารได้สะอาด ถูกหลักอนามัย						[ ] 17
14.	อุปกรณ์สำหรับรับประทานอาหารมีการจัดหาไว้ อย่างเพียงพอ						[ ] 18
15.	มีห้องน้ำ ห้องส้วม เพียงพอ สะอาดและถูกสุขลักษณะ						[ ] 19
ด้านการจัดการเรียนรู้							
16.	การวางแผนการจัดการเรียนรู้ที่กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักคิด วิเคราะห์ สร้างสรรค์ แก้ปัญหาและตัดสินใจ						[ ] 20
17.	การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนและรักโรงเรียน						[ ] 21
18.	การจัดการเรียนรู้โดยมีการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยีและสื่อที่สอดคล้องกับชุมชนธรรมชาติในท้องถิ่น						[ ] 22

ข้อที่	การบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา	ระดับปฏิบัติ					สำหรับ ผู้วิจัย
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
		5	4	3	2	1	
19.	ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยคำนึงถึงผู้เรียนเป็นสำคัญ						[ ] 23
20.	ครูมีความรู้ ความสามารถในวิชาที่สอน						[ ] 24
21.	ครูผู้สอนสนับสนุนให้นักเรียนได้แสดงออกอย่างเหมาะสมในทุกวิชาเรียน						[ ] 25
22.	มีการจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้เข้าร่วมตามความถนัดหรือความสนใจ						[ ] 26
23.	ครูเลือกใช้วิธีการวัดผลและประเมินผลเหมาะสมกับเนื้อหาวิชา						[ ] 27
24.	ครูมีการตรวจผลงานและแจ้งให้ทราบเสมอ						[ ] 28
25.	ครูสนับสนุนให้นักเรียนมีการอภิปราย ค้นคว้าทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน						[ ] 29
26.	มีการจัดการเรียนรู้โดยการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรม						[ ] 30
27.	ครูมีความยุติธรรม และคุณธรรมในการประเมินผล การเรียนของนักเรียน						[ ] 31
28.	มีการจัดนิทรรศการ ส่งเสริมให้นักเรียนค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน						[ ] 32
29.	ครูมีการสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนสนใจวิชาที่เรียน						[ ] 33
30.	เปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นด้านวิชาการ						[ ] 34
ด้านการบริหาร							
31.	โรงเรียนมีแผนการพัฒนาโรงเรียนให้ก้าวหน้าอย่างเป็นรูปธรรม						[ ] 35

ข้อที่	การบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา	ระดับปฏิบัติ					สำหรับ ผู้วิจัย
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
		5	4	3	2	1	
ด้านการบริหาร							
32.	โรงเรียนจัดหาสื่อ นวัตกรรมที่ทันสมัยมาช่วยในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน						[ ] 36
33.	โรงเรียนจัดให้มีการพัฒนาเพื่อเพิ่มพูนความรู้และความก้าวหน้าของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง						[ ] 37
34.	โรงเรียนจัดให้มีการประชาสัมพันธ์ การดำเนินงานของโรงเรียน ให้ผู้ปกครอง และชุมชนทราบ						[ ] 38
35.	โรงเรียนเข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชน หรือวัดอย่างสม่ำเสมอ						[ ] 39
36.	โรงเรียนส่งเสริมสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมรูปแบบต่างๆ เพื่อให้นักเรียนเกิดความรัก ความสามัคคี และความผูกพันต่อสถานศึกษา						[ ] 40
37.	การจัดระบบรักษาความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินของนักเรียนในโรงเรียน						[ ] 41
38.	การจัดให้มีสวัสดิการต่างๆ เช่น ทุนการศึกษา อาหารกลางวัน ธนาคารออมทรัพย์ เพื่อช่วยเหลือนักเรียน						[ ] 42
39.	การเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นกับการบริหารงาน						[ ] 43
40.	การจัดระเบียบ กฎเกณฑ์ของโรงเรียนสอดคล้องกับวิถีทางประชาธิปไตย และเหมาะสมกับสภาพของสังคมในปัจจุบัน						[ ] 44
41.	ผู้บริหารสนใจสอบถามเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวกับนักเรียน เช่น ผลการเรียน ความประพฤติ และครอบครัวของนักเรียน						[ ] 45
42.	ผู้บริหารร่วมสนทนา พูดคุย ให้ความเป็นกันเองกับนักเรียนและผู้ปกครอง						[ ] 46

ข้อที่	การบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา	ระดับปฏิบัติ					สำหรับ ผู้วิจัย
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
		5	4	3	2	1	
ด้านการบริหาร							
43.	ผู้บริหารเสียสละและอุทิศเวลาให้โรงเรียน ครูและนักเรียน						[ ] 47
44.	ผู้บริหารส่งเสริมการพัฒนาและปรับปรุงสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนอยู่เสมอ						[ ] 48
45.	ผู้บริหารมีความเป็นธรรมต่อผู้ใต้บังคับบัญชาและเป็นผู้นำประชาธิปไตย						[ ] 49
ด้านกลุ่มเพื่อน							
46.	การให้ความช่วยเหลือเกื้อกูลกันระหว่างครูแต่ละกลุ่มสาระในการร่วมงานกัน						[ ] 50
47.	ความไว้วางใจในการปรึกษาปัญหาระหว่างเพื่อนร่วมงาน						[ ] 51
48.	ความรักความสามัคคีระหว่างกลุ่มเพื่อนครูในโรงเรียน						[ ] 52
49.	ความภูมิใจของครูต่อโรงเรียนแห่งนี้						[ ] 53
50.	ความร่วมมือร่วมใจของครูในการรักษาชื่อเสียงและภาพพจน์ของโรงเรียน						[ ] 54

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียน
กาญจนานุเคราะห์

1. ด้านอาคารสถานที่

.....

.....

.....

.....

.....

2. ด้านการจัดการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

.....

3. ด้านการบริหาร

.....

.....

.....

.....

.....

4. ด้านกลุ่มเพื่อน

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณในความร่วมมือเป็นอย่างสูง

รายการอ้างอิง

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นางสาวนิตยา แก่นพุด
วัน เดือน ปี เกิด	20 พฤษภาคม 2531
สถานที่เกิด	จังหวัดกาฬสินธุ์
วุฒิการศึกษา	พ.ศ. 2549 สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนกาฬสินธุ์ พิทยาสรรพ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ พ.ศ. 2554 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม จังหวัดนครปฐม พ.ศ. 2557 ศึกษาต่อระดับปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ม.ศิลปากร ประวัติการทำงาน พ.ศ. 2556 -2560 ครูผู้สอนที่โรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ จังหวัดกาญจนบุรี พ.ศ. 2561-ปัจจุบัน ครูผู้สอนที่โรงเรียนวรรณสรณ์ จังหวัดอุดรธานี
ที่อยู่ปัจจุบัน	23 หมู่ 17 ตำบลสำราญใต้ อำเภอสามชัย จังหวัดกาฬสินธุ์ 46180

